

2760

Ն. Ս. ՊՈՊՈՎԱ.

ԹՎԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ
ՅԵՎ
ՎԱՐՓՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՂՈՎԱԾՈՒ

ՅԵՐԱՐԱՐԴ ՄԱՍ

ՏԱՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅԻ 2-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

511(076)

7-834

ՀԱՅԳԵՏՀՐԱՏ

ՅԵՐԱՎԱՆ

1940

511(076)

7-84
այց

Ն. Ս. ՊՈՊՈՎԱ

20 MAY 2010

2 SEP 2006

**ԹՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ
ՅԵՎ
ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ**

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՏԱՐԲԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ 2-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

Բնագիրը հաստատված է ՌԽՖՍՀ Լուսժողկոմատի կողմից

Քարզմ. ռուս. ուրբերոյ հրատարակութեանից

ՀԱՅՊԵՏՀՐԱՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1940

23 JUL 2013

2760

885
40

Н. С. ПОПОВА

Сборник

арифметических задач и
упражненийдля 2-го класса начальной школы
часть вторая

Гиз. Арм. ССР. Ереван, 1940 г.

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿ

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՆՈՒՄ

I

1. Ներքևի դարակում կա 20 գիրք, միջինում՝ 30 գիրք, իսկ վերինում՝ 27: Ընդամենը քանի՞ գիրք կա լերեք դարակում:

2. Մի կտոր մետաղալարը կտրատված է յերեք մասի: Մի մասի յերկարությունը 20 մ է, մյուսինը՝ 10 մ, յերրորդինը՝ 17 մ: Ի՞նչ յերկարություն ունի ամբողջ կտորը:

Մեք բառին փոխարինում է մ կրճատ զրույթունը:

3. Մի արկղում կա 40 կգ խնձոր, մյուսում՝ 7 կգ ավելի: Ընդամենն ինչքան խնձոր կա յերկու արկղում:

Կիլոգրամ բառին փոխարինում է կգ կրճատ զրույթունը:

4. Ջրադացում առաջին անգամ աղացին 38 պարկ հացահատիկ, յերկրորդ անգամ՝ դրանից 8 պարկով պակաս: Ընդամենը քանի՞ պարկ հացահատիկ աղացին ջրադացում:

5. Բանվորները պարապում են յերեք քաղխմբակում: Մի խմբակում կա 30 բանվոր, մյուսում՝ 26, իսկ յերրորդում՝ 10 բանվորով ավելի, քան առաջինում: Ընդամենը քանի՞ բանվոր կա այդ խմբակներում:

6. Գնեցին 37 կարժ կարմիր թել, 30 կարժ սև թել իսկ կարմիր 17 կարժով պակաս՝ կապույտ թել: Ընդամենը քանի՞ կարժ թել գնեցին:

7.	60+5	35+3	42+5	46+20	50+15
	80+7	24+5	53+4	28+30	40+29
	50+2	62+4	71+6	57+40	30+54
	70+9	91+7	84+3	35+50	10+83

8.	43—3	47—2	68—5	82—20	75—35
	56—6	59—8	76—4	63—40	96—56
	34—4	86—5	97—3	71—30	64—44
	98—8	68—7	89—7	94—60	87—37

9. Մի տղա գնեց մեկ մատիտ 7 կոպեկով և մեկ աման տուչ 62 կոպ.: Նա վորքման դրամ ծախսեց:

10. Զամբյուղում կար 48 ձու. 45-ը ծախեցին: Քանի՞ ձու մնաց:

11. Մի աղջիկ գնեց 2 թերթ փոխադրանկարներ 8 կոպեկով և 4 զրչածայր 3-ական կոպեկով: Նա վորքման դրամ ծախսեց:

12. Կիոսկում կար 98 տետր: Վաճառեցին 42 գծավոր և 35 վանդակավոր տետր: Քանի՞ տետր մնաց:

13.	3+35	4+75	5+43	6+28	4+55
	2+26	7+62	3+64	7+81	3+76
	4+48	8+91	2+75	5+94	7+92

14.	28—26	39—36	58—53	68—64
	35—33	48—45	69—67	85—81
	45—42	56—52	77—75	99—98

15.	14+12	43+15	21+26	32+43
	22+23	52+24	35+23	51+17
	34+41	61+37	53+15	75+13
	55+32	72+16	44+34	63+26

16.	56—23	47—21	49—26	77—46
	68—44	58—32	67—45	69—38
	87—25	76—25	88—57	87—52
	79—53	65—43	96—34	98—65

II

17. Մի արկղում կար 37 կգ գազար, մյուսում՝ 3 կգ ալեի: Ընդամենն ինչքան գազար կար յերկու արկղում:

18. Մի զամբյուղում կար 50 ձու, մյուսում՝ 7-ով: պակաս: Քանի՞ ձու կար յերկու զամբյուղում:

19. Մի մարզից հավաքեցին 4 պարկ սոխ, յուրաքանչյուր պարկում 10-ական կգ, մյուս մարզից՝ 6 կգ պակաս: Վորքման սոխ հավաքեցին յերկու մարզից:

20. Ալբոմն արժե 92 կոպ., իսկ 2 թերթ փոխադրանկարները՝ 16 կոպ.: Գնեցին մեկ ալբոմ և 1 թերթ նկարներ: Վորքման դրամ ծախսեցին:

21.	6+4	45+5	3+7	41+9	38+2
	26+4	74+6	23+7	52+8	65+5
	8+2	67+3	43+7	34+6	56+4
	78+2	32+8	63+7	89+1	97+3

22.	10—6	50—3	90—4	80—7	50—6
	20—6	80—1	40—2	80—3	90—4
	40—6	70—5	30—8	70—2	60—5
	70—6	40—7	60—9	70—8	100—9

23. Տնկեցին 8 պարկ կարտոֆիլ, հավաքեցին 82 պարկով ավելի: Վորքան կարտոֆիլ հավաքեցին:

24. Մարդից կաղամբ քաղեցին, վորը կանաչ տերևներով միասին 50 կգ քաշ ունեւր, իսկ մաքուր գլուխները՝ 43 կգ: Վորքան եր կանաչ տերևների քաշը:

$$\begin{array}{rcccl} 25. & 38+2 & 4+16 & 8+52 & 1+29 & 2+48 \\ & 2+38 & 4+36 & 5+85 & 7+93 & 6+74 \\ & 54+6 & 4+86 & 3+77 & 9+61 & 3+67 \\ & 6+54 & 4+96 & 6+44 & 3+37 & 1+99 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcccl} 26. & 50-2 & 60-59 & 30-27 & 70-68 \\ & 50-48 & 60-56 & 50-43 & 80-77 \\ & 40-4 & 60-54 & 40-31 & 90-84 \\ & 40-36 & 60-52 & 70-64 & 100-93 \end{array}$$

27. Մի արկղում կա 32 կգ խնձոր, մյուսում՝ 28 կգ իսկ յերրորդում՝ 12 կգ ավելի յերկրորդից: Ընդամենն ինչքան խնձոր կա յերեք արկղում:

28. Կոլտնտեսութունն ունեւր 56 ձի: Գնեցին ևս 14 ձի: Զիւրից 48-ն աշխատում ե դաշտում: Քանի՞ ձի յե մնում մյուս աշխատանքների համար:

29. Բլոկնոտին, ընդհանուր տետրին և մատիտին վճարեցին 80 կոպ.: Բլոկնոտն արժե 32 կոպ., ընդհանուր տետրը՝ 35 կոպ.: Ի՞նչ արժե մատիտը:

30. Գնեցին մի քանի կարմիր մատիտ, 36 կապույտ և 42 կանաչ մատիտ, ընդամենը 90 հատ: Քանի՞ կարմիր մատիտ գնեցին:

31. Քաշտում աշխատում ե կոլտնտեսականների յերեք բրիգադ, ընդամենը 80 մարդ: Մի բրիգադում կա 30 մարդ, մյուսում՝ 6-ով պակաս: Քանի՞ մարդ կա յերրորդ բրիգադում:

$$\begin{array}{rcccl} 32. & 15+15 & 27+23 & 32+48 & 39+21 \\ & 25+25 & 29+21 & 46+34 & 47+33 \\ & 35+35 & 48+12 & 51+19 & 74+16 \\ & 45+45 & 64+26 & 73+27 & 82+18 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcccl} 33. & 20-15 & 30-13 & 60-34 & 100-54 \\ & 50-25 & 40-22 & 50-39 & 80-32 \\ & 70-35 & 50-28 & 70-58 & 70-44 \\ & 90-45 & 60-35 & 100-76 & 90-72 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcccl} 34. & 25+13+32 & 36+54-18 & 59-14+25 \\ & 74+26-19 & 78+12-59 & 47-36+29 \\ & 62+28-74 & 37+23-41 & 74-52+38 \\ & 28-16+48 & 56-11+15 & 39-25+16 \end{array}$$

III

35. Մի պիոներ-ջոկատում կա 38 մարդ, մյուսում՝ 7-ով ավելի: Քանի՞ մարդ կա յերկրորդ ջոկատում:

36. Շախմատի տախտակի վրա խաղի սկզբին կար 32 ֆիգուր, խաղի վերջին տախտակի վրա մնաց 7-ը: Խաղի ժամանակ ֆիգուրներից քանի՞սը վերցրին:

37. Մի կիսատակառի համար նախ մանրացրին 28 գլուխ կաղամբ, հետո դարձյալ՝ 7-ը: Մյուս կիսատակառի համար մանրացրին 8 գլխով պակաս: Քանի՞ գլուխ կաղամբ մանրացրին յերկրորդ կիսատակառի համար:

38. Տակառը վարունգներով կշռում ե 80 կգ, իսկ առանց վարունգների՝ 23 կգ: Վաճառեցին 9 կգ վարունգ: Քանի՞ կիլոգրամ վարունգ մնաց տակառում:

39. Յերեք արտելում կա 89 ձկնորս. մեկում՝ 25 մարդ, մյուսում՝ 6-ով ավելի: Քանի՞ մարդ կա յերրորդ արտելում:

40. Յերեք կտոր չիթը 98 մ է: Մեկը 32 մ է, մյուսը 8 մ պակաս: Ինչքան է յերրորդ կտորը:

$$\begin{array}{r} 41. \quad 16+9 \quad 38+4 \quad 27+6 \quad 36+6 \quad 47+7 \\ \quad 26+9 \quad 59+6 \quad 46+8 \quad 54+7 \quad 84+8 \\ \quad 56+9 \quad 65+7 \quad 74+9 \quad 85+8 \quad 78+6 \\ \quad 76+9 \quad 87+8 \quad 85+7 \quad 68+9 \quad 89+9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42. \quad 15-7 \quad 42-6 \quad 23-5 \quad 34-7 \quad 56-8 \\ \quad 25-7 \quad 73-8 \quad 35-8 \quad 41-5 \quad 84-7 \\ \quad 45-7 \quad 61-5 \quad 52-3 \quad 72-4 \quad 63-5 \\ \quad 75-7 \quad 92-9 \quad 83-6 \quad 94-9 \quad 71-9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43. \quad 46+8-23 \quad 63-5-34 \quad 74-8+12 \\ \quad 54+9-42 \quad 32-9+45 \quad 27+9-15 \\ \quad 68+7-34 \quad 47-8-23 \quad 38+8-22 \\ \quad 59+6-31 \quad 81-7+13 \quad 92-6-43 \end{array}$$

44. Գնեցին 75 կոպեկի սունկ և 18 կոպեկի սոխ: Վորքան դրամ ծախսեցին:

45. Զամբյուղում կար 45 պամիդոր: Ամենահասածները ջուղեց և հետո մնաց 17-ը: Քանի՞ պամիդոր վերցրին դամբյուղից:

46. Կոխնոտեսության հասարակ փոչխարները 28 էյին, զեղականները՝ 36-ով ավելի: Խուղեցին 75 փոչխար: Քանի՞ փոչխար դեռ չի խուղվել:

47. Պլակատի համար կարմիր թղթից կտրեցին 35 տառ, իսկ կանաչից՝ 7-ով պակաս: Այդ տառերից փակցրին 47-ը: Քանի՞ տառ մնաց:

48. 60 սմ յերկարություն ունեցող թղթի շերտը կտրատեցին յերեք մասի: Մի մասի յերկարությունն է

25 սմ, մյուսինը՝ 7 սմ ավելի կարճ: Վորքան է յերրորդ մասի յերկարությունը:

Սանսխմեք բառին փոխարինո՞ւ մ է սմ կրճատ գրությունը:

49. Պատրաստեցին 6 տետր և 8 բլոկնոտ: Ամեն մի տետրին գնաց 3-ական թերթ թուղթ, ամեն մի բլոկնոտին՝ 2-ական թերթ: Ընդամենը քանի՞ թերթ թուղթ սպառվեց:

50. Հարկավոր է սալահատակել ճանապարհի մի մասը, վորի յերկարությունն 82 մ է: Առաջին որը սալահատակեցին 16 մ, յերկրորդ որը՝ 7 մ ավելի, յերրորդ որը՝ 25 մ: Քանի՞ մետր ճանապարհ մնաց սալահատակելու:

51. Չորս խանութ 100 պարկ ալյուր բերին: Առաջին խանութը բերին 28 պարկ, յերկրորդը՝ 32 պարկ, յերրորդը՝ 6-ով պակաս յերկրորդից: Քանի՞ պարկ ալյուր բերին չորրորդ խանութը:

$$\begin{array}{r} 52. \quad 16+16 \quad 28+37 \quad 56+27 \quad 54+39 \\ \quad 28+28 \quad 35+19 \quad 37+48 \quad 45+47 \\ \quad 37+37 \quad 16+57 \quad 15+39 \quad 38+28 \\ \quad 49+49 \quad 43+29 \quad 73+18 \quad 46+36 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 53. \quad 36-18 \quad 78-19 \quad 72-35 \quad 92-28 \\ \quad 52-26 \quad 52-29 \quad 63-18 \quad 54-17 \\ \quad 78-39 \quad 67-28 \quad 26-19 \quad 41-26 \\ \quad 94-47 \quad 65-17 \quad 84-46 \quad 86-19 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54. \quad 19+23-6 \quad 72-18+26 \quad 94-67+28 \\ \quad 15+69-28 \quad 64-26+38 \quad 85-59+17 \\ \quad 24+57-36 \quad 51-34+16 \quad 65-29+14 \\ \quad 38+54-65 \quad 72-47+56 \quad 42-17+35 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll}
 55. \quad 25+18-(41-22) & 92-65+18+19 \\
 16+55-(74-39) & 61-32+25+17 \\
 34+47-(92-76) & 53-27+38+29 \\
 28+64-(83-57) & 74-38+27+26
 \end{array}$$

IV

56. Լուծիր որինակները հետևյալ ձևով.

$$36+x=40 \quad 40-36=4 \quad 36+4=40$$

$$\begin{array}{llll}
 27+x=30 & 34+x=50 & 57+x=70 & 28+x=90 \\
 22+x=37 & 45+x=56 & 46+x=79 & 74+x=93 \\
 31+x=46 & 48+x=64 & 39+x=83 & 35+x=100 \\
 26+x=42 & 52+x=68 & 63+x=87 & 81+x=100
 \end{array}$$

57. Դասարանում կար 18 թանաքաման, գնեցին մի քանի հատ ևս, վորից հետո յեղավ 23 թանաքաման: Քանի թանաքաման գնեցին:

58. Գարնանն առաջին դասարանից յերկրորդը փոխադրեցին 18 աղա և 19 աղջիկ: Մի քանիսին ել աշնանն ընդունեցին, վորից հետո դասարանում յեղավ 45 աշակերտ: Աշնանը քանի՞ աշակերտ ընդունեցին յերկրորդ դասարանը:

59. Գնեցին 3 տուփ աղ 6-ական կոպեկով և մի քանի կոպեկի սոխ: Ինչ արժե սոխը, յեթե ընդամենը ծախսը ված ե 53 կոպ:

60. Լուծիր որինակները հետևյալ ձևով.

$$x+27=34 \quad 34-27=7 \quad 7+27=34$$

$$\begin{array}{llll}
 x+21=30 & x+27=50 & x+38=70 & x+57=90 \\
 x+29=32 & x+32=58 & x+53=76 & x+72=95 \\
 x+23=46 & x+34=62 & x+46=84 & x+65=100 \\
 x+36=44 & x+49=65 & x+64=87 & x+79=100
 \end{array}$$

61. Յերեկոյան կոլանտեսության բոլոր կովերից ստացան 47 դույլ կաթ: Առավոտյան կթածի հետ մի որում ստացվեց 75 դույլ կաթ: Առավոտյան կթածը քանի՞ դույլ եր:

62. Գործարանում աշխատում ե հրաձիգ խմբակը: Յերբ այստեղ գրվեցին ևս 7 աղամարդ և 8 կին, խմբակում յեղավ ընդամենը 40 մարդ: Սկզբում քանի՞ մարդ կար խմբակում:

63. 32 ուռ, գնեցին մի սագ և 3 կգ մակաբոն, կիլոգրամը 5-ական ուռ: Ինչ արժեքը սագը:

64. Լուծիր որինակները հետևյալ ձևով.

$$32-x=27 \quad 32-27=5 \quad 32-5=27$$

$$\begin{array}{llll}
 36-x=29 & 48-x=39 & 75-x=67 & 87-x=78 \\
 61-x=33 & 67-x=48 & 92-x=69 & 92-x=85 \\
 42-x=37 & 73-x=55 & 84-x=78 & 90-x=82 \\
 56-x=35 & 81-x=64 & 96-x=56 & 100-x=93
 \end{array}$$

65. Բուլիու խանութում կար 45 կգ թխվածք: Ինչքան թխվածք վաճառվեց, յեթե խանութում մնաց 27 կգ:

66. Մի պարկում կար 28 կգ ալյուր, մյուսում՝ 35 կգ: Յերբ ալյուրի մի մասը գործածվեց, յերկու պարկում մնաց 54 կգ: Ինչքան ալյուր գործածվեց:

67. Պիտներ-ճամբար բերին 4 բիզոն կաթ, յուրաքանչյուրում 20-ական լ: Կաթի մի մասը գործածվեց ճաշին, մնացած 45 լ՝ ընթրիքին: Ինչքան կաթ գործածվեց ճաշին:

Լիսբ բառին փոխարինում ե լ կըճատ գրությունը:

68. Լուծիր որինակները հետևյալ ձևով.

$$x-18=17 \quad 18+17=35 \quad 35-18=17$$

$x-15=13$ $x-24=26$ $x-42=15$ $x-63=17$
 $x-18=22$ $x-28=35$ $x-46=27$ $x-67=28$
 $x-29=14$ $x-32=27$ $x-54=19$ $x-78=16$
 $x-26=26$ $x-37=38$ $x-58=26$ $x-86=14$

69. Յերբ խանութը 58 կոստյում վաճառեց, մնաց դարձյալ 35-ը: Ընդամենը քանի՞ կոստյում կար խանութում:

70. Յերբ յերեք գնորդների 5-ական մետր կտորեղեն վաճառեցին, մնաց 27 մ: Ընդամենը քանի՞ մետր երամբողջ կտորը:

71. Յերբ գործածվեց 4 կապ մատիտ, յուրաքանչյուրում 10 հատ, մնաց ևս 3 կապ, ամեն մեկում 6-ական մատիտ: Ընդամենը քանի՞ մատիտ եր:

V

72. Յուրաքանչյուր պայմանի վերաբերյալ մտքումդ հարց պատրաստիր և լուծիր հետևյալ խնդիրները.

- 1) Ավտոբուսում կար 16 մարդ. 5 մարդ ել մտավ:
- 2) Լրագրավաճառն ուներ 100 լրագիր: Նա վաճառեց 38-ը:
- 3) 22 ուղւոյով գնեցին մի թաս ու լվացարան: Լվացարանն արժե 13 ուրբ:
- 4) Առաջին դասարանում կա 42 աշակերտ, յերկրորդում՝ 3-ով պակաս:
- 5) Մի մարդից ստացվեց 48 կգ կաղամբ, մյուսից՝ 4 կգ ավելի:

73. Կետերի փոխարեն թվեր դիր, գտիր հարցը և լուծիր հետևյալ խնդիրը.

Գարնանը դասարանում կար... գերազանցիկ: Աշնանն ավելացավ ևս... գերազանցիկ:

74. Տրամվայի տոմսն արժե 10 կոպեկ: Ուղևորն ունի մի բանի 20 կոպեկանոցներ, իսկ տոմսավաճառը՝ 15 կոպեկանոցներ: Ինչպե՞ս վճարել տոմսի գինը:

75. Տրամվայի տոմսն արժե 10 կոպ: Ուղևորի բոլոր դրամները 15 կոպեկանոցներ են, տոմսավաճառինը՝ 10 կոպեկանոցներ: Ինչպե՞ս վճարել տոմսի գինը:

19	26	21
24	22	20
23	18	25

1.

21		
	24	
23	22	27

2.

25		29
32		
27		31

3.

	21	
	25	23
22	29	

4.

76. Առաջին քառակուսում յեղած թվերը գումարիր շարքերով, սյունակներով և անկյունից անկյուն: Համեմատիր ստացված թվերը:

Յերկրորդ քառակուսին գծագրիր տետրումդ: Լրացրու դատարկ վանդակներն այնպես, վեր գումարելիս յուրաքանչյուր շարքում, յուրաքանչյուր սյունակում և անկյունից անկյուն ստացվի միևնույն թիվը:

Նույն կերպ վարվիր յերրորդ և չորրորդ քառակուսիների հետ:

ԱՆՑԱԾԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

77. $23+7$ $2+28$ $46+34$ $45-9$ $26+47$
 $70-6$ $90-81$ $60-25$ $62-7$ $84-39$

78. Յերեք ցեխում փոխառությունից շահեց 100 բանվոր: Մի ցեխում շահեց 35 մարդ, մյուսում՝ 7 մարդով ավելի: Յերրորդ ցեխում քանի՞ բանվոր շահեց փոխառությունից:

79. Մի տղա վճարեց զըշահատին 2 ռուբ. 35 կոպ. և 2 զուռավոր մատիտներին՝ 8-ական կոպ.: Վորքան վող ծախսեց նա:

80. Գնեցին տախտակ 18 ռ. 46 կոպ., մեխ՝ 3 ռուբ. 18 կոպ., և մետաղալար՝ 14 ռուբ. 30 կոպ.: Ի՞նչ արժեքն գնած բոլոր իրերը:

81. 1 ռ. 25 կ. + 30 կ. 1 ռ. 40 կ. + 2 ռ. 35 կ.
2 ռ. 60 կ. + 17 կ. 2 ռ. 32 կ. + 1 ռ. 54 կ.

82. 1 ռ. 58 կ. + 9 կ. 1 ռ. 35 կ. + 2 ռ. 26 կ.
2 ռ. 36 կ. + 18 կ. 4 ռ. 38 կ. + 1 ռ. 59 կ.:

83. Գնեցին մի կտոր սապոն և 1 լիտր նավթ, վճարելով 1 ռ. 92 կոպ.: Նավթն արժե 47 կոպ.: Ի՞նչ արժե սապոնը:

84. Շաշկիին, զոմինոյին և ալբոմին վճարեցին 9 ռ. 90 կոպ.: Շաշկին արժե 1 ռ. 25 կոպ., զոմինոն՝ 3 ռ. 20 կոպ.: Ի՞նչ արժե ալբոմը:

85. 2 ռ. 75 կ. — 40 կ. 2 ռ. 85 կ. — 1 ռ. 15 կ.
3 ռ. 60 կ. — 15 կ. 4 ռ. 96 կ. — 2 ռ. 42 կ.

86. 3 ռ. 65 կ. — 8 կ. 7 ռ. 86 կ. — 3 ռ. 58 կ.
2 ռ. 75 կ. — 27 կ. 4 ռ. 78 կ. — 2 ռ. 49 կ.:

87. Գնեցին մետաքսի յերեք կտրվածք՝ մեկը 1 մ 25 սմ, մյուսը 1 մ 20 սմ, յերրորդը՝ 1 մ 28 սմ յերկաթուղի: Ընդամենն ինչքան մետաքս գնեցին:

88. Յերեք տախտակից արկղներ պատրաստեցին: Մի տախտակի յերկաթուղիները 3 մ 15 սմ եր, մյուսինը՝ 30 սմ ալիլի առաջինից, իսկ յերրորդինը՝ 1 մ 45 սմ ալիլի յերկրորդից: Վորքան եր յերրորդ տախտակի յերկաթուղիները:

89. 2 մ 35 սմ + 40 սմ 2 մ 40 սմ + 1 մ 25 սմ
3 մ 60 սմ + 25 սմ 4 մ 45 սմ + 2 մ 15 սմ
90. 1 մ 28 սմ + 8 սմ 2 մ 58 սմ + 1 մ 26 սմ
3 մ 46 սմ + 36 սմ 1 մ 49 սմ + 1 մ 37 սմ

91. Տան կողքին աճում է մի ծառ, վորի բարձրությունը 9 մ 80 սմ է: Տունը 2 մ 30 սմ ցածր է ծառից: Վորքան է տան բարձրությունը:

92. 3 մ 80 սմ յերկաթուղիյան տախտակից սղոցեցին 1 մ 35 սմ: Վորքան է մնացած տախտակի յերկաթուղիները:

93. 4 մ 65 սմ — 20 սմ 5 մ 75 սմ — 2 մ 50 սմ
3 մ 80 սմ — 35 սմ 6 մ 95 սմ — 3 մ 45 սմ
94. 1 մ 15 սմ — 7 սմ 3 մ 25 սմ — 1 մ 17 սմ
2 մ 45 սմ — 28 սմ 2 մ 65 սմ — 1 մ 36 սմ

95. Յերեխան որսկան 9 ժ. անց է կացնում մսուրում, մնացած ժամանակը՝ տանը: Յերեխան որվա մեջ քանի՞ ժամ է դանվում տանը:

96. Յերկրորդ դասարանի մի աշակերտ դպրոցում որսկան սովորում է 4 ժամ, 2 ժամ տալիս է լվացվելուն, հագնվելուն և ուտելուն, 2 ժամ՝ դասերը պատրաստելուն և 10 ժամ՝ քնելուն: Որվա մեջ քանի՞ ժամ է մնում նրան խաղի, զբոսանքի ու հանգստի համար:

97. Դեպուտատը Մոսկվա գնաց—ալտոմորելով 8 ժ., շոգենավով 1 ուր 5 ժ. և յերկաթուղով 1 ուր 9 ժ.: Ի՞նչ քան ժամանակում դեպուտատը Մոսկվա գնաց:

98. Տուրխտը գետով դեպի վեր ճանապարհորդելու համար գործադրեց 6 ուր 17 ժ., իսկ գետի հոսանքով հետ դալուն՝ 1 ուր 12 ժ. պակաս: Վորքան ժամանակ գործադրեց նա գնալուն և հետ դալուն:

99. 4 որ 6 ժ.+ 9 ժ. 5 որ 23 ժ.— 7 ժ.
5 որ 7 ժ.+ 12 ժ. 4 որ 20 ժ.— 16 ժ.

100. 7 որ 9 ժ.+ 2 որ 8 ժ.
6 որ 5 ժ.+ 3 որ 18 ժ.

101. 6 որ 18 ժ.— 3 որ 9 ժ.
8 որ 22 ժ.— 6 որ 15 ժ.

ՏԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ԲԱՂԴԱՏՈՒՄ

102. Յերկրորդ դասարանի աշակերտները սեպտեմբերին լուծեցին 65 խնդիր, իսկ հոկտեմբերին՝ 78: Հոկտեմբերին նրանք քանի՞ խնդիր ավելի լուծեցին:

103. Բանվորուհին գործարանում առաջ մեկ ժամում արտադրում էր 65 զույգ գուլպա: Աշխատելով ստախանովյան յեղանակով, նա մեկ ժամում սկսեց արտադրել 100 զույգ: Այժմ նա քանի՞ զույգ գուլպա ավելի չե արտադրում, քան առաջներում:

104. Մի պարկում կա 80 կգ կարտոֆիլ, մյուսում՝ 46 կգ: Առաջին պարկը վորքանով ծանր է յերկրորդից:

105. Փողոցում հին տան կողքին կառուցեցին նորը: Հին տան բարձրությունը 16 մ է, նոր տանը՝ 40 մ: Վորքանով նոր տունը բարձր է հին տնից:

106. Այդում անցկացրին յերկու ճանապարհ. մեկի յերկարությունը 50 մ էր, մյուսինը՝ 35 մ: Վորքանով առաջին ճանապարհը յերկար էր յերկրորդից:

107. Մի կոլտնտեսություն անցյալ տարի մեկ աշխորի համար վճարում էր 4 ռուբ. 80 կոպ., իսկ այս տարի՝ 6 ռուբ. 75 կոպ.: Այս տարի վորքանով ավելի չե վճարվում աշխորի համար:

108. Վատ խնամքի դեպքում կովն որական տալիս էր 12 լ կաթ, իսկ լավ խնամվելիս սկսեց տալ 20 լ: Վատ խնամքի դեպքում կովն ինչքան պակաս էր կաթ տալիս:

109. Գնեցին յերկու քանոն: Նրանցից մեկի յերկարությունը 40 սմ է, մյուսինը՝ 25 սմ: Վորքանով յերկրորդ քանոնը կարճ է առաջինից:

110. Մի կտոր գրանիտի քաշը 25 կգ է, իսկ նույն մեծությամբ փայտի կտորի քաշը՝ 7 կգ: Վորքանով փայտի այդ կտորը թեթև է գրանիտից:

111. Մի սենյակի համար պաստառի ամեն մի կտորը գնեցին 3 ռուբ. 24 կոպ., մյուս սենյակինը՝ 4 ռուբ. 50 կոպ.: Վորքանով առաջին սենյակի պաստառի մի կտորն է ժան էր յերկրորդից:

112. Յերկու ողաչու կատարեցին անվայրեջք թոխչաներ: Նրանցից մեկն ոգում մնաց 1 որ 15 ժամ, մյուսը՝ 1 որ 19 ժ.: Յերկրորդ ողաչուն վորքանով ավելի յերկար մնաց ոգում:

113. Մի գյուղական դպրոցում կար 78 աշակերտ, մյուսում՝ 65 աշակերտ: Առաջին դպրոցն ընդունեցին ևս 19 աշակերտ, իսկ յերկրորդը՝ 27: Վերջ դպրոցում աշակերտների թիվը ավելի մեծացավ և վորքանով:

114. Մի բիդոնում կա 37 լ կաթ, մյուսում՝ 48 լ: Առաջին բիդոնից վերցրին 12 լ յերկրորդից՝ 29 լ: Այդ բիդոններից վորի մեջ ավելի քիչ կաթ մնաց և վորքանով քիչ:

115. Բլոկնոտն արժե 20 կոպ., տետրը՝ 10 կոպ.: Վերջն է ավելի թանկ և վորքանով—4 բլոկնոտը, թե՛ 7 տետրը:

116. 3 մ մետաքսյա կտորեղենին վճարեցին 90 ռուբ., իսկ 2 մ բամբակյա կտորեղենին՝ 18 ռուբ.: Մեկ մետր բամբակեղենը վորքանով է ժան է 1 մ մետաքսեղենից:

117. 1 մ յերկարության ժապավենից կտրեցին 26 սմ:
Այդ կտորը վորքանո՞վ կարճ է ժապավենի մնացած մասից:

118. Յերբ առաջին անգամ յերկու հորթերին կշռեցին,
մեկի քաշը 39 կգ էր, մյուսինը՝ 41 կգ: Մի ամսից հետո
առաջին հորթի քաշն ավելացավ 19 կգ, յերկրորդինը՝
21 կգ: Յերկրորդ հորթը վորքանո՞վ ծանր է առաջինից:

119. Խանութում կար 48 մ սև մետաքս և յերկու
կտոր կարմիր մետաքս, յուրաքանչյուրը 25 մետր: Վճր
գույնի մետաքսն եր ավելի քիչ և վորքանո՞վ պակաս մյուս
սից:

120. Պահարանում կար 5 կապ կարմիր մատիտ, յուս
բուքանչյուր կապում 10 մատիտ և 45 հատ կապույտ
մատիտ: Գնեցին ևս 15 կարմիր ու 25 կապույտ մատիտ:
Վճր գույնի մատիտներն այժմ ավելի շատ եյին և վորքանո՞վ:

121. Յերբ վորդին 8 տարեկան էր, հայրը 36 տա
րեկան էր: Վորդին այժմ 13 տարեկան է: Բանի՞ տարե
կան է հայրը:

122. $x + 18 = 50$	$76 - x = 40$	$x - 20 = 57$
$x + 37 = 90$	$69 - x = 32$	$x - 45 = 32$
$x + 24 = 80$	$80 - x = 48$	$x - 27 = 43$

123. $37 + x = 89$	$x + 24 = 48$	$42 + x = 75$
$26 + x = 70$	$x + 45 = 80$	$56 + x = 90$
$48 + x = 52$	$x + 36 = 72$	$47 + x = 64$

124. $48 - x = 25$	$x - 23 = 35$	$64 - x = 42$
$60 - x = 32$	$x - 37 = 60$	$100 - x = 58$
$53 - x = 28$	$x - 46 = 18$	$81 - x = 67$

125. 5 n. 36 կ. + 1 n. 47 կ.	3 մ 58 սմ + 2 մ 37 սմ
2 n. 92 կ. — 1 n. 65 կ.	4 մ 95 սմ — 1 մ 76 սմ

126. Մի արկղում կար 42 կիտրոն, մյուսում՝ 38:
Առաջին արկղը դրին ևս 15 կիտրոն, իսկ մյուսը՝ 28: Վճր
արկղում ավելի կիտրոն յեղավ և վորքանո՞վ ավելի:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՄԱՆ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՄԱՆ ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՄԻՆՁԵՎ, 20

127. Կանֆետն արժեք 12 կոպ., կարկանդակը՝ 5
կոպեկով եժան: Ինչքան վճարեցին 2 կարկանդակին:

128. Դուլը տանում է 12 լ կաթ, իսկ կուժը՝ 9 լ
պակաս: Ինչքան կաթ է տանում 5 այդպիսի կուժը:

129. 19 ուղբով գնեցին 6 կիտրոն, հատը 2 ուղբ.,
1 կգ խաղող և 1 կգ խնձոր: Մեկ կիլոգրամ խնձորն արժե
3 ուղբ.: Ի՞նչ արժե 1 կիլոգրամ խաղողը:

130. Մի աղջիկ ունի 2 թերթ փոխադրանկարներ,
ամեն մի թերթում 9-ական նկար, իսկ մյուսը՝ 3 թերթ,
5-ական նկար ամեն մի թերթում: Այդ աղջիկներն ընդա
մենը քանի՞ նկար ունեն:

131. $2 \times 2 + 9$	$2 \times 3 + 8$	$2 \times 5 + 8$
$2 \times 4 + 7$	$2 \times 6 - 5$	$2 \times 10 - 12$
$2 \times 8 - 9$	$2 \times 9 + 2$	$2 \times 7 - 9$

132. $5 \times 3 - 9$	$9 \times 2 - 12$	$6 \times 3 - 9$	3×6
$8 \times 2 - 7$	$7 \times 2 - 6$	$4 \times 4 - 8$	6×2
$4 \times 2 + 6$	$3 \times 4 - 9$	$10 \times 2 - 14$	4×3
$3 \times 3 + 8$	$5 \times 4 - 7$	$4 \times 5 - 13$	3×5

133. 18 կտոր հացը հավասարապես դրին 6 ավսեյի մեջ: Ինչքան հաց կա 5 ավսեյի մեջ:

134. 20 կծիկ թելը հավասարապես դրին 5 տուփերում: Քանի կծիկ կա 3 տուփում:

135. Մի թղթի վրա կպցրած է 9 կոճակ, մյուսի վրա՝ 6: Քանի դպրոցական խալաթի կբավականացնի այդքան կոճակը, յեթե մեկ խալաթին կարում են 5 կոճակ:

136. Յեթե յերեխան գնի 2 մատիտ, հատը 7 կոպեկով, ապա նրա մոտ կմնա 4 կոպ: Նա իր ամբողջ գրամով քանի 3 կոպեկանոց գրչածայր կկարողանար գնել:

$$\begin{array}{llll} 137. & 4:2+9 & 6:2+8 & 10:2+9 & 12:2+8 \\ & 8:2+8 & 12:2+7 & 20:2+3 & 16:2+5 \\ & 16:2+6 & 18:2+5 & 14:2+4 & 18:2+7 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 138. & 12:3+8 & 12:6+18 & 9:3+15 & 10:5 \\ & 16:4+4 & 20:10+14 & 14:7+12 & 18:6 \\ & 18:3+7 & 15:3+8 & 15:5+17 & 20:5 \\ & 20:4+6 & 18:9+16 & 16:8+12 & 12:4 \end{array}$$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 5-ՈՎ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 5-ԱԿԱՆ

139. 10 շարք խնձորենիներ են տնկված, յուրաքանչյուրում 5 ծառ: Շարքերով համբիր խնձորենիները, այսպես, 5, 10, 15 և այլն, մինչև 50: Այդ բոլոր թվերը դրի: 50-ից հանիր 5-ական, մինչև այլևս վոչինչ չմնա:

$$\begin{array}{ll} 140. & 5+5+5+5 & (5 \times 4) + (5 \times 4) \\ & 5 \times 4 & 5 \times 8 \\ & 5+5+5 & (5 \times 3) + (5 \times 3) \\ & 5 \times 3 & 5 \times 6 \\ & (5 \times 3) + (5 \times 3) + (5 \times 3) & \\ & 5 \times 9 & \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 141. & 5+5+5+5+5 & (5 \times 5) + (5 \times 5) \\ & 5 \times 5 & 5 \times 10 \\ & 5+5+5+5+5+5+5 & (5 \times 3) + (5 \times 3) + 5 \\ & (5 \times 5) + (5 \times 2) & 5 \times 7 \end{array}$$

142. Պողատու այգում կա 9 շարք խնձորենի, յուրաքանչյուր շարքում 5-ը, նաև 28 տանձենի: Խնձորենիները փորձանով են ավելի տանձենիներից:

143. Խորհրդային տնտեսության մեջ պետք է 60 պողատու ծառերի շուրջը փորել: 7 բանվորներից յուրաքանչյուրը փորեց 5 ծառի շուրջը: Դեռ քանի ծառ է մնում շուրջը չփորված:

$$\begin{array}{lllll} 144. & 5 \times 1 & 5 \times 3 & 5 \times 5 & 5 \times 7 & 5 \times 9 \\ & 5 \times 2 & 5 \times 4 & 5 \times 6 & 5 \times 8 & 5 \times 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll} 145. & 5 \times 5 + 17 & 5 \times (42 - 34) & (91 - 86) \times 8 \\ & 5 \times 8 - 27 & 5 \times (51 - 42) & (54 - 49) \times 6 \\ & 5 \times 6 + 70 & 5 \times (63 - 56) & (42 - 37) \times 9 \\ & 5 \times 7 - 19 & 5 \times (34 - 24) & (63 - 58) \times 10 \end{array}$$

146. Բացիկն արժե 5 կոպ: Քանի բացիկ կարելի չէ գնել 40 կոպեկով, 30 կոպեկով, 45 կոպեկով:

147. 1 մ կտորեղենն արժե 5 ուրբ: Քանի մետր կտորեղեն կարելի չէ գնել 25 ուրբով, 35 ուրբով, 50 ուրբով:

$$\begin{array}{lllll} 148. & 5 \times 2 & 10:5 & 5 \times 3 & 15:5 & 5 \times 5 & 25:5 \\ & 5 \times 4 & 20:5 & 5 \times 6 & 30:5 & 5 \times 10 & 50:5 \\ & 5 \times 8 & 40:5 & 5 \times 9 & 45:5 & 5 \times 7 & 35:5 \end{array}$$

149. Զերմոցների համար պատրաստեցին սկզբում 17 շրջանակ, հետո ելի 18-ը, ամեն մի շերմոցին 5-ական շրջանակ: Քանի շերմոց կծածկվի այդ շրջանակներով:

150. Գնեցին մի գործած բաճկոն 35 ուրբ. և մի քանի գուլյգ կանացի գուլյգա, գուլյգը 5 ուրբ.: Բոլոր գնումները համար ծախսվեց 60 ուրբ.: Քանի՞ գուլյգ կանացի գուլյգա գնեցին:

151. Մեկ կիլոգրամ յուղին և մի քանի բանկա պահածոներին վճարվեց 62 ուրբ.: Մեկ կիլոգրամ յուղն արժե 17 ուրբ.: Քանի՞ բանկա պահածո գնվեց, յեթե յուրաքանչյուրն արժե 5 ուրբ.:

152. Մի գամբյուղում կար 23 խնձոր, մյուսում՝ 6-ով պակաս: Այդ բոլոր խնձորները դասավորեցին շարքերով, ամեն մեկում 5-ական: Քանի՞ շարք յեղավ:

$$\begin{array}{ccccc} 153. & 5:5 & 15:5 & 25:5 & 35:5 & 45:5 \\ & 10:5 & 20:5 & 30:5 & 40:5 & 50:5 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 154. & 25:5+8 & (14+16):5 & (81-46):5 \\ & 35:5+9 & (17+28):5 & (63-38):5 \\ & 45:5+6 & (32+18):5 & (54-14):5 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 155. & 5 \times x=10 & 5 \times x=15 & 5 \times x=25 \\ & 5 \times x=20 & 5 \times x=30 & 5 \times x=30 \\ & 5 \times x=40 & 5 \times x=45 & 5 \times x=35 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 156. & (5 \times 4)-(30:5) & (5 \times 8)-(20:5) \\ & (5 \times 6)-(35:5) & (5 \times 7)-(45:5) \\ & (5 \times 10)-(25:5) & (5 \times 9)-(40:5) \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 157. & 5 \times 5+27 & 40:(25:5) & 5 \times 6-18 \\ & 5 \times 7+49 & 30:(50:5) & 5 \times 8-24 \\ & 5 \times 9+38 & 90:(5 \times 6) & 5 \times 10-36 \end{array}$$

ԱՅՍԻՍՆ ԱՆԳԱՄ ԱՎԵԼԻ

158. Ձեռքի դադգյահով որական կարելի յե գործել 5 մ գործվածք, գործարանի դադգյահով՝ 8 անգամ ավելի: Գործարանի դադգյահով որական ինչքան գործվածք կարելի յե գործել:

159. Բանվորն որլիգացիայի համար վճարեց 10 ուրբ., իսկ դրանով շահեց 10 անգամ ավելի: Վորքան շահեց բանվորը:

160. Այգում աճել եր 20 տանձենի և 3 անգամ ավելի խնձորենի: Քանի՞ պտղատու ծառ կար այդ այգում:

161. Անցյալ տարի քաղաքում կար 10 բեռնատար ավտոմոբիլ. այժմ դրանք 9 անգամ ավելի յեն, իսկ մարդատար մեքենաները բեռնատար ավտոմոբիլներից 15-ով պակաս: Քանի՞ մարդատար մեքենա կա քաղաքում:

162. Գնեցին 5 կգ սպիտակ ալյուր և 7 անգամ ավելի՝ հաճարի ալյուր: Հաճարի ալյուրից 18 կգ գործածվեց: Ինչքան մնաց այդ ալյուրից:

163. Ռեհիսն արժե 5 կոպ., ընդհանուր տեարը՝ 8 անգամ ավելի թանգ: Ինչքան վճարվեց 2 ընդհանուր տեարին:

164. Դատարկ արկղի քաշը 5 կգ ե, իսկ դամբուղով լի՝ 7 անգամ ավելի ծանր: Վորքան դամբուղ կա 2 ալգպիտի լիքը արկղում:

165. Թղթից կտրեցին 3 շերտ. առաջինի յերկարությունը 5 սմ ե, յերկրորդինը՝ 7 անգամ ավելի առաջինից, իսկ յերրորդ շերտինը՝ 7 սանտիմետրով յերկար ե յերկրորդից: Վորքան ե յերրորդ շերտի յերկարությունը:

166. Կոլանտեսությունը 1 աշխորի համար տվեց 6 կգ ցորեն, դրանից 4 կգ ավելի հաճար և հաճարից 3 անգամ

ավելի կարտոֆիլ: Ինչքան կարտոֆիլ տրվեց 1 աշխուրի համար:

167. Մի բնակարանում ապրում է 7 մարդ, մյուսում՝ 6-ով ավելի, իսկ ամբողջ տան բնակիչները 5 անգամ ավելի շատ են, քան այդ յերկու բնակարաններում ապրողները միասին: Քանի՞ մարդ է բնակվում այդ տանը:

168. 5-ը մեծացրու 8-ով: 5-ը մեծացրու 8 անգամ:

169. 10-ը մեծացրու 7-ով: 10-ը մեծացրու 7 անգամ:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 3-ՈՎ, ՅԵՎ, ԲԱԺԱՆՈՒՄ 3-ԱՎԱՆ

170. Հաշվիր յեռյակներով՝ 3, 6, 9 և այլն, մինչև 30: Այդ բոլոր լվերը գրիր տետրում:

30-ից պակասեցրու յերեք-յերեք, մինչև այլևս վոչինչ չմնա:

171.	3×2	3×3	3×5	3×4	3×7
	3×4	3×6	3×10	3×6	3×9
	3×8	3×9	3×7	3×5	3×8

172. Գնեցին 9 կտոր պաստառ, յուրաքանչյուր կտորը 3 ուրբ. և 8 կտոր՝ 2-ական ուրբ.: Ինչքան վճարեցին բոլոր պաստառներին:

173. Կազմարարն ուներ 3 թերթ սովորաթուղթ, դրանից 8 անգամ ավելի՝ սպիտակ թուղթ, իսկ սպիտակից 5 թերթով պակաս՝ գունավոր թուղթ: Ընդամենը վորքան էր սպիտակ և գունավոր թուղթը:

174. Մեծացրու 3-ը 8 անգամ: Մեծացրու 3-ը 8-ով:

175. Մեծացրու 3-ը 9 անգամ: Մեծացրու 3-ը 9-ով:

176.	3×1	3×3	3×5	3×7	3×9
	3×2	3×4	3×6	3×8	3×10

177.	$3 \times 7 + 79$	$3 \times (16 - 7)$	$(21 - 18) \times 8$
	$3 \times 9 - 18$	$3 \times (14 - 6)$	$(12 - 9) \times 10$
	$3 \times 8 + 46$	$3 \times (15 - 8)$	$(32 - 29) \times 7$

178. Կինոյի տոմսն արժե 3 ուրբ.: Քանի՞ տոմս կարելի չե գնել 24 ուրբով, 27 ուրբով:

179. Ծրարն արժե 3 կոպ.: Քանի՞ ծրար կարելի չե գնել 30 կոպեկով, 21 կոպեկով:

180.	3×2	6:3	3×3	9:3	3×5	15:3
	3×4	12:3	3×6	18:3	3×10	30:3
	3×8	24:3	3×9	27:3	3×7	21:3

181. Մի կտորեղեն 11 մ է, մյուսը՝ 5 մ ավելի: Քանի՞ հագուստ կարելի չե կարել այդ կտորեղենից, յեթե յուրաքանչյուր հագուստին 3 մետր է գնում:

182. 46 ուրբով գնեցին 5 մ սատին, մետրը 5 ուրբ., և մի քանի մետր չիթ, մետրը 3 ուրբ.: Քանի՞ մետր չիթ գնեցին:

183. Խանութ բերին 59 կգ կանֆետ: 7 արկղում կար 5-ական կգ, մնացածներում՝ 3-ական կգ: Ընդամենը քանի՞ արկղ կանֆետ բերին:

184. Յուրաքանչյուր 3 որը գործադրվում էր 5 լիտր նավթ: Քանի՞ լիտր գործադրվեց 12 որում:

185. 3 մ քաթանից ստացվում է 5 բարձի յերես: 18 մ քաթանից քանի՞ բարձի յերես կստացվի:

186.	3:3	9:3	15:3	21:3	27:3
	6:3	12:3	18:3	24:3	30:3

187.	$24:3 + 19$	$(60 - 39):3$	$(19 + 8):3$
	$27:3 + 26$	$(83 - 65):3$	$(18 + 6):3$
	$21:3 + 35$	$(72 - 42):3$	$(12 + 9):3$

$$188. \begin{array}{lll} 3 \times x = 6 & 3 \times x = 9 & 3 \times x = 15 \\ 3 \times x = 12 & 3 \times x = 18 & 3 \times x = 30 \\ 3 \times x = 24 & 3 \times x = 27 & 3 \times x = 21 \end{array}$$

$$189. \begin{array}{l} (3 \times 10) - (27 : 3) \quad (3 \times 7) - (12 : 3) \quad 9 : 3 \times 8 \\ (3 \times 6) + (3 \times 5) \quad (3 \times 8) - (21 : 3) \quad 15 : 3 \times 7 \\ (3 \times 4) + (18 : 3) \quad (3 \times 9) - (24 : 3) \quad 30 : 3 \times 6 \end{array}$$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 4-ՈՎ, ՅԵՎ, ԲԱԺԱՆՈՒՄ 4-ԱՎԱՆ

190. Համբիր չորս-չորս այսպես, 4, 8, 12 և այլն՝ մինչև 40: Այդ բոլոր թվերը գրիր:

40-ից պակասեցրու չորս-չորս, մինչև այլևս վոչինչ չմնա:

$$191. \begin{array}{lllll} 4 \times 2 & 4 \times 3 & 4 \times 5 & 4 \times 6 & 4 \times 7 \\ 4 \times 4 & 4 \times 6 & 4 \times 10 & 4 \times 8 & 4 \times 10 \\ 4 \times 8 & 4 \times 9 & 4 \times 7 & 4 \times 5 & 4 \times 9 \end{array}$$

192. Հարկավոր է 9 սայլակի անիվներ պատրաստել, յուրաքանչյուր սայլակին՝ 4 անիվ: Ելի քանի՞ անիվ պետք է պատրաստել, յեթե պատրաստ է 17-ը:

193. Բերին 7 գերան. յուրաքանչյուրից քաշեցին 4 տախտակ: 19 տախտակ զործադրվեց միջնապատի համար: Քանի՞ տախտակ մնաց:

194. Կոլանտեսունին ունի 4 բադ և 6 անգամ ավելի՞ հավեր: Ընդամենը քանի՞ թռչուն ունի կոլանտեսունին:

195. Ինչին պետք է ավելի վճարել և վորքանով ավելի՞ 8 կգ խաղողին, վորի կիլոգրամն արժե 4 ռուբ., թե՞ 9 կգ խնձորին, վորի կիլոգրամն արժե 3 ռուբ.:

196. 4-ը մեծացրու 7 անգամ: 4-ը մեծացրու 7-ով:

197. 4-ը մեծացրու 9 անգամ: 4-ը մեծացրու 9-ով:

$$198. \begin{array}{lllll} 4 \times 1 & 4 \times 3 & 4 \times 5 & 4 \times 7 & 4 \times 9 \\ 4 \times 2 & 4 \times 4 & 4 \times 6 & 4 \times 8 & 4 \times 10 \end{array}$$

$$199. \begin{array}{lll} 4 \times 9 + 48 & 4 \times (43 - 36) & (41 - 37) \times 7 \\ 4 \times 10 - 25 & 4 \times (62 - 53) & (52 - 48) \times 6 \\ 4 \times 8 - 19 & 4 \times (100 - 90) & (33 - 29) \times 8 \end{array}$$

200. 4 թերթ թղթից 1 տետր է ստացվում: Քանի՞ տետր կստացվի 32 թերթից, 24 թերթից, 36 թերթից:

201. Մեկ տուփում տեղավորվում է 4 կծիկ թել: Քանի՞ այդպիսի տուփ պետք է ունենալ, դասավորելու համար 40 կծիկ, 28 կծիկ:

$$202. \begin{array}{lllll} 4 \times 2 & 8 : 4 & 4 \times 3 & 12 : 4 & 4 \times 5 & 20 : 4 \\ 4 \times 4 & 16 : 4 & 4 \times 6 & 24 : 4 & 4 \times 10 & 40 : 4 \\ 4 \times 8 & 32 : 4 & 4 \times 9 & 36 : 4 & 4 \times 7 & 28 : 4 \end{array}$$

203. Ճաշարանում ճաշում է 60 մարդ: Ընդհանուր սեղանի շուրջը նստել է 28 մարդ, առանձին սեղանների շուրջը՝ 4-ական մարդ: Քանի՞ առանձին սեղաններ են դրադեցրած:

204. Գավաթում կա 3 բաժակ կաթ, իսկ բիզոնում 7 անգամ ավելի: Ընդամենը քանի՞ լիտր կաթ կա գավաթում և բիզոնում, յեթե լիտրը 4 բաժակ է պարունակում:

205. Յեթե յուրաքանչյուր շապիկին կարվի 3 կոճակ, բոլոր կոճակները կբավականացնեն 8 շապիկ: Քանի՞ շապիկ կբավականացնեն այդքան կոճակները, յեթե ամեն մի շապիկին կարվի 4 կոճակ:

206. Յեթե վառեն որական 3 կապուկ վայտ, յեղած

պաշարը կբավականացնի 9 որ, և 1 կապուկ էլ կմնա: Քանի որ կբավականցնի փալտի նույն պաշարը, յեթե որական վառեն 4 կապուկ:

207. Գնեցին 6 ներկից կազմված մի հավաք, յուրաքանչյուր ներկը 5 կոպեկով: Մյուս հավաքը 6 կոպեկով ավելի թանկ արժե: Քանի ներկ կա յերկրորդ հավաքում, յեթե նրա ամեն մի ներկն արժե 4 կոպ:

$$208. \begin{array}{ccccc} 4:4 & 12:4 & 20:4 & 28:4 & 36:4 \\ 8:4 & 16:4 & 24:4 & 32:4 & 40:4 \end{array}$$

$$209. \begin{array}{ccc} 24:4+37 & 28:(61-57) & (53-17):4 \\ 28:4+45 & 32:(82-78) & (18+14):4 \\ 32:4+56 & 40:(63-59) & (61-37):4 \\ 36:4+68 & 36:(70-66) & (22+18):4 \end{array}$$

$$210. \begin{array}{ccc} 4 \times x = 8 & 4 \times x = 12 & 4 \times x = 20 \\ 4 \times x = 16 & 4 \times x = 24 & 4 \times x = 40 \\ 4 \times x = 32 & 4 \times x = 36 & 4 \times x = 28 \end{array}$$

$$211. \begin{array}{ccccc} 5 \times 5 & 5 \times 6 & 4 \times 8 & 5 \times 8 & 5 \times 10 \\ 3 \times 7 & 4 \times 7 & 5 \times 7 & 4 \times 10 & 4 \times 9 \\ 4 \times 6 & 3 \times 8 & 3 \times 10 & 4 \times 9 & 5 \times 9 \end{array}$$

$$212. \begin{array}{ccccc} 30:5 & 24:4 & 35:5 & 21:3 & 36:4 \\ 24:3 & 25:5 & 28:4 & 40:4 & 50:5 \\ 30:3 & 32:4 & 40:5 & 27:3 & 45:5 \end{array}$$

$$213. \begin{array}{ccc} (4 \times 7) + (3 \times 8) & (4 \times 8) - (28:4) \\ (4 \times 9) + (5 \times 7) & (4 \times 10) - (32:4) \\ (4 \times 6) + (3 \times 9) & (4 \times 9) - (45:5) \end{array}$$

$$214. \begin{array}{ccc} (5 \times 9) - (40:4) & (5 \times 6) - (36:4) \\ (5 \times 8) - (24:4) & (5 \times 9) - (35:5) \\ (5 \times 7) - (45:5) & (5 \times 10) - (28:4) \end{array}$$

ԱՆՑԱԾԻ ԱՏՈՒԳՈՒՄ

$$215. \begin{array}{ccccc} 5 \times 6 & 4 \times 6 & 5 \times 9 & 25:5 & 28:4 & 35:5 \\ 4 \times 8 & 5 \times 7 & 3 \times 8 & 24:3 & 45:5 & 27:3 \\ 3 \times 7 & 3 \times 9 & 4 \times 9 & 40:5 & 36:4 & 32:4 \end{array}$$

216. Ճագարանոցում կա 54 ճագար: 6 վանդակում կա 5-ական ճագար, մնացածներում՝ 4-ական: Ընդամենը քանի վանդակ է:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 6-ՈՎ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 6-ԱՎԱՆ

217. Համրիր վեց-վեց այսպես. 6, 12 և այլն՝ մինչև 60: Այդ բոլոր թվերը գրիր:

60-ից պակասեցրու 6-ական, մինչև այլևս վոչինչ չմնա:

$$218. \begin{array}{ccccc} 6 \times 2 & 6 \times 3 & 6 \times 5 & 6 \times 4 & 6 \times 8 \\ 6 \times 4 & 6 \times 6 & 6 \times 10 & 6 \times 6 & 6 \times 7 \\ 6 \times 8 & 6 \times 9 & 6 \times 7 & 6 \times 5 & 6 \times 9 \end{array}$$

219. Մի բանվորունի մեկ ժամում լցնում է 60 տուփ լեղակ, իսկ մյուսը՝ 54 տուփ: Առաջին բանվորունին յոթ-ժամյա աշխատանքային որում քանի տուփ ավելի լե լցնում:

220. Թատրոն զնալու համար վերցրին 7 տոմս՝ 5 ուրբխանոց և 8 տոմս՝ 6 ուրբխանոց: Ի՞նչ արժեն այդ բոլոր տոմսերը:

221. Գործած գլխարկի համար վճարվեց 6 ուրբ., բաճկոնակին՝ 6 անգամ ավելի գլխարկից, իսկ հագուստի համար՝ 19 ուրբ. ավելի, քան բաճկոնակին: Ընդամենը վորքմն գրամ ծախսվեց:

222. 6-ը մեծացրու 8 անգամ: 6-ը մեծացրու 8-ով:

223. 6-ը մեծացրու 9 անգամ: 6-ը մեծացրու 9-ով:

$$\begin{array}{ccccc} 224. & 6 \times 1 & 6 \times 3 & 6 \times 5 & 6 \times 7 & 6 \times 9 \\ & 6 \times 2 & 6 \times 4 & 6 \times 6 & 6 \times 8 & 6 \times 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 225. & 6 \times 5 - 15 & 6 \times (23 - 19) & (15 - 9) \times 4 \\ & 6 \times 9 + 28 & 6 \times (52 - 46) & (13 - 7) \times 5 \\ & 6 \times 7 - 24 & 6 \times (47 - 37) & (20 - 14) \times 9 \\ & 6 \times 8 + 36 & 6 \times (64 - 56) & (14 - 8) \times 7 \end{array}$$

226. Պատուհանի շրջանակին դրոմ են 6-ական ապակի: Քանի՞ շրջանակ կարելի յե ապակել, ունենալով 24 ապակի, 48 ապակի:

227. Մեքենադրուհին մի ժամում տպում է 6 էջ: Քանի՞ ժամ պետք է աշխատի նա՞ տպելու 36 էջ, 54 էջ:

228. Նոյեմբերը 30 ուր է: Նոյեմբերը քանի՞ վեցորյակ է:

$$\begin{array}{ccccc} 229. & 6 \times 2 & 12:6 & 6 \times 3 & 18:6 & 6 \times 5 & 30:6 \\ & 6 \times 4 & 24:6 & 6 \times 6 & 36:6 & 6 \times 10 & 60:6 \\ & 6 \times 8 & 48:6 & 6 \times 9 & 54:6 & 6 \times 7 & 42:6 \end{array}$$

230. Գնեցին սպիտակ հաց՝ 38 կոպեկի և մի քանի տուփ աղ, տուփը 6 կոպ.: Ընդամենը ծախսվեց 62 կոպ.: Քանի՞ տուփ աղ գնեցին:

231. Ալբոմում տեղափոխվում է 79 բացիկ, 5 էջում 5-ական, մնացած էջերում՝ 6-ական բացիկ: Քանի՞ էջից է բաղկացած այդ ալբոմը:

232. 6 ուղբով կարելի յե 4 թաշկինակ գնել: Քանի՞ այդպիսի թաշկինակ կարելի յե գնել 18 ուղբով:

233. 5 կտոր սապոնին վճարեցին 6 ուղբ: Քանի՞ կտոր սապոն կարելի յե գնել 30 ուղբով:

$$\begin{array}{ccccc} 234. & 6:6 & 18:6 & 30:6 & 42:6 & 54:6 \\ & 12:6 & 24:6 & 36:6 & 48:6 & 60:6 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 235. & 36:6 + 25 & (16 + 14):6 & (25 + 29):6 \\ & 42:6 + 48 & (72 - 48):6 & (65 - 17):6 \\ & 54:6 + 39 & (67 - 19):6 & (82 - 22):6 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 236. & 6 \times x = 12 & 6 \times x = 18 & 6 \times x = 30 \\ & 6 \times x = 24 & 6 \times x = 36 & 6 \times x = 60 \\ & 6 \times x = 48 & 6 \times x = 54 & 6 \times x = 42 \end{array}$$

$$\begin{array}{cccc} 237. & (17 + 19):6 & 6 \times (51 - 47) & 4 \times 6 & 24:4 \\ & (23 + 25):6 & 6 \times (93 - 85) & 6 \times 4 & 24:6 \\ & (37 + 17):6 & 6 \times (80 - 74) & 5 \times 6 & 30:5 \\ & (11 + 13):6 & 6 \times (62 - 53) & 6 \times 5 & 30:6 \end{array}$$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 8-ՈՎ, ՅԵՎ, ԲԱԺԱՆՈՒՄ 8-ԱԿԱՆ

238. Համրիր ութ-ութ, այսպես, 8, 16, 24 և այլն՝ մինչև 80: Բոլոր թվերը գրիր:

80-ից սկսած ստացրու ութ-ութ, մինչև ալիս վոչինչ չմնա:

$$\begin{array}{ccccc} 239. & 8 \times 2 & 8 \times 3 & 8 \times 5 & 8 \times 4 & 8 \times 7 \\ & 8 \times 4 & 8 \times 6 & 8 \times 10 & 8 \times 9 & 8 \times 6 \\ & 8 \times 8 & 8 \times 9 & 8 \times 7 & 8 \times 5 & 8 \times 8 \end{array}$$

240. Ծխախոտի 3 թերթ թուղթն արժե 8 կոպ.: Ի՞նչ արժե այդ թղթի 18 թերթը:

241. Մի թելի անցկացրած է 8 փոքր դրոշակ, մյուսին՝ 4 անգամ ավելի: Ընդամենը քանի՞ դրոշակ է անցկացրած յերկու թելին:

242. Բուֆետում վերցրին 5 բաժակ թեյ, բաժակը 6 կոպ., և 7 կարկանդակ, հատը 8 կոպ.: 1 ուղբ. տալով, ինչքան դրամ հետ ստացան:

243. 8-ը մեծացրու 6 անգամ: 8-ը մեծացրու 6-ով:

244. 8-ը մեծացրու 9 անգամ: 8-ը մեծացրու 9-ով:

$$\begin{array}{ccccc} 245. & 8 \times 1 & 8 \times 3 & 8 \times 5 & 8 \times 7 & 8 \times 9 \\ & 8 \times 2 & 8 \times 4 & 8 \times 6 & 8 \times 8 & 8 \times 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 246. & 8 \times 6 + 25 & 8 \times 8 - 36 & 8 \times (53 - 44) \\ & 8 \times 9 - 38 & 8 \times 3 + 48 & 8 \times (81 - 75) \\ & 8 \times 7 + 19 & 8 \times 10 - 57 & 8 \times (62 - 54) \\ & 8 \times 5 - 23 & 8 \times 4 + 29 & 8 \times (45 - 38) \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 247. & (100 - 92) \times 6 & (53 - 45) \times 5 & 8 \times (92 - 89) \\ & (75 - 67) \times 9 & (32 - 24) \times 4 & 8 \times (43 - 36) \\ & (84 - 76) \times 7 & (91 - 83) \times 8 & 8 \times (61 - 51) \end{array}$$

248. Դպրոցում ցերեկույթի ժամանակ ամեն մի նստարանի վրա նստում է 8 մարդ: Քանի նստարան են զբաղեցնում 32 աշակերտը, 64 աշակերտը:

249. Բանվորական խմբերը ցույցի լին գնում շաք-բերով, յուրաքանչյուր շաքբում 8 մարդ: Քանի շաքբ է գնում, յեթե խմբում կա 24 մարդ, 48 մարդ, 72 մարդ:

250. Մատիան արժե 8 կոպ: Քանի մատիա կարելի լի գնել 80 կոպեկով, 56 կոպեկով:

$$\begin{array}{ccccc} 251. & 8 \times 2 & 16 : 8 & 8 \times 3 & 24 : 8 & 8 \times 5 & 40 : 8 \\ & 8 \times 4 & 32 : 8 & 8 \times 6 & 48 : 8 & 8 \times 10 & 80 : 8 \\ & 8 \times 8 & 64 : 8 & 8 \times 9 & 72 : 8 & 8 \times 7 & 56 : 8 \end{array}$$

252. Փոխադրանկարների 1 թերթն արժե 8 կոպ: Մի աղջիկ ուներ 3 տասնկոպեկանոց և ելի 2 կոպ: Այդ դրամով քանի փոխադրանկար կարող էր գնել նա:

253. Ապրանքային կալարան լեկավ 35 վագոն բան-ջարեղեն և 37 վագոն ալյուր: Քանի որ է պետք այդ վագոնները բեռնաթափելու համար, յեթե մի ժամում բեռնաթափվի 8 վագոն:

254. Մեկ տետրի, մեկ քանոնի և մի քանի մատիա-ների վճարեցին 83 կոպ: Տետրն արժե 15 կոպ, քանոնը՝ 12 կոպ. իսկ մատիաը՝ 8 կոպ: Քանի մատիա գնեցին:

255. Մեկ մետր լերկարույթյան չափառակից կտրեցին 36 սմ Մնացած մասից վոտներ պատրաստեցին խաղա-լիք-սեղանների համար: Յուրաքանչյուր վոտի լերկարու-թյունը 8 սմ էր: Քանի վոտ պատրաստեցին:

256. Դամբուլով լի 3 մեծ արկղի քաշը 90 կգ է, իսկ մեկ դատարկ արկղի քաշը՝ 6 կգ: Դամբուլը մեծ արկղներից տեղափոխեցին ավելի փոքր արկղներ, յուրա-քանչյուրում 8 կգ: Քանի փոքր արկղ դամբուլ լցրին:

$$\begin{array}{ccccc} 257. & 8 : 8 & 24 : 8 & 40 : 8 & 56 : 8 & 72 : 8 \\ & 16 : 8 & 32 : 8 & 48 : 8 & 64 : 8 & 80 : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 258. & 32 : 8 + 27 & 64 : 8 + 47 & (18 + 38) : 8 \\ & 48 : 8 + 39 & 72 : 8 + 65 & (23 + 17) : 8 \\ & 24 : 8 + 58 & 56 : 8 + 86 & (46 + 26) : 8 \\ & 40 : 8 + 66 & 80 : 8 + 54 & (58 + 22) : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 259. & 8 \times x = 16 & 8 \times x = 24 & 8 \times x = 40 \\ & 8 \times x = 32 & 8 \times x = 48 & 8 \times x = 80 \\ & 8 \times x = 64 & 8 \times x = 72 & 8 \times x = 56 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 260. & 6 \times 6 & 6 \times 5 & 8 \times 4 & 6 \times 9 & 8 \times 8 \\ & 8 \times 5 & 8 \times 3 & 6 \times 8 & 8 \times 10 & 6 \times 10 \\ & 6 \times 4 & 6 \times 7 & 8 \times 7 & 8 \times 6 & 8 \times 9 \end{array}$$

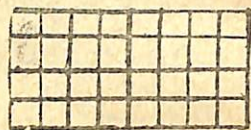
$$\begin{array}{ccccc} 261. & 30 : 6 & 32 : 8 & 36 : 6 & 48 : 6 & 64 : 8 \\ & 24 : 8 & 24 : 6 & 56 : 8 & 80 : 8 & 60 : 6 \\ & 40 : 8 & 48 : 8 & 42 : 6 & 54 : 6 & 72 : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 262. & (6 \times 7) - (8 \times 3) & (8 \times 9) - (42 : 6) & 36 : 6 \times 8 \\ & (8 \times 5) - (6 \times 4) & (8 \times 7) - (72 : 8) & 48 : 8 \times 5 \\ & (8 \times 10) - (6 \times 9) & (8 \times 8) - (54 : 6) & 64 : 8 \times 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 263. \quad 36:6 \times 8 & 8 \times 7 - 37 & (71-39):8 \\
 48:8 \times 5 & 6 \times 9 - 19 & (83-59):6 \\
 64:8 \times 6 & 8 \times 8 - 45 & (65-17):8 \\
 40:5 \times 9 & 8 \times 9 - 58 & (91-46):5
 \end{array}$$

264. Գծագրիր այսպիսի ուղղանկյուններ:

Համըրր յուրաքանչյուր ուղղանկյան վանդակները նախ սյունակների, ապա շարքերի ուղղությամբ: Համեմատիր պատասխանները:

$$3 \times 8 = 24 \quad 8 \times 3 = 24 \quad 4 \times 8 = 32 \quad 8 \times 4 = 32$$

Բազմապատկելիս կարելի յե թվերի տեղերը փոխել

Այդ կանոնը ստուգիր հետևյալ որինակներով:

$$\begin{array}{llllll}
 3 \times 5 & 3 \times 6 & 3 \times 10 & 4 \times 3 & 4 \times 5 & 4 \times 6 \\
 4 \times 10 & 5 \times 6 & 5 \times 8 & 6 \times 8 & 5 \times 10 & 6 \times 10
 \end{array}$$

ԱՆՑԱԾԻ ԱՏՈՒԳՈՒՄ

$$\begin{array}{llllll}
 265. \quad 8 \times 3 & 6 \times 5 & 8 \times 9 & 36:6 & 64:8 & 32:8 \\
 6 \times 4 & 8 \times 7 & 6 \times 10 & 48:8 & 42:6 & 48:6 \\
 8 \times 8 & 6 \times 8 & 8 \times 5 & 54:6 & 80:8 & 72:8
 \end{array}$$

266. Զամբյուղում կա 6 կգ կարտոֆիլ, իսկ պարկում՝ դրանից 7 անգամ ավելի: Քանի որ կրավականացնի այդ տնօրոշ կարտոֆիլը, յեթե որական գործածվի 8 կգ:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 9-ՈՎ, ՅԵՎ, ԲԱԺԱՆՈՒՄ 9-ԱԿԱՆ

267. Համըրր ինն-ինն, այսպես. 9, 18, 27 և այլն՝ մինչև 90: Բոլոր թվերը գրիր:

90-ից պակասեցրու 9-ական, մինչև այլևս վոչինչ չմնա:

$$\begin{array}{lllll}
 268. \quad 9 \times 2 & 9 \times 3 & 9 \times 5 & 9 \times 6 & 9 \times 5 \\
 9 \times 4 & 9 \times 6 & 9 \times 10 & 9 \times 10 & 9 \times 8 \\
 9 \times 8 & 9 \times 9 & 9 \times 7 & 9 \times 7 & 9 \times 9
 \end{array}$$

269. Նոր դոմն ունի 10 պատուհան, յուրաքանչյուրին պետք է զցել 9 ապակի: Քանիսն է արդեն զցված, յեթե մնացել է զցելու 36 ապակի:

270. 8 անվի պետք է ճաղեր զցել, յուրաքանչյուր անվին՝ 9 ճաղ: 45 հատն արդեն պատրաստ է: Քանի՞ ճաղ էլ պետք է պատրաստել:

271. Տնկեցին 9 պարկ կարտոֆիլ, ստացան 10 անգամ ավելի: Ստացած կարտոֆիլը տնկածից ինչքանով էր ավելի:

272. Սպորտ-խմբակը զնեց 7 զույգ դահուկ, զույգը 9 ռուբ., և 4 զույգ չմուշկ, զույգը 8 ռուբ.: Ի՞նչ արժեքին դահուկներն ու չմուշկները միասին:

273. 9-ը մեծացրու 6 անգամ: 9-ը մեծացրու 6-ով:

274. 9-ը մեծացրու 8 անգամ: 9-ը մեծացրու 8-ով:

$$\begin{array}{lllll}
 275. \quad 9 \times 1 & 9 \times 3 & 9 \times 5 & 9 \times 7 & 9 \times 9 \\
 9 \times 2 & 9 \times 4 & 9 \times 6 & 9 \times 8 & 9 \times 10
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 276. \quad 10 \times 3 - 3 & 10 \times 5 - 5 & 10 \times 7 - 7 & 10 \times 9 - 9 \\
 9 \times 3 & 9 \times 5 & 9 \times 7 & 9 \times 9 \\
 10 \times 4 - 4 & 10 \times 6 - 6 & 10 \times 8 - 8 & 10 \times 10 - 10 \\
 9 \times 4 & 9 \times 6 & 9 \times 8 & 9 \times 10
 \end{array}$$

$$277. \begin{array}{ccccc} 5 \times 9 & 4 \times 9 & 8 \times 9 & 3 \times 9 & 6 \times 9 \\ 9 \times 5 & 9 \times 4 & 9 \times 8 & 9 \times 3 & 9 \times 6 \end{array}$$

$$278. \begin{array}{ccccc} (75-66) \times 4 & 9 \times (34-27) & (25-16) \times 7 \\ (84-75) \times 8 & 9 \times (52-49) & (73-64) \times 6 \\ (93-84) \times 5 & 9 \times (43-34) & (95-86) \times 8 \\ (100-91) \times 6 & 9 \times (25-15) & (64-55) \times 9 \end{array}$$

279. Անիվը պետք է ունենա 9 ճագ: Քանի՞ անիվ կարելի չէ պատրաստել, ունենալով 36 ճագ, 72 ճագ:

280. Կթող կինը կարող է մի որում 9 դույլ կաթ կթել: Քանի՞ կթող է պետք, լեթե կոլանտեսության բոլոր կովերը մի որում ապրիս են 27 դույլ կաթ, 54 դույլ, 81 դույլ:

281. Յուրաքանչյուր շրջանակում պետք է լինի 9 ապակի: Քանի՞ շրջանակ կարելի չէ ապակել, ունենալով 45 ապակի, 90 ապակի, 63 ապակի:

$$282. \begin{array}{ccccc} 9 \times 2 & 18:9 & 9 \times 3 & 27:9 & 9 \times 5 & 45:9 \\ 9 \times 4 & 36:9 & 9 \times 6 & 54:9 & 9 \times 10 & 90:9 \\ 9 \times 8 & 72:9 & 9 \times 9 & 81:9 & 9 \times 7 & 63:9 \end{array}$$

283. Մի աղա կուկեցիայի համար բռնեց 6 գեղին և 8 անգամ ավելի՝ գոլնդգոլն թիթեռներ: Այդ բոլոր թիթեռները նա դասավորեց շարքերով, յուրաքանչյուրում 9 թիթեռ: Քանի՞ շարք ստացվեց:

284. Մի աղա հաշվեց, Վոր իր ունեցած գրամով կարող է գնել 6 կանֆետ, հատը 6 կոպ: Այդքան գրամով քանի՞ խնձոր կարող է գնել նա, լեթե մեկ խնձորն արժե 9 կոպ:

285. 5 շերտ շոկոլադին վճարեցին 9 ուրբ: Քանի՞ այդպիսի շերտ շոկոլադ կարելի չէ գնել 45 ուրբով:

286. 9 բուլկուն գնաց 4 կգ ալյուր: Ինչքան ալյուր կգնա 36 այդպիսի բուլկուն:

$$287. \begin{array}{ccccc} 9:9 & 27:9 & 45:9 & 63:9 & 81:9 \\ 18:9 & 36:9 & 54:9 & 72:9 & 90:9 \\ 288. \begin{array}{ccccc} 36:4 & 72:8 & 27:3 & 54:6 & 45:5 \\ 36:9 & 72:9 & 27:9 & 54:9 & 45:9 \end{array} \end{array}$$

$$289. \begin{array}{ccc} 27:9 \times 7 & 45:9 \times 8 & (17+19):9 \\ 54:9 \times 8 & 90:9 \times 4 & (28+44):9 \\ 63:9 \times 5 & 81:9 \times 6 & (25+29):9 \end{array}$$

$$290. \begin{array}{ccc} 9 \times x = 18 & 9 \times x = 27 & 9 \times x = 45 \\ 9 \times x = 36 & 9 \times x = 54 & 9 \times x = 90 \\ 9 \times x = 72 & 9 \times x = 81 & 9 \times x = 63 \end{array}$$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ 7-ՈՎ ԵՆՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ 7-ԱԿԱՆ

291. Համրիր յոթ-յոթ այսպես. 7, 14 և այլն՝ մինչև 70: Բոլոր թվերը գրիր:

70-ից պակասեցրու յոթ-յոթ, մինչև այլևս վոչինչ չմնա:

$$292. \begin{array}{ccccc} 7 \times 2 & 7 \times 3 & 7 \times 5 & 7 \times 4 & 7 \times 7 \\ 7 \times 4 & 7 \times 6 & 7 \times 10 & 7 \times 8 & 7 \times 5 \\ 7 \times 8 & 7 \times 9 & 7 \times 7 & 7 \times 6 & 7 \times 9 \end{array}$$

293. Մեկ պարկում կա 7 կգ ալյուր, մյուսում 4 անգամ ավելի, իսկ չերբորդում 4 կգ ավելի յերկրորդից: Ինչքան ալյուր կա յերրորդ պարկում:

294. Յերկու բիդոնում կա 62 լ կաթ: Մեկից վաճառեցին 7 լ, մյուսից՝ 3 անգամ ավելի: Վորքան կաթ մնաց:

295. Գնեցին պատեֆոնի 8 պլաստինկա, հատը 7 ուրբ. և մի քանի պլաստինկա, հատը 6 ուրբ: Այդ

բոլորին վճարվեց 92 ուռբ: Ընդամենը քանի՞ պլատինկա գնեցին:

296. 7-ը մեծացրու 9 անգամ: 7-ը մեծացրու 9-ով:

297. 7-ը մեծացրու 6 անգամ: 7-ը մեծացրու 6-ով:

$$\begin{array}{ccccc} 298. & 7 \times 1 & 7 \times 3 & 7 \times 5 & 7 \times 7 & 7 \times 9 \\ & 7 \times 2 & 7 \times 4 & 7 \times 6 & 7 \times 8 & 7 \times 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 299. & 3 \times 7 & 4 \times 7 & 5 \times 7 & 6 \times 7 & 8 \times 7 & 9 \times 7 \\ & 7 \times 3 & 7 \times 4 & 7 \times 5 & 7 \times 6 & 7 \times 8 & 7 \times 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 300. & 7 \times 3 + 39 & 7 \times 8 - 19 & (15 - 8) \times 8 \\ & 7 \times 5 + 48 & 7 \times 9 - 35 & (13 - 6) \times 6 \\ & 7 \times 4 + 56 & 7 \times 7 - 32 & (14 - 7) \times 9 \\ & 7 \times 6 + 28 & 7 \times 10 - 44 & (12 - 5) \times 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 301. & (82 - 75) \times 10 & 7 \times (21 - 16) & 7 \times (52 - 46) \\ & (54 - 47) \times 5 & 7 \times (32 - 28) & 7 \times (61 - 53) \\ & (90 - 83) \times 4 & 7 \times (43 - 37) & 7 \times (44 - 35) \\ & (41 - 34) \times 3 & 7 \times (62 - 55) & 7 \times (73 - 66) \end{array}$$

302. Մեկ պատուհան թղթելուն գնում է 7 մ թղթի ժապավեն: Քանի՞ պատուհան կարելի լի թղթել, ունենալով 28 մ այդպիսի ժապավեն, 56 մ ժապավեն:

303. Կովին տալիս են որը 7 կգ չոր առվույտ: Քանի՞ որ կբավականացնի նրան 21 կգ, 42 կգ, 63 կգ չոր առվույտ:

304. Մատիտն արժե 7 կոպ: Քանի՞ մատիտ կարելի լի գնել 35 կոպեկով, 70 կոպեկով, 49 կոպեկով:

$$\begin{array}{ccccc} 305. & 7 \times 2 & 14:7 & 7 \times 3 & 21:7 & 7 \times 5 & 35:7 \\ & 7 \times 4 & 28:7 & 7 \times 6 & 42:7 & 7 \times 10 & 70:7 \\ & 7 \times 8 & 56:7 & 7 \times 9 & 63:7 & 7 \times 7 & 49:7 \end{array}$$

306. Կովի համար գնեցին 64 կգ չոր խոտ: Մի քանի որ նրան տալիս էին 7-ական կգ, իսկ վերջին որը՝ 8 կգ: Խոտը քանի՞ որ բավականացրեց կովին:

307. Յերկու շալակ փալա բերին: Սեկում կար 25 ծղան, մյուսում՝ 24: Յուրաքանչյուր վառելուն գնում էր 7 ծղան: Վորոշ ժամանակից հետո մնաց 5 ծղան: Քանի՞ անգամ վառեցին փառարանը:

308. Մի խորհրդային անտեսություն քաղաք ուղարկեց 74 բիդոն կաթ: 5 խանութի բաշխվեց 5-ական բիդոն, մնացածներին՝ 7-ական: Քանի՞ խանութի բաշխվեց կաթը:

$$\begin{array}{ccccc} 309. & 7:7 & 21:7 & 35:7 & 49:7 & 63:7 \\ & 14:7 & 28:7 & 42:7 & 56:7 & 70:7 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 310. & 42:7 \times 8 & 63:7 \times 5 & (13 + 22):7 \\ & 35:7 \times 6 & 56:7 \times 3 & (27 + 22):7 \\ & 21:7 \times 10 & 70:7 \times 9 & (71 - 29):7 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 311. & 7 \times x = 14 & 7 \times x = 21 & 7 \times x = 35 \\ & 7 \times x = 28 & 7 \times x = 42 & 7 \times x = 70 \\ & 7 \times x = 56 & 7 \times x = 63 & 7 \times x = 49 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 312. & 9 \times 3 & 7 \times 4 & 9 \times 4 & 7 \times 5 & 9 \times 6 \\ & 7 \times 6 & 7 \times 10 & 7 \times 7 & 7 \times 8 & 7 \times 9 \\ & 9 \times 10 & 9 \times 5 & 9 \times 7 & 9 \times 9 & 9 \times 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 313. & 36:9 & 21:7 & 73:9 & 81:9 & 63:7 \\ & 28:7 & 54:9 & 42:7 & 49:7 & 90:9 \\ & 45:9 & 35:7 & 70:7 & 72:9 & 56:7 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 314. & (9 \times 3) + (7 \times 4) & (7 \times 6) - (54:9) & 63:9 \times 8 \\ & (9 \times 4) + (7 \times 5) & (9 \times 7) - (56:7) & 49:7 \times 9 \\ & (9 \times 5) + (7 \times 7) & (9 \times 9) - (72:9) & 81:9 \times 6 \end{array}$$

ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

315. Տարին ունի 12 ամիս—հունվար, փետրվար, մարտ, ապրիլ, մայիս, հունիս, հուլիս, ոգոսոս, սեպտեմբեր, հոկտեմբեր, նոյեմբեր, դեկտեմբեր: Շեղատառով տպված են այն ամիսները, վորոնք 31 որ են: Փետրվարը լինում է 28 կամ 29 որ: Մնացած չորս ամիսները—ապրիլ, հունիս, սեպտեմբեր և նոյեմբեր 30-ական որ են:

Որ 24 ժամ է. 1 ժամը 60 րոպե յե.

316. 2 տ. 2 ամիս + 6 ամիս 2 որ 6 ժամ + 9 ժամ
3 տ. 8 ամիս—4 ամիս 6 որ 13 ժամ—5 ժամ

317. 1 տ. 8 ամիս + 2 տ. 2 ամիս
4 տ. 10 ամիս—1 տ. 6 ամիս

318. 5 որ 7 ժամ + 7 որ 16 ժամ
8 որ 17 ժամ—3 որ 12 ժամ

319. 2 ժ. 35 րոպ. + 16 րոպ.
2 ժ. 25 րոպ. + 1 ժ. 25 րոպ.

320. 7 ժ. 45 րոպ.—28 րոպ.
8 ժ. 25 րոպ.—5 ժ. 17 րոպ.

321. Այսոր դեկտեմբերի 15-ն է. քանի՞ որ է մնացել մինչև ամսավերը:

322. Ուսման տարվա առաջին քառորդը տեք սեպտեմբեր, հոկտեմբեր ամիսները և նոյեմբերից 5 որ: Այդ ժամանակամիջոցում 10 հանգստի որ լեզավ: Բանի՞ որ պարապմունք լեզավ առաջին քառորդում:

323. Վեր լերկու ամիսները հաջորդաբար 31-ական որ ունեն:

324. Ասա այն ամիսները, վորոնք ճիշտ 5 վեցորյակ են: Ասա այն ամիսները, վորոնք 5 վեգորյակ են և 1 որ: Վեր ամիսն է ճիշտ 4 յոթորյակ:

325. Կուրսանաները 1 ժ. 15 րոպե վորոքով գնացին, իսկ 2 ժ. 25 րոպե՝ դահուկով: Ինչքան ժամանակ գնացին կուրսանաները:

326. Յերեք գործողություն ունեցող ներկայացումը, չհաշված ընդմիջումները, շարունակվեց 3 ժամ 40 րոպե: Առաջին գործողությունը տեք 1 ժ. 10 րոպե, յերկրորդ՝ 1 ժ. 15 րոպե: Ինչքան տեք յերրորդ գործողությունը:

327. Դպրոցում ցերեկույթն սկսվեց ցերեկվա ժամ 1-ին և վերջացավ 4 ժ. 45 րոպեյին: Ինչքան տեք ցերեկույթը:

328. Կոմիտեի անդամները ռազմական պարապմունք ունենում էյին յերեկոյան 7 ժ. 40 րոպեյից մինչև 9 ժ. 20 րոպե: Ինչքան եր տեում պարապմունքը:

329. Բանվորները յերկրորդ հնգամյակի հանրագումարի մասին զեկուցում լեցին յերեկոյան 6 ժ. 30 րոպեյից մինչև 8 ժ. 15 րոպե: Ինչքան տեք զեկուցումը:

330. Դասերն սկսվեցին առավոտյան ժամը 9-ին և վերջացան ցերեկվա 1 ժ. 50 րոպեյին: Ինչքան ժամանակ պարապեցին յերեխաները:

331. Գոմում աշխատանքն սկսվում է առավոտյան ժամը 5-ին և վերջանում է յերեկոյան 8 ժ. 30 րոպեյին: Ինչքան է տեում աշխատանքը գոմում:

332. Բանվորուհին յերեխային մսուր տարավ առավոտյան 6 ժ. 45 րոպեյին և հետ բերեց ցերեկվա 3 ժ. 20 րոպեյին: Յերեխան ինչքան ժամանակ մնաց մսուրում:

333. Ժամացույցը ցույց է տալիս կեսոր: Ինչքան ժամանակ է անցել որվա սկզբից: Ժամացույցի սլաքը մեկ

Ժամ ել առաջ շարժվեց: Այժմ քանի՞ ժամ ե անցել որվա սկզբից:

Յերեկվա ժամը 1-ին ուրիշ կերպ կարելի չե ասել ժամը 13-ը:

Յերեկվա ժամը 2-ին ուրիշ կերպ կարելի չե ասել ժամը 14-ը:

Յերեկվա ժամը 3-ին ուրիշ կերպ կարելի չե ասել ժամը 15-ը:

Շարունակիք այս աղյուսակը: Գրիք տետրում:

334. Փոստը բաց ե ժամը 9-ից մինչև ժամը 18: Որը քանի՞ ժամ ե աշխատում փոստը:

335. Կայարանում ապրանքատար վագոնը դատարկեցին 10 ժ. 25 ըոպեյից մինչև 15 ժ. 35 ըոպեն: Ինչքան տեկց այդ աշխատանքը:

336. Գնացքը Մոսկվայից դուրս յեկավ 21 ժ. 40 ըոպ. և Լենինգրադ հասավ մյուս որը 10 ժամ 10 ըոպեյին: Ինչքան ժամանակ գնաց գնացքը:

337. Գնացքը Լենինգրադից դուրս յեկավ 22 ժ. 50 ըոպ. և Մոսկվա հասավ մյուս որը 11 ժ. 20 ըոպեյին: Ինչքան ժամանակ գնաց գնացքը:

ԱՆՑԱԾԻ ԱՏՈՒԳՈՒՄ

338.	7×4	9×6	7×3	27:9	28:7	42:7
	9×5	7×8	9×8	49:7	81:9	72:9
	7×9	9×4	7×6	63:9	35:7	56:7

339. Հեռագիրը տրված ե 14 ժամ 20 ըոպեյին և տեղ ե հասցրած 19 ժ. 25 ըոպեյին: Ինչքան ժամանակում ե գնացել հեռագիրը:

340. 9-ը մեծացրու 7 անգամ: 9-ը մեծացրու 7-ով:

ԿԵՍ, ՔԱՌՈՐԴ, ՈՒԹԵՐՈՐԴԱԿԱՆ ՄԱՍ

341. Մատիտով գծիր բաժակի շուրջը և կարիր 3 շրջան: Այդ շրջանները կարելով բաժանիր 2, 4 և 8 հավասար մասերի:

Ամբողջ օրջանը 2 կես ե, 4 փոփոք, 8 ութերորդական մաս:

342. Ցույց տուր շրջանի կեսը, քառորդը, ութերորդական մասը:

343. Գծիր մի շերտ 8 սմ յերկարության: Ի՞նչ պետք ե անել այդ շերտի կեսը, քառորդը, ութերորդական մասն ստանալու համար:

344. 20 գրչածայր հավասարապես դրին յերկու տուփի մեջ: Քանի՞ գրչածար կա յուրաքանչյուր տուփում: Գրչածայրերի վո՞ր մասն ե գտնվում ամեն տուփում:

345. 12 թերթ թղթից կարեցին 4 միանման տետր: Քանի՞ թերթ թուղթ գնաց մեկ տետրին: Թղթի վո՞ր մասը գործածվեց յուրաքանչյուր տետրի համար:

346. 16 կտոր հացը հավասարապես դրին 8 ափսեյի մեջ: Քանի՞ կտոր հաց դրին յուրաքանչյուր ափսեյում: Հացի վո՞ր մասն ե գտնվում մեկ ափսեյում:

347. Դուրյում կա 12 լ կաթ: Կաթի կեսը վերցրին մածնի համար: Քանի՞ լիտր վերցրին մածնի համար:

348. Մի աղա ուներ 20 կոպ: Այդ դրամի փոփոք մասը նա տվեց ուսուին: Ի՞նչ արժե ուսուինը:

349. Խանութում կար 16 արկղ ձու: Չվերի ութերորդական մասը վաճառեցին: Քանի՞ արկղ ձու վաճառեցին:

350. 16 բանվոր ցուցակագրվեցին ֆիզիկոս խմբա-
կում: Պարապելու համար նրանց բաժանեցին 2 հավասար
խմբի: Քանի մարդուց է կազմված ամեն մի խումբը:

351. Կաթը շուկա տանելու համար կոյտնտեսուհին
հավասարապես ածեց 2 բիդոնի մեջ: Ինչքան կաթ կա
յուրաքանչյուր բիդոնում, յեթե յերկու բիդոնում կա
10 լ, 20 լ, 14 լ:

$$\begin{array}{cccccc} 352. & 2 \times 2 & 4:2 & 3 \times 2 & 6:2 & 5 \times 2 & 10:2 \\ & 4 \times 2 & 8:2 & 6 \times 2 & 12:2 & 10 \times 2 & 20:2 \\ & 8 \times 2 & 16:2 & 9 \times 2 & 18:2 & 7 \times 2 & 14:2 \end{array}$$

353. Մի կտորեղեն հավասարապես վաճառեցին 4
գնորդի: Նրանցից յուրաքանչյուրին քանի մետր կտորե-
ղեն հասավ, յեթե դա 32 մ, 24 մ, 36 մ էր:

354. Ի՞նչ արժե 1 խնձորը, յեթե 4 խնձորին վճար-
ված է 40 կոպ., 28 կոպ.:

$$\begin{array}{cccccc} 355. & 2 \times 4 & 8:4 & 3 \times 4 & 12:4 & 5 \times 4 & 20:4 \\ & 4 \times 4 & 16:4 & 6 \times 4 & 24:4 & 10 \times 4 & 40:4 \\ & 8 \times 4 & 32:4 & 9 \times 4 & 36:4 & 7 \times 4 & 28:4 \end{array}$$

356. Կալարան հասավ 6 վագոն պտուղ և 5 անգամ
ավելի՝ կանաչեղեն: Այդ բոլոր վագոնների քառորդ մասը
բեռնաթափվեց: Քանի վագոն բեռնաթափվեց:

357. 3 տուփ պահածոյին և 4 կգ յերշիկին վճարվեց
54 ուրբ.: Մեկ տուփ պահածոն արժե 6 ուրբ.: Ի՞նչ ար-
ժե մեկ կիլոգրամ յերշիկը:

358. 4 կարկանդակին և 6 կանֆետին վճարվեց 76
կոպ.: Մեկ կանֆետն արժե 8 կոպ.: Ի՞նչ արժե մեկ կար-
կանդակը:

$$\begin{array}{lll} 359. & (53-39):2 & (67-47):2 & (18+14):4 \\ & (43-27):2 & (15+13):4 & (19+17):4 \\ & (36-18):2 & (31-7):4 & (27+13):4 \end{array}$$

360. Ի՞նչ արժե 1 մետր կտորեղենը, յեթե 8 մ-ի
համար վճարված է 32 ուրբ., 64 ուրբ.:

361. Վորջման հաց սպառվեց որական, յեթե 8 որում
հավասարապես սպառվեց 24 կգ, 48 կգ, 72 կգ:

362. Ի՞նչ արժե 1 կգ կանֆետը, յեթե 8 կգ արժե
40 ուրբ., 80 ուրբ., 56 ուրբ.:

$$\begin{array}{llllll} 363. & 2 \times 8 & 16:8 & 3 \times 8 & 24:8 & 5 \times 8 & 40:8 \\ & 4 \times 8 & 32:8 & 6 \times 8 & 48:8 & 10 \times 8 & 80:8 \\ & 8 \times 8 & 64:8 & 9 \times 8 & 72:8 & 7 \times 8 & 56:8 \end{array}$$

364. Որը 24 ժամ է: Որվա քառորդ մասն աշակերտը
սովորում է դպրոցում և տանը, ութերորդական մասը նա
անց է կացնում դրսում: Որ՞յա մեջ դեռ քանի ժամ էլ
մնում է խաղի, ուտելու և քնելու համար:

365. Մի աղջիկ ունեւր 72 կոպ.: Այդ դրամի ութե-
րորդական մասով նա գնեց մատիտ, իսկ մնացած դրամով՝
մեկ վրձին ու ներկեր: Ի՞նչ արժեն ներկերը, յեթե վրձի-
նին վճարեց 26 կոպ.:

366. 8 տուփ սեղանի աղին և 1 լ նավթին վճարվեց
95 կոպ.: 1 լիտր նավթն արժե 47 կոպ.: Ի՞նչ արժե 1 տուփ
աղը:

367. 8 մ կտորեղենին վճարվեց 48 ուրբ.: Ի՞նչ արժե
նույն կտորեղենի 5 մ:

368. 8 ափսեյի մեջ հավասարապես դրին 64 կտոր
հաց: Քանի կտոր հաց դրին 3 ափսեյում:

$$369. (51-19):4 \quad (45+35):8 \quad (56:8) \times 9$$

$$(65-37):4 \quad (28+28):8 \quad (72:8) \times 6$$

$$(92-56):4 \quad (35+13):8 \quad (64:8) \times 7$$

$$370. 18:2 \quad 24:4 \quad 32:4 \quad 48:8 \quad 64:8$$

$$20:4 \quad 32:8 \quad 24:8 \quad 40:4 \quad 36:4$$

$$80:8 \quad 28:4 \quad 40:8 \quad 56:8 \quad 72:8$$

ԱՅՍՔԱՆ ԱՆԳԱՄ ՊԱԿԱՍ

371. Բեռնատար ավտոմոբիլի վրա 80 պարկ ալյուր դրին, իսկ սալի վրա՝ 8 անգամ պակաս: Քանի՞ պարկ դրին սալի վրա:

372. Պորտֆեյն արժե 32 ռուբ., զրապայուսակը՝ 4 անգամ եժան: Ի՞նչ արժե զրապայուսակը:

373. Մի կտոր մետաղալարը 28 մ է, մյուսը՝ նրանից 4 անգամ կարճ: Վորքան է յերկրորդ մետաղալարը:

374. Դպրոցական սեղանատանը կա 56 խոր ափսե և դրանից 8 անգամ պակաս՝ սաղր ափսեներ: Ընդամենը քանի՞ ափսե կա սեղանատանը:

375. Կարագի մեկ կտորը 36 կգ է, մյուսը՝ 4 անգամ պակաս: Վաճառեցին 27 կգ կարագ: Ընդամենը ինչ՞քան կարագ մնաց:

376. Փողոցում կար 72 քարաշեն և 8 անգամ պակաս՝ փայտաշեն տուն: Փայտաշեն յերկու հին տուն քանդեցին և նորից կառուցեցին 5 քարաշեն տուն: Այժմ քանի՞ տուն կա այդ փողոցում:

377. Սեղանն արժե 40 ռուբ., աթոռը՝ 4 անգամ պակաս: Ի՞նչքան վճարեցին մեկ սեղանին և 6 աթոռին:

378. Սալահատակի լայնությունը 24 մ է, մայթինը՝ 8 անգամ նրանից նեղ: Վորքան է փողոցի ընդհանուր լայնությունը, հաշված նաև յերկու մայթերը:

379. Մեդուկն իրերով 64 կգ քաշ ունի, իսկ ձեռքի ճամբրուկը՝ 8 անգամ նրանից թեթև: Ի՞նչքան է մեդուկի և ճամբրուկի քաշը միասին:

380. Գնեցին ալյուր 32 կգ, կրուպա՝ նրանից 4 կգ պակաս և մակարոն՝ 4 անգամ ալյուրից պակաս: Ընդամենը քանի՞ կիլոգրամ մթերք գնեցին:

381. Հայրը 40 տարեկան է, մայրը՝ փոքր է հորից 8 տարով, իսկ վորդին մորից փոքր է 8 անգամ: Քանի՞ տարեկան է վորդին:

382. Մատիտն արժե 8 կոպ., ներկերի հավաքը 4 անգամ թանկ է մատիտից, իսկ ռետինը 8 անգամ եժան է մատիտից և ներկերից միասին: Ի՞նչ արժե ռետինը:

383. Մի տան մեջ ապրում է 16 հասակավոր տղամարդ, այդտեղ յերեսնաները 2 անգամ պակաս են տղամարդկանցից, իսկ կանայք՝ 3 անգամ ավելի յերեսնաներից: Այդ տանն ընդամենը քանի՞ մարդ է ապրում:

384. 56-ը փոքրացրու 8-ով: 56-ը փոքրացրու 8 անգամ:

385. 72-ը փոքրացրու 8-ով: 72-ը փոքրացրու 8 անգամ:

ԲԱԺԱՆՈՒՄ 3, 6 ՅԵՎ 9 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

386. Մի կտորեղեն, վորի յերկարությունը 24 մ էր, բաժանեցին 3 հավասար մասի: Յերկու մասից վարագույրներ կարեցին: Քանի՞ մետր կտորեղեն զնաց վարագույրներին:

387. 3 գունավոր մատիտն արժե 27 կոպ.: Ի՞նչ արժե 5 այդպիսի մատիտը:

$$388. \begin{array}{cccccc} 2 \times 3 & 6:3 & 3 \times 3 & 9:3 & 5 \times 3 & 15:3 \\ 4 \times 3 & 12:3 & 6 \times 3 & 18:3 & 10 \times 3 & 30:3 \\ 8 \times 3 & 24:3 & 9 \times 3 & 27:3 & 7 \times 3 & 21:3 \end{array}$$

389. Մեկ բիզնոսում կար 14 չ կաթ, մյուսում՝ 13 չ: Այդ կաթի մեկ յերրորդ մասը յեռացրին: Ինչքան հում կաթ մնաց:

390. Բանվորը մի քաղաքից մյուսը գնաց յերկաթուղով, շոգենավով և ձիով: Յերկաթուղով գնալն արժեք 30 ուր., շոգենավով՝ 3 անգամ եթան, իսկ ձիով՝ 5 ուր., պակաս յերկաթուղով գնալու արժեքից: Մի քաղաքից մյուսը գնալու համար բանվորն ընդամենը վորքան զրամ ծախսեց:

$$\begin{array}{lll} 391. (13+8):3 & (56-29):3 & (39-18):3 \\ (16+14):3 & (72-54):3 & (42-15):3 \\ (12+15):3 & (61-37):3 & (71-47):3 \end{array}$$

392. Հարկավոր է պարանը կտրատել 6 հավասար մասի: Քանի մետր կլինի ամեն մի մասը, յեթե ամբողջ պարանի յերկարութունը 24 մ, 48 մ, 36 մ, 54 մ է:

393. Գնեցին 6 մատիտ: Ի՞նչ արժե մեկ մատիտը, յեթե բոլոր մատիտներին վճարված է 60 կոպ., 42 կոպ.:

$$\begin{array}{llllll} 394. 2 \times 6 & 12:6 & 3 \times 6 & 18:6 & 5 \times 6 & 30:6 \\ 4 \times 6 & 24:6 & 6 \times 6 & 36:6 & 10 \times 6 & 60:6 \\ 8 \times 6 & 48:6 & 9 \times 6 & 54:6 & 7 \times 6 & 42:6 \end{array}$$

395. Դպրոցում առաջին դասամիջոցը տեղում է մեկ ժամվա վեցերորդ մասը, յերկրորդ դասամիջոցը՝ 15 րոպե, իսկ մեծը՝ կես ժամ: Դպրոցում վորքան ժամանակ է հատկացվում դասամիջոցներին:

396. 6 նոր շրջանակների համար ձեռք բերվեց 48 ալյակի, հավասարապես գցելու յուրաքանչյուր շրջանակին: Քանի ալյակի յե պետք 5 այդպիսի շրջանակի համար:

397. 54-ը փոքրացրու 6 անգամ: 54-ը փոքրացրու 6-ով:

398. 60-ը փոքրացրու 6 անգամ: 60-ը փոքրացրու 6-ով:

$$\begin{array}{lll} 399. (42-18):6 & (26+28):6 & 60:(51-45) \\ (13+17):6 & (32+16):6 & 54:(62-56) \\ (28+8):6 & (19+23):6 & 36:(83-77) \end{array}$$

400. Կարեցին 9 միանման տետր: Քանի թերթ թուղթ գնաց յուրաքանչյուր տետրին, յեթե ընդամենը գործածվեց 36 թերթ թուղթ, 72 թերթ թուղթ:

401. Գնեցին 9 միատեսակ զրոշմանիշ: Ի՞նչ արժե յուրաքանչյուր զրոշմանիշը, յեթե բոլորին վճարվեց 27 կոպ., 45 կոպ., 90 կոպ.:

$$\begin{array}{llllll} 402. 2 \times 9 & 18:9 & 3 \times 9 & 27:9 & 5 \times 9 & 45:9 \\ 4 \times 9 & 36:9 & 6 \times 9 & 54:9 & 10 \times 9 & 90:9 \\ 8 \times 9 & 72:9 & 9 \times 9 & 81:9 & 7 \times 9 & 63:9 \end{array}$$

403. 9 աթոռակի վճարեցին 82 ուր.: Ի՞նչ արժե յուրաքանչյուր աթոռակի վրա գործադրած աշխատանքը, յեթե նյութեղենն արժե 28 ուր.:

404. Պահարանում կա 72 գիրք, իսկ գրասեղանի վրա՝ նրանից 9 անգամ պակաս: Ընդամենն ինչքան գիրք կա պահարանում և գրասեղանի վրա:

405. 81 կոպեկով գնեցին 9 թերթ սպիտակ և 9 թերթ գունավոր թուղթ: Սպիտակ թղթի մեկ թերթն արժե 4 կոպ.: Ի՞նչ արժե մեկ թերթ գունավոր թուղթը:

406. 69 մ կտորեղենից կարեցին 9 խալաթ և 8 զոգնոց: Յուրաքանչյուր զոգնոցին գնաց 3 մ կտորեղեն: Քանի մետր կտորեղեն գնաց մեկ խալաթին:

407. 63-ը փոքրացրու 9 անգամ: 63-ը փոքրացրու 9-ով:

408. 72-ը փոքրացրու 9 անգամ: 72-ը փոքրացրու 9-ով:

$$\begin{aligned} 409. & (42-15):9 & (82-46):9 & (34+38):9 \\ & (42+39):9 & (54-36):9 & (19+62):9 \\ & (29+16):9 & (49+14):9 & (93-39):9 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 410. & 21:3 & 24:3 & 30:3 & 36:9 & 72:9 \\ & 30:6 & 36:6 & 24:6 & 54:6 & 48:6 \\ & 18:9 & 27:3 & 27:9 & 63:9 & 54:9 \\ & 42:6 & 45:9 & 60:6 & 81:9 & 90:9 \end{aligned}$$

ԲԱԺԱՆՈՒՄ 10, 5 ՅԵՎ 7 ՀԱՎԱՍԱՐ ՄԱՍԵՐԻ

411. Ի՞նչ յերկարություն կունենա յուրաքանչյուր մասը, յեթե 30 սմ շերտը բաժանենք 10 հավասար մասի, 5 հավասար մասի:

412. Ի՞նչ յերկարություն կունենա յուրաքանչյուր մասը, յեթե 40 սմ շերտը բաժանենք 10 հավասար մասի, 5 հավասար մասի:

$$\begin{aligned} 413. & 2 \times 10 & 20:10 & 6 \times 10 & 60:10 & 1 \times 10 \\ & 3 \times 10 & 30:10 & 7 \times 10 & 70:10 & 10:10 \\ & 4 \times 10 & 40:10 & 8 \times 10 & 80:10 & 10 \times 10 \\ & 5 \times 10 & 50:10 & 9 \times 10 & 90:10 & 100:10 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 414. & 2 \times 5 & 10:5 & 3 \times 5 & 15:5 & 5 \times 5 & 25:5 \\ & 4 \times 5 & 20:5 & 6 \times 5 & 30:5 & 10 \times 5 & 50:5 \\ & 8 \times 5 & 40:5 & 9 \times 5 & 45:5 & 7 \times 5 & 35:5 \end{aligned}$$

415. Տրակտորը, 10 ժամ աշխատելով, սպառում էր 60 կգ նավթ: Ինչքան նավթ կսպառի նա 7 ժամում:

416. Գործարանը 5 օրում բաց թողեց 25 կոմբայն: Քանի կոմբայն կարող է բաց թողնել 8 օրում:

417. Եթե կուրսիայի համար հավաքեցին 65 ռուբլ, Յերեք հասակավորներ մուծեցին 10-ական ռուբլ, իսկ մնացածը՝ 5 դպրոցականներ հավասար չափով: Վորքան մուծեց ամեն մի դպրոցականը:

418. Ճաշարանի համար մթերեցին 45 տակառ կաղամբ: Առաջին ամսում սպառվեց հինգերորդ մասը, յերկրորդ ամսում՝ 12 տակառ: Ինչքան կաղամբ մնաց:

$$\begin{aligned} 419. & (17+23):5 & (42-17):5 & 35:(51-46) \\ & (16+14):5 & (61-16):5 & 25:(32-27) \\ & (32+18):5 & (54-19):5 & 45:(73-68) \end{aligned}$$

420. Յուղի պաշարն սպառվեց հավասարապես 7 օրում: Որական ինչքան յուղ էր սպառվում, յեթե ընդամենը կար 28 կգ, 56 կգ:

421. Մի բանվոր յոթժամյա աշխատանքային օրում տաշեց 70 ող, մյուսը՝ 63 ող: Նրանցից յուրաքանչյուրը մեկ ժամում քանի ող էր տաշում:

$$\begin{aligned} 422. & 2 \times 7 & 14:7 & 3 \times 7 & 21:7 & 5 \times 7 & 35:7 \\ & 4 \times 7 & 28:7 & 6 \times 7 & 42:7 & 10 \times 7 & 70:7 \\ & 8 \times 7 & 56:7 & 9 \times 7 & 63:7 & 7 \times 7 & 49:7 \end{aligned}$$

423. Բանվորը յոթժամյա աշխատանքային օրում մշակում է 42 կգ թել: Քանի կիլոգրամ թել կմշակի նա 3 ժամում:

424. 7 հողամասում հավասարաչափ աշխատում են 56 տրակտոր: Քանի տրակտոր է աշխատում 4 հողամասում:

425. Կուրսանտեսության նախընթացում կա 63 կով և դրոշից 7 անգամ պակաս՝ հորթեր: Քանի կով ու հորթ կա կուրսանտեսության նախընթացում:

426. 42-ը փոքրացրու 7 անգամ: 42-ը փոքրացրու 7-ով:

427. 63-ը փոքրացրու 7 անգամ: 63-ը փոքրացրու 7-ով:

428. $(27+29):7$ $28:(52-45)$ $(54-19):7$
 $(35+28):7$ $35:(73-66)$ $(87-38):7$
 $(23+26):7$ $21:(91-84)$ $(73-17):7$
 $(46+24):7$ $42:(64-57)$ $(71-29):7$

429. $25:5$ $28:7$ $42:7$ $40:5$ $63:7$
 $21:7$ $30:5$ $35:7$ $49:7$ $50:5$
 $50:10$ $35:7$ $49:7$ $45:5$ $70:7$

430. $40:8$ $42:6$ $56:7$ $54:9$ $63:9$
 $28:7$ $48:8$ $36:9$ $72:8$ $81:9$
 $27:9$ $54:6$ $63:7$ $48:6$ $56:8$
 $35:7$ $42:7$ $45:9$ $56:7$ $72:9$

ԱՆՑԱԾԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

431. $27:3$ $63:7$ $24:3$ $36:4$ $56:8$
 $35:5$ $72:9$ $30:6$ $54:9$ $28:4$
 $48:6$ $81:9$ $21:7$ $42:7$ $49:7$

432. Մի կոլտնտեսություն պետությանը հանձնեց 63 պարկ հաճար, իսկ 7 անգամ պակաս՝ ցորեն: Կոլտնտեսությունն ընդամենը փոքրած ցորեն ու հաճար հանձնեց պետությանը:

433. 32-ը փոքրացրու 8 անգամ: 32-ը փոքրացրու 8-ով:

ԲԱԺԱՆՄԱՆ ՅԵՐԿՈՒ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ԶՈՒԳԱԴՐՈՒՄԸ

434. 32 մ մետաղալարը 4 հավասար մաս արին: Քանի մետր է յուրաքանչյուր մասը:

32 մ լեքկարության մետաղալարը հավասար մասեր արին: Յուրաքանչյուր մասը 4 մ էր: Քանի մաս արին մետաղալարը:

435. Կաուրի վերանորոգմանը գնաց 6 թերթ միանման թիթեղ: Վորժան և յուրաքանչյուր թերթ թիթեղի քաշը, յեթե բոլորի քաշը 42 կգ է:

Կաուրի վերանորոգմանը գնաց մի քանի թերթ թիթեղ, փորոնցից յուրաքանչյուրի քաշը 6 կիլոգրամ էր: Քանի թերթ թիթեղ գնաց կաուրի վերանորոգմանը, յեթե բոլորի քաշը 42 կգ էր:

436. 8 միատեսակ ջերմոցների շրջանակները 48 հատ են: Քանի շրջանակ է ընկնում յուրաքանչյուր ջերմոցին: Ջերմոցներն ունեն 48 շրջանակ, յուրաքանչյուր ջերմոցն ունի 8 հատ: Քանի ջերմոց կա բանջարանոցում:

437. Պատուհանների համար կտրեցին 24 ապակի, ամեն մեկին 6 ապակի: Քանի պատուհան կարելի լի ապակել:

Կոլտնտեսության աղումըն ունի 6 միատեսակ պատուհաններ, փորոնց զգված է 24 ապակի: Քանի ապակի լի զգված յուրաքանչյուր պատուհանին:

438. Կոլտնտեսության 9 գոմում կա 90 կով: Քանի կով է ընկնում ամեն մի գոմին:

Կոլտնտեսությունն ունի 90 կով: Յուրաքանչյուր գոմին ընկնում է 9-ական կով: Կոլտնտեսությունը քանի գոմ ունի:

439. Գիրքն ունի 54 էջ: Որական 6 էջ կարդալով, քանի որում կարելի լի վերջացնել այդ գիրքը:

Գիրքը 54 էջ է: Մի տղա այդ գիրքը կարդաց 6 որում, ամեն որ հավասար չափով: Որը քանի էջ էր կարդում նա:

440. 48 խնձորենին պետք է հավասարապես տրնկել 6 շարքում: Քանի խնձորենի կլինի ամեն մի շարքում:

48 խնձորենին պէտք է տնկել շարքերով, յուրաքանչյուր շարքում՝ 6 խնձորենի: Քանի՞ շարք կստացվի:

ԲԱՆՈՐԴԱԿԱՆ ԲԱՂԴԱՏՈՒՄ

441. Տուփում կա 5 սև և 10 դունավոր մատիտ: Գունավոր մատիտները քանի՞ անգամ ավելի յեն սևերից:

442. Մեկ մետր չիթն արժե 3 ռուբ., իսկ մեկ մետր մետաքսյա կտորեղենը՝ 24 ռուբ.: Մետաքսյա կտորեղենը քանի՞ անգամ թանկ է չիթից:

443. Յերկաթյա չորսուակի քաշը 40 կգ է, իսկ նույն մեծության փայտե չորսուակինը՝ 5 կգ: Յերկաթյա չորսուակը քանի՞ անգամ ծանր է փայտե չորսուակից:

444. Թուղը յերկու կտոր արին: Մի կտորի յերկարությունը 8 մ էր, մյուսինը՝ 24 մ: Յերկրորդ կտորը քանի՞ անգամ ավելի յերկար է առաջինից:

445. Մի տան մեջ ապրում են 27 հասակավորներ և 9 յերեխա: Այդ տան յերեխաները քանի՞ անգամ քիչ են հասակավորներից:

446. Սովորական արդուկն արժե 8 ռուբ., ելեկտրականը՝ 32 ռուբ.: Սովորական արդուկը քանի՞ անգամ էժան է ելեկտրականից:

447. Մեկ պարկ կարտոֆիլի քաշը 48 կգ է, իսկ մեկ զամբյուղ կարտոֆիլինը՝ 8 կգ: Մեկ զամբյուղ կարտոֆիլը քանի՞ անգամ թեթև է մեկ պարկ կարտոֆիլից:

448. Լուցկու յերկարությունը 4 սմ է, գործելու ճաղինը՝ 20 սմ: Լուցկին քանի՞ անգամ կարճ է ճաղից:

449. Բանվորը 5 ռուբ. վաստակեց 40 ռուբ.: Այժմ նույն բանվորը, աշխատելով ստախանովյան յեղանակով, որական վաստակում է 48 ռուբ.: Քանի՞ անգամ ավելացավ նրա աշխատավարձը:

450. Կադմած գիրքն արժե 45 կոպ., իսկ անկազմը՝ 36 կոպ.: Քանի՞ անգամ գիրքը թանկ է իր կազմից:

451. 2 մ մահուդին վճարեցին 100 ռուբ., 5 մ սատինին՝ 25 ռուբ.: 1 մ սատինը քանի՞ անգամ էժան է 1 մ մահուդից:

452. Խնձորով լի արկղի քաշը 48 կգ է, իսկ խաղողով լի 7 արկղի քաշը՝ 56 կգ: Խնձորով արկղը քանի՞ անգամ ավելի ծանր է խաղողով արկղից:

453. Հաճաքի հացի քաշը 4 կգ է, բուլկուինը՝ 1 կգ: Վոքը և քանի՞ անգամ ավելի թեթև է — 10 հացը, թե՛ 20 բուլկին:

454. Հայրը 30 տարեկան է, վորդին 6 տարեկան: Հայրը քանի՞ տարով մեծ է վորդուց: Վորդին քանի՞ անգամ փոքր է հորից:

455. Վորդին 8 տարեկան է, հայրը 30 տարով մեծ է վորդուց: 2 տարուց հետո նա քանի՞ անգամ ավելի մեծ կլինի վորդուց:

456. 45-ը քանի՞ անգամ մեծ է 9-ից: 45-ը քանիսով ավելի յե 9-ից:

457. 8-ը քանի՞ անգամ փոքր է 56-ից: 8-ը քանիսով է փոքր 56-ից:

458. 63-ը քանի՞ անգամ մեծ է 7-ից: 63-ը քանիսով է մեծ 7-ից:

459. 9-ը քանի՞ անգամ փոքր է 54-ից: 9-ը քանիսով է փոքր 54-ից:

ԱՐՏԱՂՅՈՒՍՍԿԱՅԻՆ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄԸ ՄԻԱՆԻՇ

ԹՎՈՎ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ ՄԻԱՆԻՇ ԹՎԻ ՎՐԱ

460. Դպրոցական կիտսկը վաճառեց 28 դրչակոթ և դրանից 2 անգամ ավելի մատիտ: Քանի՞ մատիտ վաճառվեց:

461. 2 միանման վրձիններին վճարեցին 58 կոպ.։ Ի՞նչ արժե յուրաքանչյուրը։

462. Յերկու պարկում կար 80 կգ կրուպա։ Յերբ մի պարկից վերցրին 8 կգ, յերկու պարկերի կրուպան հավասարվեց։ Սկզբում ինչքան կրուպա կար յուրաքանչյուր պարկում։

463. Յերկու կտոր կտորեղենը 76 մ է։ Յերբ մեկից կտրեցին 6 մ, յերկու կտորները հավասարվեցին։ Սկզբում վորքան եր յուրաքանչյուր կտորը։

464. Մի ցեխում բանվորներն աշխատում են 3 հերթի, յուրաքանչյուր հերթին՝ 27 մարդ։ Նրանցից 38-ը կին են։ Այդ ցեխում քանի՞ տղամարդ է աշխատում։

465. 3 մատիտներին իրենց ծայրապանակներով վճարվեց 57 կոպ.։ Ծայրապանակն արժե 12 կոպ.։ Ի՞նչ արժե մատիտը։

466. Յերեք արկղում կար 85 կիտրոն։ Յերբ դրանցից մեկում դրին դարձյալ 2 կիտրոն, յերեք արկղներում կիտրոնները հավասարվեցին։ Սկզբում քանի՞ կիտրոն կար յուրաքանչյուր արկղում։

467. Յերեք զամբյուղում կար 77 ձու։ Յերբ դրանցից մեկում դրին դարձյալ 4 ձու, բոլոր զամբյուղների ձվերը հավասարվեցին։ Սկզբում քանի՞ ձու կար յուրաքանչյուր զամբյուղում։

468. 3 հակազագի վճարեցին 84 ուրբ.։ Ի՞նչ արժե 2 այդպիսի հակազագը։

469. Լվացող մեքենան մեկ ժամում կարող է 48 կգ սպիտակեղեն լվանալ։ Լվացարարուհին 10 ժամում ձեռքով լվանում է 30 կգ սպիտակեղեն։ Մեքենայով քանի՞ անգամ ավելի արագ կարելի չե լվանալ, քան ձեռքով։

470. Կոլտնտեսությունից քաղաք բերին 4 բիդոն կաթ, յուրաքանչյուր բիդոնում 24 լիտր, և 28 լ սեր։ Քաղաք վորքանով ավելի կաթ բերին, քան սեր։

471. Նքակուրսիա գնացին 33 տղա և 27 աղջիկ։ Յերեխաներին բաժանեցին 4 հավասար խմբի։ Քանի՞ յերեխա յեր ամեն մի խմբում։

472. Գնեցին 5 տուփ մատիտ, յուրաքանչյուրում 13 հատ։ Այդքան մատիտները տեղավորելու համար քանի՞ տուփ է պետք, յեթե ամեն մեկում տեղավորենք 10 մատիտ։

473. Գնորդն ունի 100 ուրբ.։ Յեթե նա գնի 5 կգ յուղ, կմնա 15 ուրբ.։ Ի՞նչ արժե մեկ կիլոգրամ յուղը։

474. Սպորտ-խմբակը պատրաստվում էր գնելու 6 ձեռնասահակ 14-ական ուղբով. բայց գների իջեցում յեղավ և նույնքան դրամով գնեցին 7 ձեռնասահակ։ Ի՞նչ գնով գնեցին ձեռնասահակը։

475. Յերկու հողամասում տնկեցին 8 սլարկ կարտոֆիլ։ Մի հողամասից հավաքեցին 45 պարկ, մյուսից՝ 6 սլարկով ավելի։ Տնկածից քանի՞ անգամ ավելի կարտոֆիլ հավաքեցին։

476.	12×2	23×2	15×2	16×2	27×2
	14×2	32×2	25×2	18×2	36×2
	13×2	24×2	35×2	17×2	28×2
	11×2	43×2	45×2	19×2	49×2

477.	$22 : 2$	$42 : 2$	$30 : 2$	$36 : 2$	$76 : 2$
	$24 : 2$	$46 : 2$	$50 : 2$	$38 : 2$	$72 : 2$
	$28 : 2$	$64 : 2$	$70 : 2$	$74 : 2$	$96 : 2$
	$26 : 2$	$88 : 2$	$90 : 2$	$56 : 2$	$98 : 2$

478.	11×3	23×3	14×3	28×3	26×3
	13×3	21×3	17×3	19×3	24×3
	12×3	32×3	15×3	25×3	27×3
	22×3	33×3	16×3	28×3	92×3

479. $33:3$ $36:3$ $42:3$ $54:3$ $78:3$
 $66:3$ $39:3$ $48:3$ $72:3$ $81:3$
 $93:3$ $63:3$ $45:3$ $57:3$ $87:3$
 $99:3$ $96:3$ $51:3$ $75:3$ $84:3$

480. $(19 \times 2) + (26 \times 2)$ $(84:2) + (68:2)$
 $(28 \times 2) + (17 \times 2)$ $(90:2) + (70:2)$
 $(29 \times 3) - (18 \times 3)$ $(54:3) + (84:3)$

481. 11×4 $52:4$ 14×4 $48:4$ 17×4
 12×4 $64:4$ 16×4 $72:4$ 19×4
 22×4 $92:4$ 15×4 $56:4$ 23×4
 24×4 $96:4$ 18×4 $60:4$ $96:4$
 13×4 $88:4$ 17×4 $68:4$ $76:4$
 25×4 $76:4$ 19×4 $100:4$ $92:4$

482. 11×5 $55:5$ 16×5 $80:5$ 15×5
 12×5 $60:5$ 17×5 $85:5$ 20×5
 13×5 $65:5$ 18×5 $90:5$ $75:5$
 14×5 $70:5$ 19×5 $95:5$ $100:5$

483. $(18 \times 5) - (13 \times 4)$ $(90:5) + (52:4)$
 $(17 \times 5) - (14 \times 4)$ $(65:5) + (72:4)$
 $(18 \times 4) - (13 \times 5)$ $(85:5) + (64:4)$
 $(19 \times 5) - (17 \times 4)$ $(80:5) + (76:4)$

484. 11×6 $72:6$ 14×7 $78:6$ 14×6
 13×6 $84:7$ 11×8 $96:6$ 13×7
 15×6 $96:8$ 16×6 $77:7$ $84:6$
 12×7 $91:7$ 12×8 $98:7$ $90:6$

485. $(16 \times 5) - (17 \times 4)$ $(52:4) + (85:5)$
 $(14 \times 7) - (16 \times 4)$ $(68:4) + (98:7)$
 $(15 \times 5) - (13 \times 4)$ $(64:4) + (88:8)$
 $(19 \times 5) - (18 \times 4)$ $(76:4) + (70:5)$

486. $24 \times 3:2$ $15 \times 4:5$ $60:4 \times 6$
 $25 \times 3:5$ $56:4 \times 5$ $65:5 \times 7$
 $42 \times 2:3$ $16 \times 5:4$ $84:6 \times 5$
 $32 \times 3:2$ $25 \times 4:5$ $72:4 \times 5$

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ԿԼՈՐ ՏԱՍՆՅԱԿՆԵՐՈՎ ՅԵՎ ՅԵՐԿՆԻԾ
ԹՎՈՎ ՈՒ ԲԱԺԱՆՈՒՄ ԿԼՈՐ ՏԱՍՆՅԱԿՆԵՐԻ ՅԵՎ
ՅԵՐԿՆԻՇ ԹՎԻ ՎՐԱ

487. Դպրոցն ունի 20 դասարան, յուրաքանչյուրում
4 լամպ: Քանի՞ լամպ կա բոլոր դասարաններում:

488. 60 մ կտորեղենից կարեցին 20 միատեսակ հա-
զուստ: Ինչքան կտորեղեն գնաց յուրաքանչյուր հազուս-
տին:

489. Մեկ սավանին գնում է 2 մ լայն քաթան: 36 սա-
վան կարելուց հետո մնաց 7 մ: Վորքան եր ամբողջ
քաթանը:

490. Պահեստից բեռնատար ավտոմոբիլներով խանութ
պետը է տեղափոխել 38 պարկ կարտոֆիլ և 16 պարկ կա-
ղամբ: Մեկ բեռնավտոյի բարձվում է 27 պարկ: Քանի՞
ավտոմոբիլ է հարկավոր այդ բանջարեղենը տեղափոխելու
համար:

491. Քնեցին 18 կտոր պաստառ, կտորը 3-ական ռուբ-
լորքան դրամ տվին այդ պաստառների արժեքը վճարելու
համար, լիթե 6 ռուբ. հետ ստացան:

492. Մեկ կարժ թելի և մի քանի կապ ասեղների
վճարվեց 80 կոպ: Թելի կարժն արժեք 35 կոպ., իսկ ասեղ-
ների կապը՝ 15 կոպ: Քանի՞ կապ ասեղ գնվեց:

493. Մի քանի բիդոնում կար 86 լ կաթ: Յերը մի
բիդոնից վաճառվեց 2 լ կաթ, բոլոր բիդոններում մնաց
հավասարապես 28-ական: Քանի՞ բիդոն եր կաթը:

494. Մի քանի արկղներում կար 60 կգ մակարոն, Յերբ մի արկղից վաճառվեց 6 կգ, բոլոր արկղներում հավասարապես մնաց 18-ական կգ: Քանի՞ արկղ եր մակարոնը:

495. Մրցմանը մասնակցում եր 16 միաթի և 14 չերկթի նավակ: Այդ նավակներն ընդամենը քանի՞ թի ունեյին:

496. Մի կապ առեղն արժե 18 կոպ.: Քանի՞ կապ առեղ գնեցին, յեթե 1 ուսուցիչը 28 կոպ.: հետ ստացվեց:

497. Մի պոմպով 1 բոպեյում կարելի յե դուրս մղել 5 դույլ ջուր, մյուսով՝ 7 դույլ: Սուսշին պոմպն աշխատեց 13 բոպե, յերկրորդը՝ 5 բոպե: Յերկու պոմպով ընդամենը փորձան ջուր դուրս մղվեց:

498. Գյուղական դպրոցը տաքացնելու համար հոկտեմբերին սպառեցին 16 կապուկ վառելափայտ: Նոյեմբերին վառեցին 20 անգամ, ամեն անգամ գործածելով 4 կապուկ: Նոյեմբերին քանի՞ անգամ ավելի վառելափայտ գործածվեց, քան հոկտեմբերին:

499. 5 խուրձ ծղոտի քաշը 8 կգ ե: Սալլին բարձեցին 60 խուրձ: Վորքան ե դրանց քաշը:

500. 70 մ տարածության վրա մի շարքով դրին 5 ուսուցիչ: Մի շարքով քանի՞ ուսուցիչ կդնեն 98 մ տարածության վրա:

501. 2 շրապնելային ուսման բաշը 13 կգ ե: Արկղից փերցրին 14 ուսման: Վորքան ե դրանց քաշը:

502. Պոմպը 3 բոպեյում դուրս ե մղում 7 դույլ ջուր: Քանի՞ բոպե պետք ե աշխատի պոմպը, փոր դուրս մղի 98 դույլ ջուր:

503. 3 մ կտորեղենին վճարվեց 54 ուսուցիչ: Նույն կտորեղենից քանի՞ մետր կարելի յե գնել 72 ուսուցիչ:

504. 48 կգ մեղրը հավասարապես լցրին 3 կիսատափաղա: Քանի՞ կիսատափաղա ե պետք 64 կգ մեղրի համար:

505. 56 մ կտորեղենից կարեցին 14 միատեսակ հագուստ: Քանի՞ այդպիսի հագուստ դուրս կգա 96 մ կտորեղենից:

506. 8 տուփում տեղավորվում ե 96 մատիտ: Քանի՞ այդպիսի տուփ գնեցին, յեթե դրանց մեջ կար 72 մատիտ:

507. 2×20 2×40 3×20 $40 : 20$ $80 : 20$
 20×2 40×2 2×50 $60 : 30$ $100 : 50$
 2×30 4×20 5×20 $80 : 40$ $90 : 30$
 30×2 20×4 3×30 $60 : 20$ $100 : 20$

508. 2×14 2×15 2×16 2×26 2×36
 14×2 2×25 2×18 2×28 2×39
 2×23 2×35 2×17 2×27 2×47
 23×2 2×45 2×19 2×29 2×43

509. 3×12 3×21 3×14 3×18 3×26
 3×11 3×32 3×16 3×24 3×28
 3×13 3×23 3×15 3×19 3×27
 3×22 3×33 3×17 3×25 3×29

510. $22 : 11$ $24 : 12$ $30 : 15$ $69 : 23$ $32 : 16$
 $36 : 12$ $33 : 11$ $39 : 13$ $70 : 35$ $38 : 19$
 $28 : 14$ $26 : 13$ $50 : 25$ $99 : 33$ $42 : 14$
 $63 : 21$ $96 : 32$ $66 : 22$ $90 : 45$ $48 : 16$

511. $36 : 18$ $57 : 19$ $72 : 36$ $78 : 26$ $87 : 29$
 $51 : 17$ $54 : 27$ $54 : 18$ $92 : 46$ $94 : 47$
 $34 : 17$ $58 : 29$ $76 : 38$ $81 : 27$ $96 : 48$
 $45 : 15$ $75 : 25$ $72 : 24$ $98 : 49$ $84 : 28$

512. $(2 \times 17) + (3 \times 16)$ $45 : 15 \times 17$ $54 : 18 \times 15$
 $(3 \times 14) - (2 \times 18)$ $51 : 17 \times 18$ $92 : 46 \times 16$
 $(3 \times 27) - (2 \times 29)$ $52 : 26 \times 29$ $57 : 19 \times 18$
 $(3 \times 28) - (2 \times 29)$ $74 : 37 \times 28$ $78 : 26 \times 29$

$$\begin{array}{ccccc}
 513. & 4 \times 13 & 4 \times 14 & 4 \times 16 & 5 \times 14 & 5 \times 17 \\
 & 4 \times 22 & 4 \times 24 & 4 \times 18 & 5 \times 12 & 5 \times 19 \\
 & 4 \times 12 & 4 \times 15 & 4 \times 17 & 5 \times 15 & 5 \times 16 \\
 & 4 \times 23 & 4 \times 25 & 4 \times 19 & 5 \times 13 & 5 \times 18
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc}
 514. & 48:12 & 60:15 & 92:23 & 70:14 & 95:19 \\
 & 75:15 & 65:13 & 56:14 & 96:24 & 90:18 \\
 & 52:13 & 64:16 & 76:19 & 68:17 & 85:17 \\
 & 88:22 & 60:12 & 80:16 & 100:25 & 72:18
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc}
 515. & 6 \times 11 & 7 \times 14 & 72:12 & 77:11 & 6 \times 15 \\
 & 6 \times 13 & 7 \times 13 & 66:11 & 91:13 & 9 \times 11 \\
 & 6 \times 12 & 7 \times 12 & 78:13 & 98:14 & 96:16 \\
 & 6 \times 14 & 8 \times 11 & 84:14 & 84:12 & 88:11 \\
 & 6 \times 16 & 8 \times 12 & 90:15 & 99:11 & 96:12
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 516. & (4 \times 15) - (3 \times 19) & (5 \times 18) - (48:16) \\
 & (7 \times 14) - (3 \times 16) & (6 \times 15) - (56:14) \\
 & (5 \times 17) - (4 \times 13) & (5 \times 16) - (72:18)
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 517. & 2 \times 27:18 & 7 \times 12:14 & 4 \times 18:12 \\
 & 4 \times 12:16 & 3 \times 16:12 & 8 \times 12:16 \\
 & 5 \times 18:15 & 6 \times 15:18 & 6 \times 14:12
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 518. & 4 \times 18:36 & 90:18 \times 13 & 54:18 \times 24 \\
 & 5 \times 12:15 & 75:15 \times 14 & 42:21 \times 45 \\
 & 5 \times 18:45 & 84:28 \times 25 & 48:16 \times 18
 \end{array}$$

519. 45-ը քանի՞ անգամ ավելի յե 15-ից: 45-ը քանի՞ անգամ ավելի յե 15-ից:

14-ը քանի՞ անգամ պակաս ե 56-ից: 14-ը քանի՞ անգամ պակաս ե 56-ից:

520. 65-ը քանի՞ անգամ ավելի յե 13-ից: 13-ը քանի՞ անգամ պակաս ե 65-ից:

92-ը քանի՞ անգամ ավելի յե 23-ից: 23-ը քանի՞ անգամ պակաս ե 92-ից:

ԱՌՍՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿԻ ԹՎԵՐԻ ԿԱԶՄԸ

521. Ի՞նչ միատեսակ զբաղմունքով կարելի յե վճարել 20 կոպ., 50 կոպ., 80 կոպ., 30 կոպ., 60 կոպ., 90 կոպ., 40 կոպ., 70 կոպ., 1 ռուբլի:

522. Ի՞նչ միատեսակ զբաղմունքով կարելի յե վճարել 32 կոպ., 65 կոպ., 48 կոպ., 96 կոպ., 45 կոպ., 72 կոպ., 75 կոպ., 64 կոպ.:

523. Վերցրու յերկու հատ 2 կոպեկանոց, յերկու հատ 3 կոպեկանոց, յերկու հատ 10 կոպեկանոց և յերկու հատ 20 կոպեկանոց: Ինչպե՞ս կարելի յե այդ զբաղմունքով վճարել 40 կոպ., 47 կոպ., 42 կոպ., 43 կոպ., 58 կոպ., 56 կոպ., 65 կոպ.:

524. Գրիր այն բոլոր թվերը, փոքրնց վրա բաժանվում են.

22	35	57	74	30	50	21	48
26	38	58	85	32	51	46	56
40	52	60	72	81	96	69	87
45	54	64	75	84	90	24	100

$$\begin{array}{ccc}
 525. & 24=2 \times x & 32=2 \times x & 40=2 \times x \\
 & 24=3 \times x & 32=4 \times x & 40=4 \times x \\
 & 24=4 \times x & 32=8 \times x & 40=5 \times x
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 526. & 45=3 \times x & 56=2 \times x & 64=2 \times x \\
 & 45=5 \times x & 56=4 \times x & 64=4 \times x \\
 & 45=9 \times x & 56=7 \times x & 64=8 \times x
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc}
 527. & 70=2 \times x & 30=2 \times x & 48=3 \times x \\
 & 70=5 \times x & 30=3 \times x & 48=4 \times x \\
 & 70=7 \times x & 30=5 \times x & 48=6 \times x
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 528. & 36=3 \times x & 80=4 \times x & 84=3 \times x \\
 & 36=4 \times x & 80=5 \times x & 84=6 \times x \\
 & 36=6 \times x & 80=8 \times x & 84=7 \times x
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 529. & 60=2 \times x & 72=2 \times x & 90=2 \times x \\
 & 60=3 \times x & 72=3 \times x & 90=3 \times x \\
 & 60=4 \times x & 72=4 \times x & 90=5 \times x \\
 & 60=5 \times x & 72=6 \times x & 90=6 \times x \\
 & 60=6 \times x & 72=8 \times x & 90=9 \times x
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 530. & 54=2 \times x & 75=3 \times x & 96=2 \times x \\
 & 54=3 \times x & 75=5 \times x & 96=3 \times x \\
 & 54=6 \times x & 78=2 \times x & 96=4 \times x \\
 & 63=3 \times x & 78=3 \times x & 96=6 \times x \\
 & 63=7 \times x & 78=6 \times x & 96=8 \times x
 \end{array}$$

ԲԱԺԱՆՈՒՄ ՄՆԱՑՈՐԴՈՎ

531. 26 մ մետաղալարը բաժանեցին մի քանի մասի, ուրաքանչյուրը 8 մ յերկարության: Քանի այդպիսի մաս ստացվեց և ինչքան մետաղալար մնաց:

532. Մի զուգ դահուկն արժե 9 ուրբ: 62 ուրբով քանի զուգ դահուկ կարելի յե գնել: Վորքան դրամ կմնա:

533. 25 տետր պետք է հավասարապես բաշխել 8 աշակերտի: Քանի տետր կստանա յուրաքանչյուրը ոչա-
կերտը: Քանի տետր կմնա:

534. Մեկ մետր կտորեղենն արժե 7 ուրբ: 60 ուրբ-
ով քանի մետր կարելի յե գնել: Վորքան դրամ կմնա:

$$\begin{array}{lllll}
 535. & 5 \times 6 + 2 & 40:5 & 35:5 & 32:8 & 24:6 \\
 & 32:5 & 43:5 & 36:5 & 37:8 & 28:6 \\
 & 5 \times 6 + 4 & 47:5 & 27:4 & 56:9 & 38:7 \\
 & 34:5 & 48:5 & 25:4 & 74:8 & 61:9
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 536. & 23:3 & 37:5 & 40:7 & 46:8 & 48:9 \\
 & 28:3 & 42:5 & 45:7 & 50:8 & 53:9 \\
 & 25:4 & 33:6 & 24:7 & 35:8 & 67:9 \\
 & 30:4 & 38:6 & 53:7 & 47:8 & 74:9
 \end{array}$$

537. 50 տախտակից պետք է սեղաններ շինել: Յուրաքանչյուր սեղանին զնում է 4 տախտակ: Քանի սեղան կարելի յե շինել և քանի տախտակ կմնա:

538. 95 ձուռն պետք է հավասարապես տեղավորել 3 արկղում: Քանի ձուռն կլինի յուրաքանչյուր արկղում: Քանի ձուռն կմնա:

539. 26 յերեխայի համար տոնածառից վերցրին 80 խաղալիք: Յուրաքանչյուր յերեխա քանի խաղալիք ստացավ, յեթե խաղալիքները հավասարապես բաժանեցին նրանց: Քանի խաղալիք մնաց:

540. Պետք է բիդոնները լցնել 85 լ կաթ: Մեկ բիդոնում տեղավորվում է 26 լ: Քանի բիդոն կցվի և ինչքան կաթ ել կմնա:

$$\begin{array}{lllll}
 541. & 47:2 & 56:3 & 62:3 & 84:5 & 92:7 \\
 & 38:3 & 82:4 & 74:6 & 80:7 & 85:6 \\
 & 55:4 & 57:5 & 87:5 & 89:8 & 100:9
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 542. & 85:36 & 96:46 & 58:26 & 77:14 & 68:15 \\
 & 56:24 & 40:13 & 60:14 & 79:19 & 87:21 \\
 & 75:24 & 87:28 & 75:17 & 63:12 & 89:16
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 543. & 58:13 & 84:13 & 95:13 & 75:12 & 100:19 \\
 & 97:17 & 92:10 & 89:14 & 70:16 & 98:12 \\
 & 68:11 & 87:12 & 97:18 & 80:15 & 99:14
 \end{array}$$

544. 84-ը քանի՞ անգամ ավելի յե 28-ից: 84-ը քանիսով ավելի յե 28-ից:

545. 19-ը քանի՞ անգամ պակաս ե 76-ից: 19-ը քանիսով պակաս ե 76-ից:

546. Փեթականոցում 96 փեթակ հավասարապես դասավորված են 8 շարքում: Քանի՞ փեթակ կա 5 շարքում: ԽՆԴԻՐՆԵՐ ՅԵՎ ՈՐԻՆԱԿՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

547. Ամանեղենի խանութում կար 52 խոր ափսե և գրանից 4-ով պակաս՝ սաղր: Բոլոր ափսեների քառորդ մասը վաճառվեց: Քանի՞ ափսե վաճառվեց:

548. Գնեցին 75 թերթ կանաչ, կարմիր և կապույտ թուղթ: Կանաչ թուղթը 12 թերթ եր, կարմիրը՝ 3 անգամ ավելի: Քանի՞ թերթ եր կապույտ թուղթը:

549. Յերկու պարկում կար 90 կգ ալյուր: Մի պարկից վերցրին 42 կգ, մյուսից՝ 3 անգամ պակաս: Վորքան ալյուր մնաց յերկու պարկում:

550. Մի մեքենադուհի աշխատանքը կատարեց 15 ժամում, տպելով մի ժամում 5 էջ. մյուսը՝ 12 ժամում, տպելով մի ժամում 6 էջ: Նրանցից վրն ավելի շատ էջեր տպեց և վորքանով ավելի:

551. Թղթեղենի խանութը վաճառեց նախ 57 միտոզանի և 39 վանդակավոր տետր, և ապա՝ դարձյալ 37 միտոզանի և 8 վանդակավոր տետր: Վանդակավորից քանի՞ անգամ ավելի միտոզանի տետր վաճառվեց:

552. Մի պոմպով ջուրը լցվեց 12 բոպեյում, մեկ բոպեյում 4 դույլ, մյուսով՝ 16 բոպեյում, մեկ բոպեյում 6 դույլ: Առաջին պոմպով քանի՞ անգամ պակաս ջուր լցվեց, քան յերկրորդով:

553. Փոխառության դրված 72 բանվորների կեսը շահեց առաջին խաղարկությանը, վեցերորդական մասը՝ յերկրորդ խաղարկությանը, իսկ մնացածները՝ յերրորդ խաղարկությանը: Քանի՞ բանվոր շահեց յերրորդ խաղարկությանը:

554. Խանութում 3 ժամում վաճառվեց 96 դույլ կահացի դույլա: Առաջին ժամին վաճառվեց բոլոր դույլաների մի յերրորդ մասը, յերկրորդ ժամին՝ քառորդ մասը: Քանի՞ դույլ դույլա վաճառվեց յերրորդ ժամին:

555. Հավասար բարձած 3 բեռնատար ավտոմոբիլով գործվածքային գործարան բերին 84 հակ բամբակ: Յերկու ավտոմոբիլը դատարկեցին: Քանի՞ հակ բամբակ դատարկեցին:

556. Պատեֆոնի 14 պլաստիկաներին վճարեցին 70 ռուբ., յուրաքանչյուրին հավասար չափով: Հետո նույն գնով գնեցին դարձյալ 6 պլաստիկա: Ընդամենը վորքան դրամ ծախսվեց:

557. 72 մ կտորեղենից կարեցին 18 միատեսակ հագուստ: Քանի՞ այգպիսի հագուստ կարելի յե կարել 56 մ կտորեղենից:

558. Յեթե յուրաքանչյուր դարակում դրվի 18 գիրք, բոլոր գրքերը կարելի յե տեղավորել 4 դարակում: Բայց այդ գրքերի համար ազատվեց միայն 3 դարակ: Ամեն մի դարակում հավասարապես քանի՞ գիրք պետք ե գնել:

559. Ճաշարանում ամբողջ հացն ուղում եյին գնել 8 ափսեյի մեջ, յուրաքանչյուրում 12 կտոր: Բայց հարկ յեղավ 2 ափսեն դատարկելու, և հացը հավասարապես գնելու մնացած ափսեներում: Քանի՞ կտոր հաց դրին ամեն մի ափսեյի մեջ:

560. Կարմիր բանակայինները դասավորվեցին 4 շարք, յուրաքանչյուր շարքում 24 մարդ: Հետո նրանք բոլորը

վերադասավորվեցին աջակես, վոր ամեն մի շարքում 16 թարգ լինի: Քանի շարք ստացվեց:

561. Սենյակը պատասխանում համար բավական է ունենալ 6 կտոր պատաս, յուրաքանչյուրը 14 մետր: Քանի կտոր պատաս կգնա այդ սենյակին, յեթե ամեն մի կտորը 12 մ լինի:

562. Խանութում կա յերկու տեսակ մականոն, կիրաբար 3 և 5 ուղբիանոց: Յեթե գնորդը 6 կգ գնի 3 ուղբիանոցից, նրա մոտ կմնա 12 ուղբ: Նա 5 ուղբիանոց ինչքան մականոն կկարողանար գնել իր ամբողջ գրամով:

563. Մի զամբյուղում կար 45 կգ խնձոր, մյուսում՝ 3 անգամ պակաս: 5 կգ թարմ խնձորից ստացվում է 1 կգ խնձորաչիր: Ինչքան խնձորաչիր ստացվեց բոլոր թարմ խնձորներից:

564. 6 կգ ալյուրից ստացվում է 8 կգ թխած հաց: Վորքան թխած հաց կստացվի 42 կգ ալյուրից:

565. Կոլանտեսությունը յուրաքանչյուր 5 փոշխարից ստանում է 12 կգ բուրդ: Քանի փոշխար պետք է խուզել 96 կգ բուրդ ստանալու համար:

566. Յերեք զամբյուղում կար 86 բուլկի: Յերբ մի զամբյուղից 5 բուլկի վաճառվեց, բոլոր զամբյուղներում բուլկիների թիվը հավասարվեց: Սկզբում քանի բուլկի կար յուրաքանչյուր զամբյուղում:

567. Յերեք դասարանում կար 65 աշակերտական սեղան: Յերբ մի դասարանից 2 սեղան դուրս բերին, յերեք դասարաններում հավասար թվով սեղաններ մնացին: Սկզբում քանի աշակերտական սեղան կար յուրաքանչյուր դասարանում:

568. Գնացքը կազմված էր շոգեքարշից և 32 վագոնից: Յերբ մի քանի վագոն անջատեցին, շոգեքարշին

միացած մնաց 9 մարդատար և 15 ապրանքատար վագոն: Քանի վագոն անջատեցին:

569. Գնեցին 49 կգ ցորենի և հաճարի ալյուր: Յերբ ալյուրի մի մասը գործածվեց, մնաց 16 կգ ցորենի և 12 կգ հաճարի ալյուր: Վորքան ալյուր գործածվեց:

570. 4 բեռնատար ավտոմոբիլով հարկավոր է տեղափոխել բամբակը: Յերբ 3 ավտոմոբիլներին բարձեցին 16-ական հակ, իսկ չորրորդին՝ 18 հակ, մնաց ելի 27-ը Ընդամենը քանի հակ էր բամբակը:

571. Յերբ յերեխաները լուծեցին 12 սյունակ 4-ական որինակներով, զրբի այդ եջում մնաց դարձյալ 6 սյունակ 3-ական որինակներով: Ընդամենը քանի որինակ կար այդ եջում:

572. Լուցկու 6 տուփից յերեխաները պատրաստեցին խաղալիք-տրակտոր: Քանի այդպիսի խաղալիք կպատրաստվի 56 տուփից: Քանի տուփ կմնա:

573. Սպորտի կոշիկներն արժեն 7 ուղբի: Քանի զույգ այդպիսի կոշիկ կարելի յե գնել 45 ուղբով: Ինչքան դրամ կմնա:

574. Յուրաքանչյուր պայմանի համար մտածիր հարմար հարց և լուծիր խնդիրը.

1) Վառարանը տաքացնելուն գնում է 8 կտոր փայտ: Դպրոցն ունի 7 վառարան:

2) 5 կգ կարտոֆիլից ստացվում է 1 կգ կարտոֆիլի ալյուր: Պարկում կա 35 կգ կարտոֆիլ:

3) 8 մ գործվածքին վճարվեց 24 ուղբ:

4) Մարդատար գնացքն ունի 12 վագոն, ապրանքատարը՝ 4 անգամ ավելի:

5) Տուշն արժե 60 կոպ., իսկ ներկը նրանից 6 անգամ եժան է:

6) Մեքենայով մի ժամում կարելի է 20 ծառ կտրել, ձեռքով՝ 4 ծառ:

575. Գնեցին սոսինձ և 4 թերթ սովարաթուղթ: Սոսինձն արժե... կոպ., մի թերթ սովարաթուղթը... կոպ.:
Կետերի փոխարեն դիր թվեր, մտածիր հարմար հարց և լուծիր խնդիրը:

576. $(3 \times 9) + (6 \times 8)$ $(6 \times 7) - (4 \times 6)$ 48:16
 $(4 \times 7) + (5 \times 9)$ $(5 \times 6) - (3 \times 7)$ 51:17
 $(5 \times 7) + (7 \times 7)$ $(7 \times 9) - (3 \times 8)$ 56:14
 $(4 \times 9) + (6 \times 6)$ $(8 \times 9) - (5 \times 5)$ 65:13

577. $(7 \times 8) + (9 \times 4)$ $(7 \times 4) + (9 \times 6)$ 60:12
 $(9 \times 5) + (8 \times 6)$ $(8 \times 7) + (6 \times 4)$ 64:16
 $(9 \times 9) - (8 \times 8)$ $(7 \times 6) - (9 \times 3)$ 72:18
 $(9 \times 8) - (6 \times 9)$ $(9 \times 7) - (7 \times 5)$ 84:14

578. $8 \times 3:6$ $7 \times 6:3$ $9 \times 5:3$ $6 \times 8:3$
 $3 \times 10:5$ $6 \times 10:4$ $8 \times 8:4$ $8 \times 9:3$
 $6 \times 6:9$ $7 \times 8:4$ $9 \times 10:6$ $7 \times 10:5$
 $4 \times 10:8$ $8 \times 10:5$ $9 \times 6:3$ $9 \times 9:3$

579. $(24:8) \times (28:4)$ $(35:7) \times (45:5)$ 75:25
 $(35:5) \times (36:6)$ $(63:7) \times (56:8)$ 72:24
 $(42:6) \times (30:6)$ $(36:9) \times (72:9)$ 78:26

580. $(54:6) \times (48:8)$ $(63:9) \times (42:7)$ 91:13
 $(45:9) \times (64:8)$ $(54:9) \times (48:6)$ 96:12
 $(56:7) \times (72:8)$ $(49:7) \times (81:9)$ 98:14

581. $12 \times 4:3$ $24 \times 4:3$ $32:2 \times 4$ $52:4 \times 2$
 $22 \times 4:2$ $25 \times 4:2$ $36:2 \times 4$ $60:4 \times 2$
 $24 \times 3:2$ $18 \times 4:6$ $38:2 \times 4$ $92:4 \times 2$
 $25 \times 3:5$ $16 \times 5:2$ $46:2 \times 4$ $56:4 \times 2$

582. $12 \times 6:3$ $96:6 \times 4$ $12 \times 8:4$ $81:9 \times 3$
 $12 \times 6:4$ $96:8 \times 5$ $12 \times 8:6$ $99:3 \times 3$
 $14 \times 6:4$ $84:7 \times 4$ $96:8 \times 4$ $11 \times 3 \times 3$
 $14 \times 6:7$ $84:6 \times 7$ $96:4:2$ $14 \times 7:2$

583. $18 + (36:3)$ $(72:24) + (24 \times 3)$ 81:27
 $14 + (48:3)$ $(60:15) + (15 \times 4)$ 87:29
 $12 + (54:3)$ $(42:14) + (14 \times 3)$ 92:23
 $11 + (57:3)$ $(45:15) + (15 \times 3)$ 96:24

584. $48:12 \times 6$ $72 - (72:2)$ $72:18 \times 7$
 $51:17 \times 7$ $75 - (75:3)$ $96:16 \times 8$
 $56:14 \times 9$ $81 - (81:3)$ $72:12 \times 9$
 $64:16 \times 8$ $84 - (84:3)$ $98:14 \times 8$

ԱՐՄԳ ՀԱՇԻՎ

585. $15 + 17$ $26 + 16$ $50 - 15$ $60 - 12$
 $: 4$ $: 6$ $: 5$ $: 6$
 $\times 5$ $\times 5$ $\times 9$ $\times 3$
 $- 27$ $- 18$ $+ 24$ $+ 16$

586. 4×7 6×9 $30:6$ $45:5$
 $+ 8$ $- 24$ $\times 7$ $\times 3$
 $: 6$ $: 5$ $- 7$ $+ 27$
 $\times 4$ $\times 9$ $: 4$ $: 6$

587. $18 + 17$ $42 - 15$ 6×8 $54:6$
 $: 5$ $: 3$ $- 23$ $\times 3$
 $+ 21$ $\times 4$ $: 5$ $+ 13$
 $: 4$ $: 6$ $\times 9$ $: 5$

588. $27+29$	$25+47$	$83-48$	$92-28$
$: 8$	$: 9$	$: 7$	$: 8$
$\times 9$	$\times 4$	$\times 9$	$\times 4$
-38	-19	$+46$	$+49$

589. 8×9	7×9	$49 : 7$	$54 : 9$
-45	$+18$	$\times 4$	$\times 7$
$: 9$	$: 9$	$+59$	$+28$
$\times 7$	$\times 8$	-48	-34

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱԶԱՐՅԱԿ

ԲԱՆԱՎՈՐ ՅԵՎ ԳՐԱՎՈՐ ԹՎԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

590. 10 մետրանոց շերտերից կազմված ժապավենի վրա համարելը 2 հարյուրյակ սանտիմետր, 3 հարյուրյակ սանտիմետր և այլն մինչև 10 հարյուրյակ:

Անվանիր՝

- 2 հարյուրյակը—յերկու հարյուր
- 3 հարյուրյակը—յերեք հարյուր
- 4 հարյուրյակը—չորս հարյուր
- 5 հարյուրյակը—հինգ հարյուր
- 6 հարյուրյակը—վեց հարյուր
- 7 հարյուրյակը—յոթ հարյուր
- 8 հարյուրյակը—ութ հարյուր
- 9 հարյուրյակը—ինն հարյուր
- 10 հարյուրյակը կազմում է մեկ հազար:
- 10 մետրային շերտը քանի՞ սանտիմետր է:

591. Ասա մի թիվ, վորն ունենա 2 հարյուրյակ 3 տասնյակ, 4 հարյուրյակ 5 տասնյակ 6 միավոր, 3 հարյուրյակ 7 տասնյակ, 3 հարյուրյակ 7 միավոր, 8 հարյուրյակ 4 տասնյակ 9 միավոր:

592. Ասա վերջին թիվը նախքան 2 հարյուրյակը, 3 հարյուրյակը, 4 հարյուրյակը և այլն՝ մինչև հազար:

593. ժապավենի վրա համարիր հետևյալ թվերը՝ յերեքհարյուրհիսուն, վեցհարյուր ութ, յերկուհարյուր քառասուն յերեք, հինգհարյուր տասներկու, ութհարյուր քսան:

594. 1 հազարը քանի՞ հարյուրյակ է: 1 հարյուրը քանի՞ տասնյակ է: 1 հազարը քանի՞ տասնյակ է:

595. Կազմիր այսպիսի հաշվետախտակ: Սյունակների վերևը գրիր՝ միավորներ, տասնավորներ, հարյուրավորներ, հազարավորներ:

Հազարավորներ	Հարյուրավորներ	Տասնավորներ	Միավորներ

Հաստ թղթից կտրել 30 փոքր շրջան՝ մեկ կողակեկանոցի չափով:

596. Շրջանների միջոցով հաշվետախտակի վրա նշանակիր. 3 միավոր, 3 տասնավոր, 3 հարյուրավոր, 5 միավոր, 5 տասնավոր, 5 հարյուրավոր: Ասա այն թվերը, վորոնք կազմված են 3 տասնավորից, 3 հարյուրավորից, 5 տասնավորից, 5 հարյուրավորից:

597. Միավորները գրում են աջ կողմից սուաջին սեղում,՝ տասնավորներ՝ յերկրորդ սեղում, հարյուրավորներ՝ յերրորդ սեղում:

Հաշվետախտակի վրա նշանակիր, ասա և գրիր հետևյալ թվերը. 7 հարյուրավոր 4 տասնավոր 6 միավոր, 2 հարյուրավոր 5 տասնավոր 8 միավոր, 3 հարյուրավոր 1 տասնավոր 9 միավոր:

598. Հազարավորները գրվում են չորրորդ սեղում:

Յեթե մի թվում չկան միավորներ, տասնավորներ կամ հարյուրավորներ, դրանց սեղը գրվում է գետ:

Հաշվետախտակում նշանակիր, ասա և թվանշաններով գրիր այն թվերը, վորոնք կազմված են՝ 5 հարյուրավորից 6 տասնավորից, 5 հարյուրավորից 6 միավորից, 7 հարյուրավորից, 4 հարյուրավորից, 8 հարյուրավորից 2 տասնավորից, 2 հարյուրավորից 8 տասնավորից, 1 հազարավորից:

599. Թվանշաններով գրիր հետևյալ թվերը. յերկու հարյուր յոթանասուն հինգ, յերեքհարյուր քառասուն ութ, չորսհարյուր քսան, յոթհարյուր, ութհարյուր չորս, հինգ հարյուր վաթսուն, հինգհարյուր վեց, հարյուր ութսուն, հարյուր տասնութ:

600. Կարգա հետևյալ թվերը. 324, 508, 760, 875, 450, 298, 600, 903, 370, 627, 109, 702, 1000:

601. Քանի՞ հարյուրավոր, տասնավոր և միավոր են հետևյալ թվերը. 856, 185, 244, 914, 120, 270, 740, 305, 607, 409, 200, 300, 500, 800, 1000:

602. Քանի՞ կողակ է՝ 3 ուղ. և 7 տասնկողականոցը, 7 ուղ. և 8 կող., 7 ուղ. 2 տասնկողականոցը և 5 կող.:

603. Քանի՞ ուղբի յե՝ 400 կող., 300 կող.: Քանի՞ ուղբի և կողակ է 305 կող., 470 կող., 580 կող.:

604. 1000 մետրը 1 կիլոմետր է: Քանի՞ անգամ պետք է չափապարանով չափել 10-ական մետր՝ 1 կմ հեռավորություն ստանալու համար:

Կիլոմետր բառը կրճատ գրվում է կմ:

605. 1000 գրամը 1 կիլոգրամ է:

Գրամների կշռաքարերը հետևյալներն են. 1 գ, 2 գ, 2 գ, 5 գ, 10 գ, 20 գ, 20 գ, 50 գ, 100 գ, 200 գ, 200 գ, 500 գ: Դրամ բառը կրճատ գրվում է գ:

Խնչպիսի կշռաքարեր պետք է վերցնել, կազմելու 7 գ, 13 գ, 17 գ, 38 գ, 45 գ, 328 գ, 714 գ, 830 գ, 960 գ:

1.

606. Կշեռքի վրա դրին 500 գ, 200 գ և 160 գ կշռաքարեր: Վորքան է այդ բոլոր կշռաքարերի քաշը:

607. Միասին վորքան է հետևյալ կշռաքարերի քաշը. 200 գ և 50 գ, 100 գ, 20 գ և 5 գ, 500 գ, 50 գ, 20 գ և 2 գ:

608. Քաղաքից տուն վերադառնալով, կոլանտեսակա՜նը յերկաթուղով անցավ 200 կմ, շողենավով՝ 60 կմ և ձիով՝ 8 կմ: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր անցավ կոլտընտեսականը:

609. Դպրոցում կար 585 աշակերտ: Գարնանն ավարտեց 85 աշակերտ, իսկ աշնանն ընդունվեցին նորերը — առաջին դասարանները՝ 100 աշակերտ, մնացած բոլոր դասարանները՝ 68: Քանի՞ աշակերտ յեղավ դպրոցում:

610. Դպրոցական զրադարանի դարակներում կար 830 գիրք: Յերեսաները վերադարձրին 50 գիրք, վերցրին կարդալու 70-ը: Քանի՞ գիրք մնաց դարակներում:

611. Կոլանտեսային կրպակը բանջարեղենի, խնձորի և կաթնամթերքի վաճառքից ստացավ 280 ռուբ.: Բանջարեղեն վաճառվեց 40 ռուբլու, խնձոր՝ 30 ռուբլու: Վորքան դրամ ստացավ կրպակը կաթնամթերքի վաճառքից:

612. Վաճառողը կշեռքի մի նժարի վրա դրեց մի կշռաքարեր, նժարները հավասարակշռելու համար նա պահեց մոտ դրեց 5 գ և 2 գ: Վորքան է պահերի քաշը:

613. Քաղաքի տներից մեկում ապրում է 850 մարդ: Նրանցից 40-ը մեկնեց, բայց հետո ավելացավ 60 նոր տնվոր: Քանի՞ տնվոր յեղավ ադ տանը:

614. Կոլանտեսակայան համար մի պիոներ-շոկատ հավաքեց 309 գիրք, մյուսը՝ 80 գրքով ավելի: Յերրորդ շոկատը յերկրորդից 50 գրքով պակաս հավաքեց: Քանի՞ գիրք հավաքեց յերրորդ պիոներ-շոկատը:

615. Մի ցեխում կա 130 տղամարդ և 150 կին: Նրանցից 170-ը լրացրին ՀՈՔՊ-ի իրենց նորմաները հունվարին, իսկ մյուսները կհանձնեն փետրվարին: Քանի՞ բանվոր ՀՈՔՊ-ի նորմաները կհանձնեն փետրվարին:

616. Յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունը գետի ուղղությամբ 280 կմ է: Այդ քաղաքներից իրար հանդեպ գնում են յերկու շողենավ: Նրանցից մեկն անցել է 120 կմ, մյուսը՝ 30 կմ: Ինչքան հեռավորություն է մնում նրանց միջև:

617.	600 + 100	300 + 200	600 - 100	300 - 200
	700 + 100	200 + 400	500 - 100	700 - 500
	800 + 100	300 + 500	400 - 100	400 - 300
	900 + 100	400 + 600	300 - 100	900 - 700

618.	200 + 40	300 + 60	420 - 20	280 - 80
	300 + 50	800 + 30	540 - 40	670 - 70
	600 + 70	900 + 80	780 - 80	850 - 50

619.	300 + 5	540 + 9	407 - 7	354 - 4
	400 + 7	670 + 6	506 - 6	648 - 8
	800 + 4	280 + 3	209 - 9	932 - 2

620.	200 + 45	800 + 73	562 - 62	657 - 57
	300 + 28	700 + 39	483 - 83	876 - 76
	400 + 56	900 + 84	236 - 36	965 - 65

*) Բանավոր գումարումը և հանումը գրվում է մի տողում:

$$\begin{array}{llll} 621. & 230+20 & 430+60 & 790-40 & 780-50 \\ & 340+40 & 620+70 & 560-30 & 690-70 \\ & 530+50 & 810+80 & 870-50 & 980-60 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 622. & 123+5 & 428+4 & 298-3 & 224-8 \\ & 142+6 & 356+8 & 287-6 & 554-9 \\ & 323+7 & 305+9 & 470-5 & 811-7 \\ & 436+4 & 508+7 & 640-8 & 713-6 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 623. & 245+20 & 105+20 & 267-20 & 347-40 \\ & 323+30 & 207+40 & 375-40 & 539-30 \\ & 536+40 & 304+50 & 482-50 & 764-60 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 624. & 260+200 & 160+410 & 380-100 & 470-260 \\ & 320+140 & 250+640 & 560-240 & 560-320 \\ & 430+500 & 870+110 & 870-400 & 770-430 \\ & 220+650 & 730+150 & 780-370 & 890-570 \end{array}$$

II.

625. Խանութն ստացավ 192 մ չիթ և 8 մ ավելի՝ սատին: Խանութն ընդամենը քանի՞ մետր գործվածք ստացավ:

626. Մի ցեխում կա 200 տղամարդ բանվոր, իսկ կին 7 մարդով պակաս: Ընդամենը քանի՞ բանվոր կա ցեխում:

627. Մի կտոր յերշիկի քաշը 320 գ է, մյուսը՝ 80 գ նրանից ծանր: Վորքան է յերկու կտորների քաշը միասին:

628. Յերկու քաղաքների միջև հեռավորությունը գետով՝ 200 կմ է, յերկաթուղով՝ 40 կմ պակաս: Բանվորը մի քաղաքից մյուսը հասավ շոգենավով, իսկ վերադարձավ յերկաթուղով: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր անցավ նա գնալ-վերադառնալով:

629. Գործարանում ստախանովական բանվորը հունվարին պարզեատրվեց 320 ուրբ., փետրվարին՝ 60 ուրբ. ավելի: Ընդամենը վորքան պարզեատրվեց այդ ստախանովականը յերկու ամսում:

630. 800 ուրբով գնեցին մի կարի մեքենա, պատեֆոն և հեծանիվ: Կարի մեքենան արժե 190 ուրբ., պատեֆոնը՝ 300 ուրբ.: Ի՞նչ արժե հեծանիվը:

$$\begin{array}{llll} 631. & 96+4 & 97+3 & 700-5 & 500-6 \\ & 196+4 & 297+3 & 300-4 & 800-2 \\ & 293+7 & 492+8 & 600-7 & 1000-9 \\ & 395+5 & 691+9 & 400-8 & 900-3 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 632. & 260+40 & 840+60 & 500-20 & 200-70 \\ & 350+50 & 520+80 & 400-40 & 800-30 \\ & 480+20 & 610+90 & 700-60 & 900-50 \\ & 770+30 & 930+70 & 1000-80 & 300-90 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 633. & 150+50 & 120+80 & 200-60 & 300-70 \\ & 250+150 & 120+180 & 300-160 & 400-170 \\ & 350+250 & 320+280 & 700-360 & 600-270 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} 634. & 420+180 & 210+290 & 300-140 & 700-360 \\ & 360+240 & 450+350 & 400-250 & 800-290 \\ & 270+230 & 530+470 & 500-380 & 900-470 \\ & 580+320 & 340+660 & 600-260 & 1000-580 \end{array}$$

III.

635. Յերթին մասնակցում էր 4 պիոներ-շոկատ, ընդամենը 140 մարդ: Առաջին և յերկրորդ շոկատներում կային 40-ական պիոներ, իսկ յերրորդում՝ 30: Քանի՞ պիոներ կար չորրորդ շոկատում:

636. Ճաշարանում առաջին որը գործածվեց 50 կգ կրուպա, հետո յերեք որ 30-ական, իսկ յերկու որ էլ՝ 40-ական կիլոգրամ: Այդ վեց որում ընդամենն ինչքան կրուպա գործածվեց:

637. Վորսի հրացանին վճարվեց 120 ռուբ., իսկ նրա փափուկաներին՝ 90 ռուբ. պակաս: Միասին ի՞նչ արժեն հրացանն ու փափուկաները:

638. 1 կգ շաքարն սպառվեց յերեք որում՝ առաջին որը՝ 350 գ, յերկրորդ որը՝ 60 գ պակաս: Վորքան շաքար սպառվեց յերրորդ որը:

639.	90+20	390+30	140-50	420-30
	190+20	470+50	740-50	540-80
	80+40	560+80	120-70	610-60
	280+40	640+90	520-70	760-90

640.	80+30	270+260	120-30	430-180
	180+30	140+390	220-130	520-260
	380+230	560+170	420-230	610-470
	480+330	480+350	820-330	740-390

641.	270+380	340+290	420-160	550-370
	450+260	580+170	340-250	740-490
	180+290	650+280	510-230	830-580
	360+470	490+390	630-360	920-670

ԳՐԱՎՈՐ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ

I.

642. Մի ցեխում աշխատում են 312 աղամարդ և 223 կին: Ընդամենը քանի՞ բանվոր է այդ ցեխում:

643. Գործարանում ստախանովական բանվորը մարտ ամսին վաստակեց 726 ռուբ., ապրիլին՝ 112 ռուբ. ավելի,

քան մարտին, իսկ մայիսին՝ 140 ռուբ. ավելի, քան ապրիլին: Վորքան դրամ վաստակեց նա մայիսին:

644.	223	145	356	743	625
	+ 142	+ 214	+ 212	+ 135	+ 244

645.	305	204	352	640	520
	+ 103	+ 324	+ 407	+ 230	+ 309

646. Մի կոլտնտեսական շուկա բերեց 304 կգ կարտոֆիլ, մյուսը՝ 106 կգ ավելի: Նրանք ընդամենը վորքան կարտոֆիլ շուկա բերին:

647. Մի վագոնին բարձեցին 264 պարկ ալյուր, մյուսին՝ 26 պարկով ավելի, քան առաջինին, իսկ յերրորդին՝ 15 պարկով ավելի, քան յերկրորդին: Քանի՞ պարկ բարձվեց յերրորդ վագոնին:

648. Մի արկղում կար 235 կիտրոն, մյուսում՝ 65 կիտրոնով ավելի, քան առաջինում, իսկ յերրորդում այնքան, Վորքան առաջինում և յերկրորդում միասին: Ընդամենը քանի՞ կիտրոն կար յերեք արկղում:

649. Ինքնաթիռն առաջին ժամին թռավ 185 կմ, յերկրորդ ժամին՝ 15 կմ ավելի, իսկ յերրորդ ժամին՝ 10 կմ ավելի, քան յերկրորդ ժամին: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր թռավ ինքնաթիռը:

650.	304	527	423	702	621
	+ 206	+ 303	+ 235	+ 138	+ 139

651.	536	424	368	651	715
	+ 224	+ 243	+ 112	+ 128	+ 145

652.	272	363	525	612	754
	+ 36	+ 42	+ 255	+ 96	+ 53
653.	163	346	452	523	624
	+ 142	+ 233	+ 356	+ 263	+ 182
654.	343	265	275	682	731
	+ 57	+ 35	+ 324	+ 18	+ 69
655.	285	324	428	683	791
	+ 115	+ 236	+ 372	+ 224	+ 109
656.	222	164	205	102	241
	+ 124	+ 323	+ 342	+ 206	+ 109
	244	420	253	452	350

II.

657. Գալլաձուկի քաշը 508 գ է, պերկեսինը՝ 407 գ՝ Միասին լորքան է գալլաձուկի ու պերկեսի քաշը:

658. Գրադարանը ծախսեց 208 ուրբ. լրագրերի, 209 ուրբ. հանդեսների համար, իսկ զրքերի համար այնքան, լորքան լրագրերին ու հանդեսներին միասին: Ընդամենը ինչքան զրամ ծախսեց գրադարանը:

659. Մի բնակարանի տնվորներ մի վեցորյակում սպառեցին 280 գուլլ շուր, մյուս բնակարանի տնվորները՝ 272 գուլլ, իսկ յերրորդ բնակարանինը՝ 52 գուլլով ավելի, քան յերկրորդ բնակարանի տնվորները: Ընդամենն ինչքան շուր սպառվեց յերեք բնակարանում:

660. Մայիսին մի կովից ստացվեց 329 լ կաթ, մյուսինը՝ 72 լ ավելի: Հունիսին 93 լ կաթ ավելի կթվեց: Հունիսին ինչքան կաթ ստացվեց այդ յերկու կովից:

661.	206	408	317	406	529
	+ 307	+ 209	+ 407	+ 239	+ 247
662.	246	357	428	539	437
	+ 238	+ 229	+ 118	+ 247	+ 238
663.	445	584	695	773	862
	+ 92	+ 73	+ 81	+ 64	+ 85
664.	273	265	384	552	374
	+ 284	+ 372	+ 263	+ 294	+ 385
665.	126	203	312	146	252
	+ 209	+ 92	+ 195	+ 202	+ 84
	430	361	280	237	130

666. Լրագրի կիսակը մի որում վաճառեց 276 որինակ «Պրավդա», 89 որինակով ավելի «Իզվեստիա» և 168 որինակ՝ յերեկոյան լրագրեր: Կիսակն ընդամենն ինչքան լրագրեր վաճառեց:

667. Ավտոմոբիլի գործարանները մի որում բաց թողին 227 մի տեսակի, 434 մյուս տեսակի բեռնատար ավտոմոբիլներ և 90 մարդատար ավտոմոբիլ: Գործարանները մի որում ընդամենը քանի՞ մեքենա բաց թողին:

668. Ճաշարանը մի որում բաց թողեց 177 բաժին բանջարեղեն կերակուր, զրանից 86 բաժնով ավելի՝ ձրկանեղեն, իսկ 175 բաժնով ավելի՝ մսեղեն: Ընդամենը քանի՞ բաժին բաց թողեց ճաշարանը:

669. Գնացքի համար վաճառվեց 176 տոմս փափուկ վագոնի, զրանից 185-ով ավելի՝ կոշտ վագոնի: Հետո գնացքին միացրին ելի մի քանի վագոն, և վաճառվեց

դարձյալ 228 տոմս: Ընդամենը քանի՞ ուղեվոր յեղավ այդ գնացքում:

670.	286	397	748	869	675
	+ 78	+ 86	+ 94	+ 86	+ 89
671.	368	285	458	764	697
	+ 287	+ 376	+ 298	+ 169	+ 188
672.	386	482	178	203	354
	+ 190	+ 369	+ 306	+ 399	+ 209
	267	104	290	246	370
673.	149	283	158	268	179
	+ 236	+ 262	+ 279	+ 376	+ 285
	285	358	463	156	336
674.	158	245	327	199	292
	+ 270	+ 306	+ 269	+ 258	+ 187
	368	389	204	350	219

ԳՐԱՎՈՐ ՀԱՆՈՒՄ

I.

675. Տարին 365 ու է: Գետը 214 ու սառցակալած չեր: Քանի՞ ու եր սառցակալած:

676. Գործարանն իր մի ստալանովական բանվորին տվեց 996 ուղբ:՝ սանատորիայի ուղեգրի և այնտեղ գնալու և հետ գալու համար: Ի՞նչ արժեք ուղեգիրը, յեթե միայն գնալու կամ վերադարձի ճանապարհածախսն արժեք 123 ուղբ:.

677.	385	286	458	596	894
	- 223	- 142	- 227	- 264	- 462

678.	467	377	508	680	786
	- 204	- 160	- 205	- 350	- 300

679.	567	458	675	948	865
	- 327	- 238	- 372	- 645	- 265

680. Յերեք արկղով ուղարկեցին 980 գիրք: Մեկում կար 340 գիրք, մյուսում՝ 27 գրքով պակաս: Քանի՞ գիրք կար յերրորդ արկղում:

681. Գերագույն խորհրդի ընտրություններին մի տեղամասում կար 680 անկուսակցական և 365-ով պակաս կուսակցական ընտրողներ: Չայն տվին բոլորը: Ընդամենը քանի՞ ընտրող ձայն տվին այդ տեղամասում:

682. Դեկտեմբերին, հունվարին ու փետրվարին վերանորոգեցին 508 տրակտոր. դեկտեմբերին՝ 209, հունվարին՝ 25 տրակտորով պակաս, քան դեկտեմբերին: Քանի՞ տրակտոր վերանորոգեցին փետրվարին:

683. Աշակերտներն առաջին կիսամյակում 58 խնդիր պակաս լուծեցին յերկրորդ կիսամյակի համեմատությամբ: Տարվա ընթացքում ընդամենը քանի՞ խնդիր լուծեցին նրանք, յեթե յերկրորդ կիսամյակում 300 խնդիր էին լուծել:

684. Հեռակա դպրոցում սովորում էին 300 բանվոր և 124-ով պակաս՝ կոլտնտեսականներ: Դպրոցն ավարտեց 345 մարդ: Նրանցից քանի՞սը շարունակեցին սովորել հեռակա դպրոցում:

685.	480	360	540	670	960
	- 9	- 8	- 27	- 35	- 28

686.	370	480	640	860	750
	- 106	- 107	- 239	- 425	- 236

687.	<u>508</u> — 46	<u>407</u> — 52	<u>705</u> — 73	<u>904</u> — 81	<u>806</u> — 94
688.	<u>306</u> — 152	<u>408</u> — 263	<u>607</u> — 184	<u>405</u> — 272	<u>709</u> — 395
689.	<u>400</u> — 8	<u>600</u> — 7	<u>500</u> — 4	<u>800</u> — 6	<u>900</u> — 8
690.	<u>200</u> — 27	<u>300</u> — 45	<u>700</u> — 86	<u>600</u> — 67	<u>800</u> — 79
691.	<u>500</u> — 148	<u>300</u> — 189	<u>700</u> — 356	<u>400</u> — 243	<u>1000</u> — 351

II.

692. Նկարների ցուցահանդեսն առաջին որն այցելեց 685 մարդ, յերկրորդ որը՝ 9 մարդով պակաս, իսկ յերրորդ որը՝ 38-ով պակաս, քան յերկրորդ որը: Յերրորդ որը քանի՞ մարդ այցելեց ցուցահանդեսը:

693. Տրակտորիստների կուրսերում սովորում էյին քնդամենը 535 տղամարդ ու կին: Կուրսերն ավարտեցին 68 տղամարդ և 69 կին: Քանի՞ սովորող մնաց կուրսերում:

694. Գործարանում բանվորունին վաստակեց ամիսը 527 ռուբ., իսկ նրա կրտսեր քույրը՝ 73 ռուբ. պակաս: Այդ զրամից նրանք 190 ռուբ. ղրին խնայդրամարկդ: Ինչքան ծախսի փող մնաց նրանց մոտ:

695.	<u>275</u> — 8	<u>364</u> — 6	<u>573</u> — 38	<u>656</u> — 29	<u>892</u> — 65
696.	<u>464</u> — 207	<u>552</u> — 308	<u>671</u> — 256	<u>865</u> — 429	<u>972</u> — 746

697.	<u>327</u> — 95	<u>435</u> — 73	<u>648</u> — 93	<u>856</u> — 82	<u>938</u> — 65
------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

698.	<u>336</u> — 154	<u>427</u> — 283	<u>549</u> — 173	<u>758</u> — 495	<u>837</u> — 662
------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

699. Կոլանտեսականը վաստակեց 422 աշխուր, նրա կինը՝ 98-ով պակաս: Քանի՞ աշխուր վաստակեց նրանց աղջիկը, յեթե յերեքով միասին ունեցան 945 աշխուր:

700. Յերեք դպրոցում Ֆիզիկուլտ դրադմունքի համար կար 228 գնդակ. մի դպրոցում՝ 6 տուփ, յուրաքանչյուրի մեջ 12 գնդակ, մյուսում՝ 5 գնդակ պակաս: Քանի՞ գնդակ կար յերրորդ դպրոցում:

701. Չորս սայով բերին 506 աղյուս: Առաջինում կար 135, յերկրորդում՝ 125, իսկ յերրորդում՝ 138 աղյուս: Քանի՞ աղյուս կար չորրորդ սայում:

702. Տարրական դպրոցի աշակերտները՝ 305 տոմս ստացան կինո-թատրոն գնալու: Առաջին անգամ չորս դասարաններից կինո գնացին 24-ական աշակերտ, յերկրորդ անգամ յերեք դասարաններից՝ 27-ական: Քանի՞ աշակերտ տոմս ստացավ յերրորդ անգամ:

703.	<u>327</u> — 49	<u>452</u> — 84	<u>534</u> — 67	<u>625</u> — 79	<u>944</u> — 96
------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

704.	<u>432</u> — 178	<u>523</u> — 256	<u>846</u> — 599	<u>951</u> — 487	<u>765</u> — 278
------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

705.	<u>302</u> — 9	<u>403</u> — 7	<u>504</u> — 8	<u>701</u> — 6	<u>805</u> — 9
------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

706. $\begin{array}{r} 401 \\ - 63 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 502 \\ - 76 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 605 \\ - 89 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 804 \\ - 67 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 703 \\ - 59 \\ \hline \end{array}$

707. $\begin{array}{r} 304 \\ - 148 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 405 \\ - 236 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 704 \\ - 427 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 602 \\ - 284 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 801 \\ - 565 \\ \hline \end{array}$

ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԹՎԵՐԻ ՎԵՐԱԾՈՒՄԸ ՅԵՎ
ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՒՄԸ

708. 1 ուր. = 100 կոպ.

Վերածիր կոպեկներին.

1 ո. 36 կ.	2 ո. 30 կ.	2 ո. 3 կ.	5 ո.
2 ո. 65 կ.	3 ո. 80 կ.	5 ո. 8 կ.	7 ո.
7 ո. 28 կ.	4 ո. 60 կ.	6 ո. 5 կ.	9 ո.
9 ո. 46 կ.	8 ո. 20 կ.	7 ո. 2 կ.	3 ո.

Պատասխանը գրիր այսպես. 2 ուր. 65 կոպ. = 265 կոպ.

709. Դարձրու ուրբլիներ.

128 կոպ.	260 կոպ.	308 կոպ.	600 կոպ.
156 կոպ.	380 կոպ.	506 կոպ.	800 կոպ.
945 կոպ.	870 կոպ.	704 կոպ.	400 կոպ.

Պատասխանը գրիր այսպես. 128 կոպ. = 1 ուր. 28 կոպ.

710. 1 մ = 100 սմ:

Վերածիր սանտիմետրերին.

8 մ 27 սմ	1 մ 50 սմ	2 մ 6 սմ	5 մ
5 մ 65 սմ	4 մ 70 սմ	3 մ 9 սմ	6 մ
4 մ 38 սմ	2 մ 80 սմ	4 մ 5 սմ	7 մ
6 մ 46 սմ	3 մ 60 սմ	5 մ 8 սմ	9 մ

Պատասխանը գրիր այսպես. 5 մ 65 սմ = 565 սմ:

711. Դարձրու մետրեր.

428 սմ	350 սմ	307 սմ	200 սմ
675 սմ	490 սմ	509 սմ	300 սմ
843 սմ	620 սմ	206 սմ	700 սմ

Պատասխանը գրիր այսպես. 675 սմ = 6 մ 75 սմ.

ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԹՎԵՐԻ ԳՐԱՎՈՐ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ ՈՒ
ՀԱՆՈՒՄԸ

712. Գրչամանն արժե 1 ուր. 70 կոպ., գրչահատը՝ 2 ուր. 66 կոպ.: Գրապալուսակը 4 ուր. 24 կոպեկով թանգե, քան գրչամանն ու գրչահատը միասին: Ի՞նչ արժե գրապալուսակը:

713. Մի քաղաքացի հեռագրի համար վճարեց 2 ուր. 50 կոպ., զինեց 15 կոպեկանոց 5 բացիկ և 20 կոպեկանոց 4 նամականիշ: Վորքան զրամ ծախսեց նա:

714. 2 ո. 60 կ. + 80 կ.	3 ո. 90 կ. + 2 ո. 50 կ.
3 ո. 70 կ. + 60 կ.	3 ո. 70 կ. + 3 ո. 80 կ.
7 ո. 47 կ. + 86 կ.	3 ո. 68 կ. + 5 ո. 97 կ.
6 ո. 58 կ. + 79 կ.	4 ո. 56 կ. + 2 ո. 89 կ.

715. Մի տղա ուներ 3 ուր.: Նա գնեց 10 կոպեկանոց 3 տետր և 40 կոպեկի թանաք: Վորքան զրամ մնաց նրա մոտ:

716. Կոտնտեսականը 9 ուր. 90 կոպեկով բաժանորդագրվեց յերեք հանգեսի: Իրանցից մեկի համար նա մուծեց 3 ուր. 45 կոպ., յերկրորդի համար՝ 3 ուր. 50 կոպ.: Վորքան մուծեց նա յերրորդ հանգեսի համար:

717. 3 ո. - 50 կ.	7 ո. - 3 ո. 60 կ.
4 ո. 20 կ. - 70 կ.	9 ո. 10 կ. - 8 ո. 40 կ.
5 ո. 35 կ. - 67 կ.	6 ո. 35 կ. - 1 ո. 86 կ.
3 ո. 44 կ. - 89 կ.	9 ո. 62 կ. - 4 ո. 79 կ.

718. Շաշկին իր տախտակով արժե 2 ուրբ. 44 կոպ., իսկ առանց տախտակի՝ 1 ուրբ. 54 կոպ.: Միտին շաշկին վորքանով ավելի թանգ է տախտակից:

719. Մի ազա հաշվեց, վոր իր բոլոր զբառով կարող է գնել շաշկի՝ 1 ուրբ. 54 կոպ. և դոմինո՝ 2 ուրբ. 76 կոպ.: Դրանց փոխարեն նա գնեց մի ավբոմ՝ 3 ուրբ. 75 կոպեկով: Վորքան զբառ մնաց նրա մոտ:

$$\begin{array}{r} 720. \quad 1 \text{ ո. } 25 \text{ կ.} \quad 1 \text{ ո. } 30 \text{ կ.} \quad 2 \text{ ո. } 45 \text{ կ.} \\ + \quad 96 \text{ կ.} \quad + 4 \text{ ո. } 90 \text{ կ.} \quad + 3 \text{ ո. } 89 \text{ կ.} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 721. \quad 7 \text{ ո.} \quad 8 \text{ ո. } 38 \text{ կ.} \quad 9 \text{ ո. } 20 \text{ կ.} \\ - 2 \text{ ո. } 79 \text{ կ.} \quad - 3 \text{ ո. } 75 \text{ կ.} \quad - 3 \text{ ո. } 35 \text{ կ.} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 722. \quad 2 \text{ ո. } 68 \text{ կ.} \quad 3 \text{ ո. } 18 \text{ կ.} \quad 1 \text{ ո. } 72 \text{ կ.} \\ + \quad 97 \text{ կ.} \quad + 1 \text{ ո. } 54 \text{ կ.} \quad + 3 \text{ ո. } 89 \text{ կ.} \\ 1 \text{ ո. } 40 \text{ կ.} \quad 86 \text{ կ.} \quad 78 \text{ կ.} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 723. \quad 10 \text{ ո.} \quad 9 \text{ ո. } 25 \text{ կ.} \quad 9 \text{ ո. } 12 \text{ կ.} \\ - 6 \text{ ո. } 96 \text{ կ.} \quad - 5 \text{ ո. } 67 \text{ կ.} \quad - 6 \text{ ո. } 88 \text{ կ.} \end{array}$$

724. Մի բնակելի տան դռների բարձրությունը 2 մ 40 սմ է, իսկ սենյակներինը՝ 80 սմ ավելի յե դռներից: Դպրոցի առաստաղները 1 մ 50 սմ ավելի բարձր են, քան բնակելի տանը: Վորքան է դպրոցի սենյակների բարձրությունը:

725. Կարեցին 2 վարագույր, վորոնցից մեկի յերկարությունը 3 մ 75 սմ էր, իսկ մյուսինը՝ 3 մ 90 սմ: Յուրաքանչյուր վարագույրին գնաց կտորեղեն 2-ական լախքով: Ինչքան կտորեղեն գնաց յերկու վարագույրին:

$$\begin{array}{r} 726. \quad 3 \text{ մ } 70 \text{ սմ} + 1 \text{ մ } 60 \text{ սմ} \quad 4 \text{ մ } 85 \text{ սմ} + 2 \text{ մ } 78 \text{ սմ} \\ 2 \text{ մ } 64 \text{ սմ} + 1 \text{ մ } 50 \text{ սմ} \quad 2 \text{ մ } 47 \text{ սմ} + 3 \text{ մ } 96 \text{ սմ} \\ 1 \text{ մ } 80 \text{ սմ} + 2 \text{ մ } 45 \text{ սմ} \quad 3 \text{ մ } 38 \text{ սմ} + 4 \text{ մ } 87 \text{ սմ} \end{array}$$

727. 5 մ յերկարության տախտակը 3 մաս արին: Մի մասի յերկարությունը 1 մ 45 սմ էր, մյուսինը՝ 1 մ 95 սմ: Վորքան էր յերրորդ մասի յերկարությունը:

728. 9 մ 50 սմ յերկարության պաստառից կտրելով՝ պատրաստեցին 2 պլակատ: Մեկի յերկարությունը 4 մ 25 սմ էր, մյուսինը՝ 70 սմ պակաս: Վորքան է պաստառի մնացած մասի յերկարությունը:

$$\begin{array}{r} 729. \quad 3 \text{ մ} \quad - 1 \text{ մ } 60 \text{ սմ} \quad 5 \text{ մ} \quad - 1 \text{ մ } 68 \text{ սմ} \\ 4 \text{ մ } 15 \text{ սմ} - 1 \text{ մ } 50 \text{ սմ} \quad 6 \text{ մ } 37 \text{ սմ} - 3 \text{ մ } 87 \text{ սմ} \\ 3 \text{ մ } 30 \text{ սմ} - 1 \text{ մ } 85 \text{ սմ} \quad 8 \text{ մ } 14 \text{ սմ} - 5 \text{ մ } 36 \text{ սմ} \end{array}$$

730. Աշակերտը դպրոց է գնում փոստի մոտով: Տնից մինչև փոստ նա պետք է անցնի 1 կմ 230 մ, իսկ փոստից մինչև դպրոց՝ 215 մ: Ի՞նչ հեռավորություն է անցնում աշակերտը տնից մինչև դպրոց և վերադարձը:

731. Կոտնտեսականը գյուղից կայարան գնաց ջրաղացի մոտով, բայց վերադարձավ ուրիշ ճանապարհով: Գյուղից մինչև ջրաղաց 2 կմ 340 մ է, ջրաղացից մինչև կայարան՝ 1 կմ 230 մ: Ի՞նչ հեռավորություն անցավ կոտնտեսականը վերադարձին, յեթե նա ընդամենն անցել էր 4 կմ 850 մ:

$$\begin{array}{r} 732. \quad 1 \text{ կմ } 370 \text{ մ} + 1 \text{ կմ } 225 \text{ մ} \\ 2 \text{ կմ } 560 \text{ մ} + 2 \text{ կմ } 150 \text{ մ} \\ 2 \text{ կմ } 640 \text{ մ} + 1 \text{ կմ } 260 \text{ մ} \\ 2 \text{ կմ } 725 \text{ մ} + 1 \text{ կմ } 175 \text{ մ} \end{array}$$

733. 3 կմ 680 մ — 1 կմ 460 մ
 4 կմ 960 մ — 2 կմ 630 մ
 2 կմ 540 մ — 1 կմ 350 մ
 5 կմ 850 մ — 3 կմ 275 մ

734. Գնեցին 2 զլուխ կաղամբ: Մեկի քաշը 1 կգ 270 գ էր, մյուսինը՝ 185 գ ավելի: Վորքան էր յերկու զլխի քաշը:

735. Կանֆետով լցրած արկղի քաշը 15 կգ 250 գ է, իսկ առանց կանֆետի՝ 1 կգ 175 գ: Վորքան է կանֆետի քաշը:

736. $4 \text{ կգ } 230 \text{ գ} + 3 \text{ կգ } 290 \text{ գ} = 3 \text{ կգ } 720 \text{ գ} - 1 \text{ կգ } 338 \text{ գ}$
 $5 \text{ կգ } 360 \text{ գ} + 7 \text{ կգ } 380 \text{ գ} = 7 \text{ կգ } 840 \text{ գ} - 1 \text{ կգ } 450 \text{ գ}$
 $3 \text{ կգ } 150 \text{ գ} + 2 \text{ կգ } 750 \text{ գ} = 5 \text{ կգ } 600 \text{ գ} - 2 \text{ կգ } 275 \text{ գ}$
 $4 \text{ կգ } 375 \text{ գ} + 6 \text{ կգ } 525 \text{ գ} = 5 \text{ կգ } 930 \text{ գ} - 1 \text{ կգ } 455 \text{ գ}$

ԲԱՆԱՎՈՐ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ՅԵՎ ԲԱԺԱՆՈՒՄ

I.

737. Վորի՞ քաշն է ավելի և վորքանով—300-ական գրամ քաշ ունեցող 3 բուլկուներ, թե՞ 200-ական գրամ քաշ ունեցող 4 բուլկուներ:

738. Համաձայն առաջադրանքի գործարանն ամսական պետք է տա 216 մարդատար վագոն: Գործարանը վորքան գերակատարած կլինի առաջադրանքը, յեթե 10 որում՝ բաց թողնի 80-ական վագոն: Պետք է ընդունենք վոր գործարանն անընդհատ աշխատում է 30 որ:

739. Գործարանում աշխատում են խմբակներ—9 խմբակում 30-ական և 8 խմբակում՝ 40-ական մարդ: Քանի՞ բանվոր է պարապում խմբակներում:

740. Գնացրը գնաց 2 ժամ, ամեն մի ժամում անցնելով 50 կիլոմետր, իսկ հետո՝ դարձյալ 3 ժամ, անցնելով 60-ական կիլոմետր: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր անցավ գնացքը:

741. Բեռնատար ավտոմոբիլը, ամեն մի կիլոմետրն անցնելով, սպառում է 300 գ բենզին: Վորքան բենզին տնտեսեց նա, յեթե 9 կմ անցնելով, յուրաքանչյուր կիլոմետրին սպառեց 260 գրամ բենզին:

742. Սպորտ-խմբակը գնում է 3 հեծանիվ, հատը 320 ուրբ: Վորքան գրամ արդեն վճարված է, յեթե դեռ մնում է վճարելու 480 ուրբ:

743. Յերկաթուղու կայարանում կար 840 պարկ ալյուր: Ուղարկվեց 3 վագոն ալյուր, յուրաքանչյուրում 250 պարկ: Քանի՞ պարկ ալյուր մնաց կայարանում:

744. Մարդատար ավտոմոբիլը, յուրաքանչյուր կիլոմետրն անցնելով, սպառում է 130 գ բենզին, իսկ բեռնատարը՝ 300 գ: Վորքան ավելի շատ բենզին սպառեց բեռնատար ավտոմոբիլը, յեթե յերկուսն էլ անցան 5-ական կիլոմետր:

745. 100×2 100×6 200×2 200×3
 100×3 100×7 300×2 200×4
 100×4 100×8 400×2 200×5
 100×5 100×9 500×2 300×3

746. 60×2 80×3 70×2 50×5 70×4
 80×4 70×5 50×4 70×7 80×7
 50×7 90×4 90×5 30×8 90×8
 60×9 50×3 40×7 20×9 60×6

$$747. \begin{array}{ccccc} 60 \times 7 & 30 \times 6 & 40 \times 5 & 60 \times 3 & 70 \times 9 \\ 30 \times 5 & 70 \times 6 & 50 \times 8 & 40 \times 3 & 80 \times 7 \\ 90 \times 3 & 40 \times 4 & 80 \times 5 & 90 \times 2 & 60 \times 6 \end{array}$$

$$748. \begin{array}{ccccc} 50 \times 7 & 20 \times 8 & 90 \times 6 & 30 \times 9 & 70 \times 4 \\ 80 \times 6 & 50 \times 9 & 80 \times 9 & 40 \times 6 & 80 \times 3 \\ 70 \times 8 & 30 \times 7 & 90 \times 7 & 20 \times 7 & 50 \times 5 \end{array}$$

$$749. \begin{array}{ccccc} 130 \times 4 & 270 \times 3 & 160 \times 5 & 260 \times 3 \\ 150 \times 6 & 250 \times 4 & 180 \times 4 & 220 \times 4 \\ 170 \times 3 & 240 \times 3 & 190 \times 4 & 280 \times 3 \end{array}$$

$$750. \begin{array}{ccccc} 120 \times 7 & 140 \times 5 & 150 \times 4 & 190 \times 3 \\ 130 \times 6 & 160 \times 4 & 160 \times 6 & 230 \times 4 \\ 150 \times 5 & 180 \times 5 & 170 \times 4 & 250 \times 3 \end{array}$$

751. Կոլտնտեսութիւնը ցանող մեքենայի համար վճարեց 600 ուրբ. լերկու նվազում. սկզբում արժեքի մի լերրորդ մասը, իսկ հետո՝ մնացածը: Կոլտնտեսութիւնը վորքան վճարեց լերկրորդ նվազում:

752. Գործարանում կար 225 տղամարդ-ստախանու-վական և 175 կին-ստախանովական: Այդ բոլոր բանվորների քառորդ մասը պարզեատրվեց հանգստյան տան ուղեգրերով, իսկ կեսը՝ զրամով: Քանի՞ բանվոր պարզեատրվեց:

753. Կոլտնտեսութիւնն ունի 280 կով և 4 անգամ պակաս՝ հորթեր: Ընդամենը քանի՞ կով ու հորթ ունի կոլտնտեսութիւնը:

754. Տրակտորը լերեք որում գործադրում է 180 կգ նավթ: Տրակտորը վորքան նավթ կգործադրի 5 որում:

755. Տնկեցին 240 կեչի, իսկ զրանից 6 անգամ պակաս՝ կաղնի: Ընդամենը քանի՞ ծառ տնկեցին:

756. Մի շինութեան համար բերին 120 կգ մետաղա-լար: Յերկու անգամ ավելի մեխ գնեցին, բայց բերին զրա միայն մի վեցերորդ մասը: Քանի՞ կիլոգրամ մեխ դեռ մնում է բերելու:

757. Վաճառվեց 320 ուրբու կտորեղեն, մետքը 4 ուրբ., և 490 ուրբու՝ մետքը 7 ուրբ.: Ընդամենը քանի՞ մետր կտորեղեն վաճառվեց:

758. Բրդե հագուստին գնում է 3 մ, իսկ մետաքայա հագուստին՝ 5 մ կտորեղեն: Ընդամենը քանի՞ հագուստ կարվեց 240 մ բրդե և 400 մ մետաքայա կտորեղենից:

$$759. \begin{array}{cccc} 200:2 & 600:6 & 400:2 & 600:3 \\ 300:3 & 700:7 & 600:2 & 800:4 \\ 400:4 & 800:8 & 800:2 & 900:3 \\ 500:5 & 900:9 & 1000:2 & 1000:5 \end{array}$$

$$760. \begin{array}{ccccc} 120:3 & 240:6 & 320:4 & 240:3 & 630:7 \\ 160:4 & 270:9 & 280:7 & 450:5 & 540:6 \\ 150:5 & 300:6 & 360:4 & 480:8 & 400:8 \\ 180:6 & 200:5 & 300:5 & 400:5 & 720:9 \end{array}$$

$$761. \begin{array}{ccccc} 210:7 & 280:4 & 420:6 & 540:9 & 630:9 \\ 240:8 & 320:8 & 420:7 & 560:8 & 640:8 \\ 250:5 & 350:5 & 450:9 & 490:7 & 720:8 \\ 270:3 & 360:9 & 480:6 & 560:7 & 810:9 \end{array}$$

762. 4 ջերմոցում աճեցին 840 սածիլ, յուրաքան-չյուրում հավասար չափով: Քանի՞ սածիլ աճեցրին 3 ջեր-մոցում:

763. Յեթե մտքում պահված թիվը մեծացնենք 3 ան-գամ, կստացվի 960: Ի՞նչ թիվ է պահված մտքում:

764. 3 կարի մեքենայի վճարվեց 570 ուրբ.: Ի՞նչ արժե 2 այդպիսի մեքենան:

765. Մի շրջանում կա 650 վուշ ճմլող գործիք: Վերանորոգված և այդ գործիքների հինգերորդ մասը, իսկ մնացածը վերանորոգման կարիք չունի: Այդ գործիքներից քանիսը վերանորոգման կարիք չունի:

766. Խորհրդային տնտեսությունը տրակտորների համար ունի 900 կգ նավթ: Այդ պաշարից գործածվեց 180 կգ: Քանի՞ ժամ կարելի չե աշխատել մնացած նավթով, յեթե մի ժամում սպառվի 6 կգ:

767. Ճաշարանը գնեց 600 կգ յուղ, որական 5 կիլոգրամ գործածելու հաշվով: Յուղը սպառվեց նկատի ունեցած ժամկետից 8 օր առաջ: Քանի՞ օր բավարարեց դա:

768. Տեսակավորող մեքենան 5 ժամում շոկեց 800 կգ հացահատիկ: Այդ մեքենան աշխատելու չե դարձյալ 3 ժամ: Վորքան հացահատիկ ել դեռ պետք է շոկի դա:

769. Յեթե մտքում պահված թիվը մեծացնենք 6 անգամ, կստացվի 840: Ի՞նչ թիվ է պահված մտքում:

770. Յերկու կին-ստախանովական մրցում են: Նրանցից մեկը 7 ժամում արտադրեց 840 գուլգ կանացի գուլպա, իսկ մյուսը՝ 4 ժամում 520 գուլգ: Մրցողներից վերը 1 ժամում ավելի շատ արտադրեց և վորքանով ավելի:

771. 560 թիվը 4 անգամ ավելի չե մտքում պահվածից: Ի՞նչ թիվ է պահված մտքում:

772. 3 վագոնում հավասար չափով 924 պարկ ցորեն կար: 2 վագոնի ցորենն արդեն բեռնաթափեցին: Քանի՞ պարկ բեռնաթափեցին:

773. 2 սայլով 794 կգ թիթեղ բերին: Յերբ մի սայլից իջեցրին 2 թիթեղ, յուրաքանչյուրը 7-ական կիլոգրամ քաշով, 2 սայլում մնացած թիթեղը հավասարվեց: Սկզբում վորքան եր ամեն մի սայլի բեռը:

774.	260:2	460:2	680:2	630:3	360:3
	280:2	480:4	690:3	860:2	480:2
	360:3	550:5	820:2	930:3	660:3
	420:2	640:2	840:4	960:3	880:4

775.	340:2	720:4	780:6	850:5	900:5
	420:3	750:5	840:3	900:5	800:5
	540:3	780:3	650:5	600:5	950:5
	640:4	600:4	870:3	980:7	700:5

776.	360:2	510:3	720:6	840:3	910:7
	380:2	520:4	750:3	840:6	940:2
	450:3	560:4	760:4	840:7	960:6
	480:4	720:3	810:3	920:4	960:8

777.	$120 \times 8:6$	$150 \times 4:5$	$520:4 \times 6$
	$140 \times 6:7$	$180 \times 5:6$	$960:8 \times 7$
	$120 \times 4:3$	$160 \times 5:4$	$720:4 \times 5$

ԳՐԱՎՈՐ ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄ ՈՒ ԲԱԺԱՆՈՒՄ

I.

778. Աշակերտներին պարզեցանք համար գնեցին յերկու հեծանիվ, համար 312 ուռք., և 3 ֆոտո-ապարատ՝ համար 124 ուռք.: Վորքան զրամ ծախսվեց պարզեցանք համար:

779. Ֆիզիկոյա շքահանգեսին անցավ 6 սյուն 72-ական մարդով և 8 սյուն՝ 64-ական մարդով: Քանի՞ մարդ անցավ այդ սյունաշարերով:

780. Կոյտնտեսականը խորհրդային տնտեսութունից գնեց 4 ցեղական վոչխար, համար 108 ուռք., և 1 խոզ՝ 375 ուռք.: Կոյտնտեսականը զրամը մուծեց 2 նվազով:

Կոմնտեսականը քանի՞ ուրբի մուծեց առաջին նվազին,
յեթե յերկրորդ նվազին մուծեց 357 ուրբ:

781. Սառցահատ, ծովով գնաց 8 ժամ, մի ժամում
անցնելով 18 կմ, իսկ հետո սառույցների մեջ սկսեց կրկ-
նակի դանդաղ շարժվել: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր ան-
ցավ սառցահատը, յեթե նա սառույցների մեջ շարժվեց
9 ժամ:

$$\begin{array}{ccccc} 782. & 212 \times 2 & 112 \times 3 & 102 \times 4 & 108 \times 4 & 109 \times 3 \\ & 132 \times 2 & 213 \times 3 & 302 \times 3 & 206 \times 3 & 208 \times 3 \\ & 421 \times 2 & 122 \times 4 & 403 \times 2 & 105 \times 5 & 104 \times 9 \\ & 342 \times 2 & 231 \times 3 & 202 \times 4 & 107 \times 8 & 209 \times 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 783. & 57 \times 2 & 38 \times 4 & 56 \times 6 & 28 \times 8 & 45 \times 9 \\ & 89 \times 2 & 47 \times 4 & 73 \times 6 & 39 \times 8 & 54 \times 9 \\ & 76 \times 3 & 69 \times 5 & 67 \times 7 & 58 \times 8 & 78 \times 9 \\ & 94 \times 3 & 77 \times 5 & 84 \times 7 & 56 \times 8 & 99 \times 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 784. & 124 \times 3 & 182 \times 3 & 154 \times 3 & 286 \times 2 & 187 \times 4 \\ & 238 \times 2 & 162 \times 4 & 268 \times 2 & 277 \times 3 & 198 \times 5 \\ & 123 \times 4 & 181 \times 5 & 183 \times 4 & 269 \times 3 & 176 \times 4 \\ & 225 \times 3 & 192 \times 3 & 245 \times 3 & 237 \times 4 & 169 \times 5 \end{array}$$

II.

785. II դասարանի աշակերտները տարվա ընթաց-
քում լուծեցին 516 խնդիր, յուրաքանչյուր քառորդում
հավասար չափով: Ընդամենը քանի՞ խնդիր լուծեցին նրանք
առաջին յերեք քառորդում:

786. Մի դաշտից հավաքեցին 140 պարկ կարտոֆիլ,
մյուսից՝ 28 պարկով պակաս: Այդ ամբողջ կարտոֆիլը տա-
րան 6 բեռնատար ավտոմոբիլով բարձած հավասարապես
Քանի՞ պարկ կարտոֆիլ բարձեցին յուրաքանչյուր ավտո-
մոբիլին:

787. Յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորութունը
ճեպընթաց գնացն անցնում է 6 ժամում, ամեն ուր ժամում մ'
54 կմ: Մարդատար գնացքը նույն հեռավորութունն անց-
նում է 9 ժամում: Ծեպընթաց գնացքը մի ժամում քանի՞
կիլոմետրով ավելի յե անցնում մարդատարից:

788. Խանութում վաճառվեց 702 ուրբու ժանյակ,
մեարը 3 ուրբ, իսկ ավելի թանկ տեսակից՝ 3 անգամ պա-
կաս: Ընդամենը փոքրան ժանյակ վաճառվեց խանութում:

789. Յերեք որում սպառվեց 855 զ լո. դ. առաջին
որն՝ ամբողջ յուրի յերրորդ մասը, յերկրորդ որը՝ հին-
գերորդ մասը: Ինչքան սպառվեց յերրորդ որը:

790. Բանվորը խնայդքամարկղում ունեւ 980 ուրբ:
Այդ դրամի հինգերորդ մասով նա գնեց կարի մեքենա,
իսկ քառորդ մասով՝ ռադիոընդունիչ: Ինչքան փող մնաց
նրա մոտ:

$$\begin{array}{ccccc} 791. & 468:2 & 642:2 & 432:3 & 685:5 & 692:4 \\ & 864:2 & 696:3 & 564:3 & 875:7 & 774:6 \\ & 396:3 & 555:5 & 656:4 & 79:6 & 936:8 \\ & 963:3 & 844:4 & 984:4 & 928:8 & 896:7 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 792. & 168:2 & 128:4 & 235:5 & 336:6 & 195:5 \\ & 159:3 & 255:5 & 264:6 & 378:7 & 252:6 \\ & 288:4 & 279:3 & 288:9 & 455:7 & 344:8 \\ & 546:6 & 348:4 & 252:7 & 736:8 & 423:9 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccc} 793. & 208:4 & 402:6 & 704:8 & 470:5 & 210:6 \\ & 306:6 & 504:7 & 504:6 & 340:4 & 280:8 \\ & 405:5 & 308:4 & 602:7 & 270:6 & 360:8 \\ & 408:8 & 609:7 & 801:9 & 330:6 & 450:6 \end{array}$$

794. Տան յերեք հարկերի պատուհանների թիվը 84 է: Առաջին հարկում կա 26 պատուհան, յերկրորդում՝ 3 պատուհանով ավելի: Քանի՞ պատուհան կա յերրորդ հարկում:

795. Տան շինության վրա աշխատում է քարտաշների 8 բրիգադ: Առաջին բրիգադում կա 23 բանվոր, յերկրորդում՝ 5-ով պակաս: Քանի՞ բանվոր կա յերրորդ բրիգադում, յեթե բոլոր բրիգադներում աշխատում է ընդամենը 60 մարդ:

796. Շուկա բերին կոլտնտեսության 45 պարկ հաճարի և դրանից 5 անգամ պակաս ցորենի ալյուրը: Առաջին որը վաճառվեց ամբողջ ցորենի ալյուրը և 3 անգամ ավելի՝ հաճարինը: Ինչքան ալյուր վաճառվեց առաջին որը:

797. Առաջին որը բեռնաթափեցին 18 վազոն բանջարեղեն և 9 վազոն մրգեղեն: Յերկրորդ որը բեռնաթափեցին 28 վազոն բանջարեղեն և 26 վազոն մրգեղեն: Յերկրորդ որը քանի՞ անգամ ավելի վազոններ դատարկվեցին:

798. Գնացքը 2 ժամում անցավ 96 կմ, իսկ շոգենավը՝ 5 ժամում 80 կմ: Գնացքը մի ժամում քանի՞ անգամ ավելի յե անցնում շոգենավից:

799. Կոլտնտեսականը կոլտնտեսությունից մինչև կայարան ձիով գնաց 10 ժամում, անցնելով մի ժամում 6 կմ: Նա վերադարձավ բեռնատար ավտոմոբիլով 4 ժամում: Ավտոմոբիլը մի ժամում քանի՞ կիլոմետր անցավ:

800. Հեծանվորդը յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունն անցավ 5 ժամում, ժամը 18 կմ: Նա նույն ճանապարհը վերադարձավ յերկաթուղով 2 ժամում: Քանի՞ կիլոմետր անցավ գնացքը մի ժամում:

801. Եքսկուրսիային մասնակցում էր 70 մարդ: Դադարի միջոցին եքսկուրսիստների կեսը գնաց լողանալու, հինգերորդ մասը վոլեյբոլ էր խաղում, յոթերորդ մասը՝ լրագիր կարդում, մնացածներն էլ հանգստանում էին: Քանի՞ մարդ էր հանգստանում:

802. 96 ռուբլով գնեցին մեկ սեղան և մի քանի աթոռ: Սեղանն արժեք 36 ռուբ., իսկ աթոռը՝ 3 անգամ էժան: Քանի՞ աթոռ գնեցին:

803. Հեծանվորդն անցավ 99 կմ: Առաջին 3 ժամերը նա անցավ 15-ական, իսկ արևոհետև 18-ական կիլոմետր մի ժամում: Հեծանվորդը քանի՞ ժամ ճանապարհ գնաց:

804. Յերկու քաղաքների միջև յեղած հեռավորությունը գետով շոգենավն անցավ 2 ժամում, ժամը 26 կմ: Քանի՞ ժամում նույն հեռավորությունը կարելի յե նավակով անցնել, յեթե այդ վերջինը մի ժամում շարժվի 4 կմ:

805. Ընտանիքը վեցորյակում սպառում է 5 լ նավթ: Վորջան նավթ կսպառի այդ ընտանիքը 42 օրում:

806. Մի կտորեղեն 64 մ է: Դրա 4 մետրից դուրս է գալիս 3 մանկական հագուստ: Ամբողջ կտորեղենից քանի՞ հագուստ դուրս կգա:

807. Զեռագիրը 56 էջ է: Զեռագրի 14 էջից ստացվում է 9 տպագիր էջ: Ընդամենը քանի՞ տպագիր էջ կստացվի:

808. Յերկու տղա, նշան բռնելով, արձակեցին աղեղից, յուրաքանչյուրն 84 անգամ: Առաջին տղայի 12 արձակումից 8-ը դիպուկ էր, իսկ յերկրորդի 14 արձակումից դիպուկ էր 10-ը: Նրանցից վճրը և վորջանով ավելի դիպուկ արձակեց:

809. Բեռնատար ավտոմոբիլով 1000 հատ աղյուս բերին: Մի բեռնիչ-բանվորը ցած դրեց 286 աղյուս:

Քանի՞ աղյուս ցած դրեց մյուս բեռնիչը, յեթե ավտոմո-
բիլը վրա մնացել էր 580 աղյուս:

810. Պահեստում կար 650 տախտակ: Դրանից ծա-
խեցին 135 հատ: Հետո բանի տախտակ բերին պահեստ,
յեթե այնտեղ մնացածի հետ յեղավ 900 հատ:

811. Ճաշարանն ստացավ 250 կգ կրուպա: Որակն
սպառվում էր 40 կգ: 4 որից հետո վորքան կրուպա մնաց:

812. Զերմոցում կար 500 սածիլ: 6 մարդում սածիլեցին
70-ական թուփ: Քանի՞ սածիլ մնաց շերմոցում:

813. Մի քաղաքից դեպի մյուսը գնացքը գնաց 5
ժամ, անցնելով մի ժամում 50 կմ: Դրանից հետո ելի
պիտի անցներ 170 կմ: Վորքան է այդ յերկու քաղաքների
միջև յեղած հեռավորությունը:

814. Յեթե ամեն մի բեռնատար ավտոմոբիլի վրա դրվի
30 պարկ կարտոֆիլ, ապա ամբողջ կարտոֆիլը կարելի չե
փոխադրել 8 ավտոմոբիլով: Քանի՞ պարկ դարսեցին ամեն
մի ավտոմոբիլին, յեթե այդ ամբողջ կարտոֆիլը փոխադրե-
վեց 6 բեռնատարով:

815. Մարդատար գնացքը յերկու քաղաքների միջև
յեղած հեռավորությունն անցավ 9 ժամում, ժամը 40 կմ:
Նույն հեռավորությունը ճեպընթաց գնացքն անցավ 6
ժամում: Քանի՞ կիլոմետր անցավ ճեպընթաց գնացքը մի
ժամում:

816. Հասարակական ճաշարանում 9 որում նավաստա-
բապեա սպառում էին 180 կգ յուղ: Ճաշարանին ինչքան
յուղ է հարկավոր 7 որվա համար:

817. 3 մարդից կտրեցին 120 կգ կաղամբ: Ինչքան
կաղամբ կարելի չե կտրել 8 այդպիսի մարդից:

818. 5 մ մետաղալարի քաշը 900 գ է: Ինչքան կլինի
3 մ այդպիսի մետաղալարի քաշը:

819. Հանրակացարանի համար 630 ուռբով գնե ին
9 մահճակալ, հետո նույն գնով 5 մահճակալ ևս գնեցին:
Ի՞նչ վճարեցին բոլոր մահճակալներին:

820. Սալի վրա դրին սկզբում 7 պարկ ալյուր, վո-
րոնք միասին կշռում էին 350 կգ: հետո ավելացրին 4 այդ-
պիսի պարկ ևս: Վորքան յեղավ այդ բոլոր պարկերի քաշը:

821. Մի շրջանում կա 3 նոր դպրոց: Առա ինում կա
168 աշակերտ, յերկրորդում՝ 218 և յերրորդում՝ 154: Բո-
լոր աշակերտների վեցերորդ մասը շրջանավարտներ են:
Այդ դպրոցներում աշնանը քանի՞ աշակերտ կլինի, յեթե
նորից ընդունեն 48 տղա և 47 աղջիկ:

822. Գնացքը 7 ժամում անցավ 420 կմ, իսկ շոգե-
նավը 9 ժամում՝ 180 կմ: Գնացքը մի ժամում քանի՞ ան-
գամ ավելի յեր անցնում շոգենավից:

823. Յերկու շերմոցում կար 720 ծաղկի սածիլ: Յերբ
մի շերմոցից վերցրին 15 սածիլ, իսկ մյուսից 25 սածիլ,
յերկու շերմոցում մնացին հավասարաչափ սածիլներ: Քա-
նի՞ սածիլ մնաց յուրաքանչյուր շերմոցում:

824. Յերեք վագոնում կար 1000 պարկ ալյուր: Յերբ
մի վագոնից դուրս բերին 12 պարկ, իսկ մյուսից՝ 28,
բոլոր յերեք վագոններում մնացին հավասար քանակի պար-
կեր: Քանի՞ պարկ ալյուր մնաց յուրաքանչյուր վագոնում:

825. Գրադալյուսակն արժե 8 ուրբ, 60 կոպ., 2 միա-
նման գրչահատները 1 ու. 80 կոպեկով եժան են գրա-
դալյուսակից, իսկ գրչամանը՝ 1 ու. 90 կոպեկով եժան է
մեկ գրչահատից: Ի՞նչ արժե գրչամանը:

826. Մոսկվա գնալու համար կոլտնտեսականը ձիով
անցավ 15 կմ, շոգենավով՝ 5 անգամ ավելի, իսկ յերկա-
թովով՝ 9 անգամ ավելի, բան ձիով ու շոգենավով միա-
սին: Ընդամենը քանի՞ կիլոմետր անցավ կոլտնտեսականը:

$$\begin{array}{llll}
 827. & 237+143 & 438+249 & 382+473 & 260+175 \\
 & 381+226 & 326+237 & 475+394 & 273+240 \\
 & 506+309 & 257+328 & 564+273 & 308+459 \\
 & 208+407 & 139+449 & 293+692 & 567+209
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 828. & 355+68 & 545+355 & 599+101 & 248+396 \\
 & 84+569 & 183+217 & 607+293 & 459+387 \\
 & 197+79 & 426+174 & 409+391 & 584+288 \\
 & 386+98 & 642+258 & 394+406 & 735+199
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 829. & 562-320 & 482-132 & 542-124 & 738-246 \\
 & 467-204 & 563-223 & 785-346 & 659-362 \\
 & 356-130 & 648-345 & 963-725 & 843-261 \\
 & 665-305 & 756-251 & 874-436 & 926-645
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 830. & 482-273 & 328-245 & 435-86 & 323-189 \\
 & 354-143 & 437-284 & 524-75 & 634-476 \\
 & 563-355 & 528-462 & 742-59 & 827-398 \\
 & 645-238 & 746-683 & 853-75 & 943-687
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 831. & 201-108 & 410-227 & 504-186 & 400-277 \\
 & 303-205 & 520-188 & 602-254 & 700-359 \\
 & 507-309 & 630-356 & 803-472 & 600-187 \\
 & 605-406 & 720-249 & 904-897 & 1000-897
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 832. & 138+x=295 & x+181=356 & 217+x=702 \\
 & 179+x=400 & x+206=463 & x+399=815 \\
 & 267+x=520 & x+124=378 & 426+x=910 \\
 & 384+x=632 & x+265=546 & x+578=724
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 833. & 387-x=129 & x-230=167 & 816-x=596 \\
 & 402-x=207 & x-318=238 & x-285=654 \\
 & 538-x=380 & x-442=365 & 903-x=297 \\
 & 856-x=475 & x-529=384 & x-619=177
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 834. & 78 \times 6 & 56 \times 7 & 38 \times 7 & 49 \times 5 & 75 \times 8 \\
 & 69 \times 7 & 74 \times 9 & 46 \times 9 & 68 \times 8 & 67 \times 6 \\
 & 97 \times 4 & 87 \times 8 & 57 \times 5 & 96 \times 4 & 86 \times 5 \\
 & 85 \times 9 & 95 \times 6 & 64 \times 7 & 83 \times 9 & 98 \times 9
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 835. & 117 \times 8 & 127 \times 5 & 114 \times 8 & 106 \times 9 & 187 \times 4 \\
 & 109 \times 7 & 139 \times 4 & 129 \times 5 & 149 \times 6 & 168 \times 5 \\
 & 116 \times 6 & 128 \times 6 & 138 \times 7 & 178 \times 4 & 195 \times 3 \\
 & 108 \times 9 & 119 \times 8 & 126 \times 6 & 157 \times 5 & 179 \times 5
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 836. & 282:3 & 385:5 & 207:3 & 408:6 & 712:8 \\
 & 336:4 & 474:6 & 348:4 & 616:8 & 516:6 \\
 & 342:6 & 623:7 & 511:7 & 595:7 & 837:9 \\
 & 406:7 & 760:8 & 558:6 & 891:9 & 665:7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 837. & 441:3 & 695:5 & 708:6 & 635:5 & 807:3 \\
 & 572:4 & 784:4 & 976:8 & 948:6 & 984:8 \\
 & 680:5 & 973:7 & 925:5 & 996:4 & 894:6 \\
 & 774:6 & 952:8 & 868:7 & 858:6 & 959:7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lllll}
 838. & 216:3 & 328:4 & 507:3 & 750:6 & 648:4 \\
 & 357:3 & 565:5 & 805:7 & 870:5 & 957:3 \\
 & 472:4 & 651:3 & 504:6 & 920:8 & 632:8 \\
 & 705:5 & 728:4 & 904:8 & 810:6 & 784:7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 839. & 58 \times 4 + 486 & 198 + (18 \times 7) & 540 - (26 \times 9) \\
 & 76 \times 7 + 378 & 276 + (24 \times 9) & 604 - (57 \times 8) \\
 & 89 \times 8 - 549 & 169 + (19 \times 6) & 512 - (48 \times 6) \\
 & 97 \times 9 - 684 & 389 + (27 \times 8) & 804 - (64 \times 7)
 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll}
 840. & 113 \times 5 + 147 & 146 \times 3 - 245 & 184 \times 3 + 199 \\
 & 108 \times 3 + 286 & 167 \times 5 - 458 & 115 \times 6 - 406 \\
 & 124 \times 7 + 132 & 156 \times 6 - 747 & 136 \times 4 + 289 \\
 & 112 \times 6 + 295 & 225 \times 4 - 619 & 174 \times 5 - 672
 \end{array}$$

841. $522:3 + 388$ $716 - (672:4)$ $284 + (996:4)$
 $624:4 + 295$ $600 - (750:6)$ $900 - (785:5)$
 $970:5 + 347$ $823 - (952:8)$ $357 + (894:3)$
 $735:3 + 479$ $904 - (826:7)$ $1000 - (936:6)$

842. $(254 + 470):4$ $(913 - 289):8$ $(548 + 418):7$
 $(369 + 276):5$ $(807 - 258):9$ $(962 - 270):8$
 $(438 + 367):7$ $(760 - 196):6$ $(409 + 395):6$
 $(516 + 378):6$ $(935 - 284):7$ $(865 - 199):9$

III.

843. Նախահանգստից հարկավոր եր ծածկի տակ տեղափոխել 315 պարկ ալյուր: Առաջին ժամում աշխատեցին 7 մարդ և յուրաքանչյուրը տեղափոխեց 18 պարկ: Յերկրորդ ժամում աշխատեցին 8 մարդ և յուրաքանչյուրը տեղափոխեց 19 պարկ: Դեռ քանի՞ պարկ ալյուր եր մնացել տեղափոխելու ծածկի տակ:

844. Սանուկն ստացավ 9 արկղ խնձոր, յուրաքանչյուր արկղում 48 կիլոգրամ: Առաջին որը վաճառեցին 65 կգ խնձոր, յերկրորդ որը՝ 5 անգամ ավելի: Ինչքան խնձոր մնաց:

845. Անտառամասում կար 750 սոճի և 6 անգամ պակաս՝ կեչի: Այդ բոլոր ծառերի հինգերորդ մասը կտրեցին վառելափայտի համար: Քանի՞ ծառ մնաց:

846. Կինոթատրոնում առջևի մասում տեղավորվում ե 8 շարք աթոռ, յուրաքանչյուր շարքում 28 աթոռ, իսկ դրանց հետևում տեղավորվում ե 9 շարք, յուրաքանչյուր շարքում 24 աթոռ: Այդ բոլոր աթոռների ութերորդ մասը պահեցին համագումարի պատգամավորների համար: Քանի՞ տեղ պահեցին համագումարի պատգամավորների համար:

847. Բանվորը խնայդրամարկդից վերցրեց 450 ռուբլի: Այդ դրամի մեծերորդ մասը գործադրեց վառելափայտ գնե-

լու համար, իսկ մնացած դրամով գնեց 90 ռուբլիանոց կոշիկ և 3 մ մահուդ: Ինչքան վճարեց մեկ մետր մահուդին:

848. Մադկի խանութից առաջին որը բերին 5 արկղ ծաղիկ, յուրաքանչյուր արկղում 135 բույս, իսկ մյուս որը բերին 3 անգամ պակաս, քան նախորդ որը: Յերկու որում վաճառեցին 286 բույս: Քանի՞ բույս ե մնում վաճառելու:

849. Սանուկում կար 810 գույգ գուլպա: Մոխրագույն գուլպաները կազմում եյին ալդ բոլոր գուլպաների վեցերորդ մասը: Սև գուլպաները 148 գույգով ավելի եյին, քան մոխրագույնները, իսկ մնացած գուլպաները շագանակագույն եյին: Քանի՞ գույգ շագանակագույն գուլպա կար խանութում:

850. Դպրոցի նվազախմբի համար գնեցին մի կիթառ 105 ռուբլով, 4 մանդոլին 47-ական ռուբլով և 7 միատեսակ բալալայկա: Այդ բոլոր գործիքներին վճարեցին 762 ռուբ: Վորքան վճարեցին ամեն մի բալալայկային:

851. Յերեք միատեսակ վագոնում կար 252 տեղ: Այդ վագոններից մեկը մտավ 65 ուղևոր, մյուսը՝ 59 և յերրորդը՝ 78 ուղևոր: Քանի՞ ազատ տեղ մնաց յուրաքանչյուր վագոնում:

852. Կոլտնտեսականները քաղաք ուղարկեցին 3 հակ բուրդ: Դրանցից մեկում կար 68 կգ, մյուսում՝ 72 կգ և յերրորդում՝ 56 կգ: Քանի՞ կիլոգրամ բուրդ պետք ե ավելացնել յուրաքանչյուր հակին, վորպեսզի հակերի բուրդը լինի հավասարաչափ և բոլոր հակերը միասին լինեն 240 կգ:

853. Բանջարանոցի յերեք հողամասում կար 467 գլուխ կաղամբ: Յերբ առաջին հողամասից կտրեցին 12 գլուխ, իսկ յերկրորդից՝ 17 գլուխ, բոլոր յերեք հողամասերում մնաց հավասարաչափ կաղամբ: Քանի՞ գլուխ կաղամբ մնաց ամեն մի հողամասում:

854. Կարի արհեստանոցում կար 3 տեսակ ամառային ձոթի գէն. մի տեսակից 178 մ, մյուսից՝ 158 մ, իսկ յերրոգից՝ 2 անգամ պակաս, քան անաշխից և յերկրորդից միասին: Քանի շոր կարելի չե կարել այդ ամբողջ ձոթեղենից, յեթե յուրաքանչյուր շորին գնում ե 4 մետր:

855. Մանկատան համար յենթադրում եյին գնել հարյուր ձու, տասնյակը 4 ուրբով, բայց շուկայում այդ գնանոց ձու չկար: Քանի տասնյակ ձու գնեցին այդ նույն դրամով, յեթե յուրաքանչյուր տասնյակին վճարեցին 5 ուրբի:

856. Բանջարանոցից հավաքած ամբողջ գազարն ուղղում եյին տեղավորել 9 պարկում, յուրաքանչյուրում 64 կգ, բայց պարզվեց, վոր պարկերը մեծ ելին, և բոլոր գազարը հավասարապես տեղավորեցին 8 պարկում: Ինչքան գազար տեղավորեցին յուրաքանչյուր պարկում:

857. Յենթադրում եյին հատը 2 ուրբով գնել 36 ափսե և հատը 4 ուրբով՝ 24 ափսե: Դրանց փոխարեն այդ նույն դրամով գնեցին 3 ուրբիանոց մի տեսակի ափսեներ: Քանի ափսե գնեցին:

858. Մի կոլտնտեսուհի կարողանում ե 8 ժամում հավաքել 104 կգ բամբակ, իսկ մյուսը՝ 120 կգ: Յերկու կոլտնտեսուհին միասին 1 ժամ աշխատելով քանի կիլոգրամ բամբակ կհավաքեն:

859. Մի կալսող մեքենան 7 ժամում կախում ե 105 պարկ հացահատիկ, իսկ մյուսը 9 ժամում՝ 126 պարկ: Յերկու կալիչը միասին ինչքան հացահատիկ կկախեն 1 ժամում:

860. Մի բանվորուհի 8 ժամում պատրաստում ե 216 փայտյա գդալ, իսկ մյուսը՝ 6 ժամում 174 գդալ: Յերկուսը միասին քանի գդալ կպատրաստեն 1 ժամում, և քանիսը 7 ժամում:

861. Կադրատանը մի բանվորուհի 8 ժամում մեքենայով կարում-կպնում ե 280 գիրք, իսկ մյուսը 5 ժամ... 140 գիրք: Յերկուսը միասին 7 ժամում քանի գիրք կկար...

862. Շղարչի 4 վարագույրն առժե 112 ուրբի: Վորքան դրամ ծախսեցին, յեթե գնեցին 6 նույնանման վարագույր և 4 ծածկոց՝ հատը 38 ուրբով:

863. Գնեցին 4 մետր մանուղ և 5 մետր դրապ: Ինչքան դրամ ծախսեցին, յեթե մանուղի մեկ մետրն արժե 87 ուրբի, իսկ 3 մ դրապն արժե 345 ուրբի:

864. Հող փորողների մի բրիգադ 6 ժամում փորեց 36 մետրանոց մի առու, իսկ մի ուրիշ բրիգադ նույնքան ժամանակում փորեց 18 մետրով ավելի: Այդ յերկու բրիգադը միասին որական 7 ժամ աշխատելով քանի մետրանոց առու կփորեն:

865. Բանվորների մի բրիգադ 8 ժամում բեռնաթափեց 312 վազոն, իսկ մյուսը՝ 16 վազոն պակաս: Յերկու բրիգադը 9 ժամում քանի վազոն կբեռնաթափեն:

866. Մի արկղում կար 465 ձու, մյուսում՝ 376 ձու: Անաշխ արկղից վաճառեցին 187 ձու, իսկ յերկրորդից՝ ձվերի մի մասը: Դրանից հետո յերկու արկղների ձվերի քանակը հավասարվեց: Յերկրորդ արկղից քանի ձու վաճառեցին:

867. Մի տղա գնեց 3 տետր, իսկ մյուսը՝ 4 այդպիսի տետր: Դրանք այդ բոլոր տետրներին վճարեցին 70 կոպեկ: Ինչքան փող ծախսեց յուրաքանչյուր տղան:

868. Յերկու բանկա մեղրին վճարեցին 30 ուրբի: Դրանցից մեկում կար 2 կգ մեղր, իսկ մյուսում՝ 3 կգ: Ինչ արժեք յուրաքանչյուր բանկան առանձին-առանձին:

869. Մի աղջիկ դպրոցի բուֆետից վերցրեց 2 կանֆետ, իսկ մյուսը նույն տեսակից՝ 4 հատ: Այդ բոլոր կանֆետներին հարկավոր ե վճարել 84 կոպ: Քանի կոպեկ պետք ե վճարի յուրաքանչյուր աղջիկը:

Ինչքան սապոն և ծխախոտ գնաց առանձին-առանձին,
 յեթե 1 մաս սապոնի դիմաց վերցրին 4 մաս ծխախոտ:

885. Ձրադաց բերին 3 պարկ հաճար, յուրաքանչյուր
 պարկում 80 կգ, և 9 պարկ ցորեն, յուրաքանչյուր պար-
 կում 64 կգ: Ամբողջ հաճարի հինգերորդ մասը և տոթողջ
 ցորենի վեցերորդ մասը պղպի՛ն: Քանի՞ անգամ ավելի
 ցորեն աղացին, քան հաճար:

886. Թանգառանի լերկու դանի՛ծում տեղավորվում եր
 210 նկար: Յերբ առաջին դանի՛ծից վերցրին 9 նկար,
 իսկ լերկրորդից՝ 25 նկար, լերկու դանի՛ծներում մնացին հա-
 վասարաչափ նկարներ: Սկզբում քանի՞ նկար կար յուրա-
 քանչյուր դանի՛ծում:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐՅՈՒՐՅԱԿ

68

Գումարում և հանում: Անվանական թվերի գումարումն ու
 հանումը: Տարբերական բաղդատում 3—16
 Բաղմապատկման և բաժանման կրկնությունը մինչև 20:
 Բաղմապատկում 5-ով և բաժանում 5-ական: Այսքան ան-
 դամ ավելի: Բաղմապատկում 3-ով և բաժանում 3-ա-
 կան: Բաղմապատկում 4-ով և բաժանում 4-ական:
 Բաղմապատկում 6-ով և բաժանում 6-ական: Բաղմա-
 պատկում 8-ով և բաժանում 8-ական: Բաղմապատ-
 կում 9-ով և բաժանում 9-ական: Բաղմապատկում
 7-ով և բաժանում 7-ական 20—37
 Ժամանակի վերաբերյալ խնդիրներ 40—43
 Կես, քառորդ, ութերորդական մաս: Բաժանում 2, 4 և 8 հա-
 վասար մասերի: Այսքան անգամ պակաս: Բաժանում
 3, 6 և 9 հավասար մասերի: Բաժանում 10, 5 և 7
 հավասար մասերի 43—52
 Բաժանման յերկու նոսականների գուգադրումը 52—54
 Քանորդական բաղդատում 54—55
 Արտադյուսակային բաղմապատկումը / միանիշ թվով և բա-
 ժանումը / միանիշ թվի վրա: Բաղմապատկում կլոր
 տասնյակներով և յերկնիշ թվով և բաժանում կլոր տաս-
 նյակների և յերկնիշ թվի վրա: Առաջին հարյուրյակի
 թվերի կազմը: Բաժանում մնացորդով 55—66
 Նոդիրներ և որինականներ բոլոր գործողություններով: Արագ
 հաշիվ 66—73

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՋԱՐՅԱԿ

Բանավոր և գրավոր թվարկություն: Բանավոր գումարում և
 հանում: Գրավոր գումարում: Գրավոր հանում: Անվա-
 նական թվերի վերածումը և անդրադարձումը: Անվա-
 նական թվերի գրավոր գումարում և հանում: Բանա-
 վոր բաղմապատկում և բաժանում: Գրավոր բաղ-
 մապատկում և բաժանում 73—97
 Նոդիրներ և որինականներ բոլոր գործողություններով: 100—113

Գատ. խմբագրի՝ Արշ. Շա վ ա ղ յ ա ն Թ.
Լեզվ. խմբ. Հ. Հ ա ղ ու թ յ ու ն յ ա ն
Տեխ. խմբագրի՝ Ի. Վ ա ղ ա ն յ ա ն
Սրբագրիչ՝ Ս. Փ ա ղ ս ա գ ա ն յ ա ն
Պոստիլ սրբ. Շ. Գ ա ղ ա գ ա ղ

Դրվիտի լիազոր՝ Ե—127. Հրատ. 50.

Գառվեր 864 Տիրաժ 45000

Թուղթ 62/94. Տպագրական 7 մամ.

Մեկ մամուլ 24.450 նշան.

Հանձնված և արտադրության 9 դեկտ. 1939 թ.

Ստորագրված և տպագր. համար 23 դեկտ. 1939 թ.

Պետհրատի 1 տպարան, Ֆերեժան, Լենինի, 67.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0258084

УДК 37.01
37.01.05.4.

Н. С. ПОПОВА
**Сборник арифметических
задач и упражнений**
Для 2-го класса начальной школы
часть вторая
Гиз Арм. ССР, Ереван, 1940 г.